

Epistulae 1 166

Καισαρείωι καὶ Εὐβούλωι

Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτόν φασιν ὡς μέχρι παντός ἐτίμα σιγὴν, ἀλλ' ὠριστο χρόνος αὐτοῖς μεταβολὴν ἄγων ἐπὶ λόγους, καὶ μετεβάλλοντο. ἀλλ' οὐδὲ παρ' ὄν ἐσιώπων χρόνον ἔδει δῆπουθεν μηδὲν παρ' ἀλλήλων εἰδέναι, ἀλλὰ τὴν μὲν γλῶτταν εἶχε σιγή, ἢ δὲ χεῖρ διηκονεῖτο τῇ γνώμῃ, καὶ διὰ τῶν γραμμάτων πάλιν ἐφθέγγοντο. ὑμεῖς δὲ εἰ μὲν τὸν Πυθαγόραν ζηλοῦτε, καὶ δὴ πέρας ἔστω σιγῆς· λύσει γὰρ αὐτὴν εἰκότως ὁ χρόνος, εἰ δέ τι πλέον φέροντες ἦκετε, σκληροὶ τινες ὑμεῖς καὶ ἀντερᾶν οὐκ εἰδότες. καίτοι τὸν Ἀλφειὸν λόγος ποταμὸν ὄντα καὶ τοσοῦτον Ἀρεθούσης ἀπωκισμένον μέχρι καὶ νῦν ἐκ Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν ὄραν, καὶ διὰ μέσης θαλάττης ἀγόμενον σκοπεῖν ὅπως καλός τε ἦ καὶ διαμένη γλυκὺς τῇ πηγῇ. ἢ δὲ δέχεται τὸν ἔραστήν κεκμηκότα καὶ δίδωσιν ἑαυτήν, καὶ ἴδοις ἂν τότε ξένην ἀφροδίτην ποταμοῦ καὶ πηγῆς. ὑμεῖς δὲ οὔτε φοιτᾶτε πρὸς ἡμᾶς τοῖς λόγοις, οὔτε φοιτῶντας ἀμείβεσθε. ἀλλὰ γὰρ δοίητε τέλος ἐγκλημάτων ἡμῖν· εἰ δὲ μή· ἀλλ' οὐ βούλομαί τι λέγειν, ἵνα μὴ λυπήσας ἀπέλθω. 2 Ἰερωνύμωι Ἐγὼ μὲν ὥμην σε τὸν Νεῖλον πάλαι κατελιφέναι, καὶ πολλάκις εἰς μνήμην λαμβάνων τοῦτο δὴ τὸ εἰωθὸς ἔμοι "1ὡς εὐδαίμονες" 2 ἔλεγον "1τοῖς Αἰγυπτίοις οἱ παῖδες, πάλαι μὲν τὸν Νεῖλον ἔχοντες χορηγὸν τῶν ὄσα φέρειν οἶδεν ἐκεῖνος, νυνὶ δὲ καὶ τὴν σὴν μούσαν προσεληφότες οὐδὲν ἀτιμότεραν τοῦ Νεῖλου, παρ' ἔμοι δὲ κριτῇ τάχα καὶ μείζω. ὁ μὲν γὰρ τὴν χώραν αὐτοῖς ἐπιρρέων πλουτεῖν ἐπιτρέπει, σὺ δὲ ταῖς τῶν νέων ψυχαῖς τὴν γλῶτταν ἐπαφίεις ἐπὶ τὸν τῆς ἐπιστήμης πλοῦτον ἰθύνεις, οὐδὲν ἔλαττον ἢ ὁ πάλαι Πυθαγόρας αὐτοῖς ἐπιδημῶν καὶ μετ' ἐκεῖνον ὁ Πλάτων" 2. ταῦτα μὲν οὖν ἐλογιζόμεν, σὺ δὲ οὐ μακρὰν ἀπέχων ἐλάνθανες. ὡς δὲ ἦκεν ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοὺς, τὸ μὲν πρῶτον θαυμάζων ἀπάτην ἠγούμην τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ ἐπειθόμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς. ὡς δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἐντυχὼν ἐπέισθην μὴ ἂν ὑπάρχειν ἄλλου τὰς χάριτας, ἦσθην, πῶς δοκεῖ; ἐγγυτέρας γὰρ ἔμοι αὐτὰς τὰς τοῦ σε πάλιν ἰδεῖν ἠγούμην ἐλπίδας, καὶ συνέχαιρον εἰκότως εἰ τὴν πατρίδα ζηλωτὴν μικρὸν γοῦν ἀπέφηνας χρόνον. σὺ δέ μοι δοκεῖς παίζων αὐτῆς κατηγορεῖν. ὅτι μὲν γὰρ τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς ἀέρα οἶον ἔφης εἶναι συμβαίνει, καὶ ὡς τὸ ὕδωρ τοὺς πίνοντας εἰς μνήμην ἄγει θαλάττης, καὶ ἄρτος ἡμῖν ἐκ κριθῆς εἰκὴ μεμιγμένος, οὐκ ἂν ἀρνηθεῖν· ἀλλὰ καὶ ἔλαττον τετραγῶ δητᾶί σοι ταῦτα φειδοῖ τῆς πατρίδος. ἀλλ' ὅμως, ὦ βέλτιστε, χάριν ἐχρῆν εἰδέναι ταύτη πρὸς φιλοσοφίαν ἀσκούση τὴν γνώμην, ὅπως ἂν εἰδείης ποτὲ τρυφῆς Αἰγυπτίας ὑπερορᾶν. Ὀδυσσεὰ δὲ τὸν σοφόν, νῆσον οἰκοῦντα μικρὰν ὁμοῦ καὶ τραχεῖαν καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ τὴν Ἰθάκην, οὔτε Καλυψὼ πέπεικεν οὔτε φύσεως ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολὴ τὸ μὴ τὴν Ἰθάκην ἀντὶ τούτων αἰρεῖσθαι. ἀλλ' οὐδὲ Σπαρτιάτης οἶμαι τὴν οἴκοι δίαιταν ἐννοῶν τὴν Σπάρτην ἐμέμψατο. ἀλλ' οἶδα πόθεν ποτὲ κατηγορεῖν ἐπήρθης. φιλο χρημάτων ἔχεις, ὦ λῶστε. εἶτα βραχὺ τι τοῦ λήμματος ἀποστάς ἰοῦ ἰοῦ βοᾶς, καὶ τὸν Νεῖλον πολλάκις καὶ τὸν ἐκεῖθεν πλοῦτον ἀνακαλεῖς. τοῦτό σε που ξηρόν, ὡς αὐτὸς ἔφης, ποιεῖ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Χαιρεφῶντος οὐδὲν ἀστειότερον ἔχειν. οἶμαι δέ σε καὶ τῆς νύμφης ἐρωτικῶς περιέχεσθαι καὶ πειρᾶσθαι μόλις ὅποσα δύναται πόθος. ἀλλὰ γένοιτο ταῦθ' οὕτως ὅπως Ἀφροδίτη φίλον καὶ Ἔρωσιν. ἔρρωσο, καὶ σε θάττον προσείποιμι καὶ παῖδων πατέρα. 3 Πυθίωι Εἴ μοί τις προσελθὼν οὐ πρότερον τοῦτο ποιήσας ἠξίου μανθάνειν εἰ λύραν ἔχοιμι, καὶ περὶ ἀρμονίας λόγον ἐποίει, πάντως ἂν ἠσθόμεν τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅτι μουσικὸς οὔτος εὐθύς ἠπιστάμην. εἰ δὲ περὶ ὄπλων ἦσαν οἱ λόγοι, καὶ μάχας ἔλεγε καὶ πολέμου τύχας ἀεὶ διηγεῖτο, οὐκ ἔδει δῆπουθεν Πυθῶδε ἰέναι καὶ ὅτι στρατιώτης

οὗτος ἀκούειν. ἀλλὰ τί μοι βούλεται ταῦτα; πάντως μὲν ἤδη μανθάνεις, οὐδὲν δὲ ἤττον ὅμως εἰρήσεται. ἐμοὶ δοκεῖς ὡς ἄρα τὴν σὴν ψυχὴν ὄντως οἰκοῦσιν αἱ Μοῦσαι· εἶτα κάτοχος ὢν ταῖς θεαῖς βίον ἔχεις αὐταῖς ἀνειμένον, καὶ οὐδὲν σοι θαυμαστὸν ὅτι μὴ βιβλία καὶ λόγοι καὶ ὅσα ψυχὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀνάγει. ἐντεῦθεν ἡμῖν ἐπεξενώθης, ἀρχὴν φιλίας ποιησάμενος πρέπουσαν οἴμαι σαυτῷ. ἀλλὰ γὰρ εἴθε μὴ τῆς ἐφ' ἡμῖν ἐλπίδος διήμαρτες, ἀλλ' ὅπερ αἰτεῖς βιβλίον, τοῦτο δὲ ἦν παρ' ἡμῖν. οὕτω γὰρ ἂν σὺ μὲν εἶχες αἰεὶ τὸ ποθούμενον, ἐμοὶ δὲ μέγιστον ἦν τὸ δοκεῖν ὑμῖν κεχαρίσθαι. νυνὶ δὲ ὄμνυμι οὐ τὴν πλάτανον τὴν Σωκράτους ἀλλὰ τοὺς λόγους αὐτοῦς, μήπω γε τετυχηκέναι τοῦ κτήματος, καίτοι πλεῖστον ἤδη χρόνον ἐρῶντα. μικρὸν δὲ ὕστερον ἀλλὰ σὺν Ἑρμῇ καὶ Μούσαις εἰρήσθω ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου κομισθήσεται. τοῦτο γὰρ ἐκεῖθεν ἡμῖν οἱ προσταχθέντες ἐπέσειλαν. ὅπερ εἰ πρὸς ἔργον ἐκβαίη, ὄψει με πᾶν τὼς αὐτόματον ὑμῖν προσιόντα περὶ τοῦ μεταδοῦναι ὡς εἰ καὶ αὐτὸς λαβεῖν ἐβουλόμην. 4 Γερμανῶν Ὅσον οἱ ἀγαθοὶ λυποῦσιν ἄνδρες πείραν αὐτῶν παρέχοντες καὶ ἀφιστάμενοι τῶν ἐγνωκότων, νῦν ἔργω μαθὼν διηγούμαι τοῖς ἄλλοις. ὑμᾶς γὰρ ἤδειν μὲν καὶ πρὶν εἰς λόγους ἐλθεῖν. εἰ δὲ θαυμάζεις ὀπόθεν, διδασκάλους εἶχον ὅσοι πειραθέντες ἐθαύμαζον. ὡς δὲ κἀγὼ συμμείξας ἐμάνθανον, χάριν μὲν ὠμολόγουν τῇ τύχῃ, πάλιν δὲ ταύτην ἐμεμφόμην εἰ τοσοῦτου γεύσασα πράγματος ἄκρω δακτύλῳ φασίν, εἶτα τὴν ἡδονὴν ἀφαιρήσεται. καὶ οὐ τοσοῦτον ἠϋφρανε τὸ παρόν, ὅσον αἱ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδες ἐλύπουν. ἐλογιζόμην γάρ, ὅτι δὴ θᾶττον ἡμᾶς οἰχῆση καταλιπὼν. τοῦτο δὲ καὶ γέγονε καὶ συμβᾶν λυπεῖ, καὶ ἀποροῦμαι τῷ πράγματι, σὺ δὲ φιλονεικεῖς ἐπὶ τὸ μείζον ἡμῖν ἐξάπτειν τὸν ἔρωτα καὶ πόρρω γενόμενος. τῇ γὰρ εἰς ἐμὲ σπουδῇ καὶ τὰς ἐμὰς ἐλπίδας ὑπερβάλλων ἐνίκας. ἀλλ' εἴθε γὰρ τις θεῶν εὐμενῆς ἡμῖν γένοιτο καὶ σε θᾶττον ὡς ἡμᾶς αὐθις ἐνέγκοι. 5 Ἰωάννηι Εἰ τῆς περὶ φίλους ὀλιγωρίας ἦσαν γραφαί, καὶ μέ τις εἰσήγεν εἰς δικαστήριον αὐτὸ δὴ τοῦτο κατηγορῶν, ὡς ἀδικοῖην οὐ μετρίως, ἐν οὐδενὶ φίλον ποιούμενος, οὐκ ἂν ἄλλως ὤμην τὴν νικῶσαν λαβεῖν ἢ σὲ παρεχόμενος μάρτυρα τὸν νῦν οἶδ' ὅπως ὀφθέντα κατήγορον· οὕτω μοι παρ' ἐλπίδας ἐξέβη τὰ παρὰ σοῦ, εἰ βραχὺ τί σε πρᾶγμα διστάζειν ἐπ' ἐμοὶ παρεσκεύασεν. ἐγὼ γὰρ οἶδα καὶ μὴ φίλους πυκνὰ δὴ τοῖς γράμμασι βάλλοντας, ὅταν λανθάνειν ἐθέλωσι, καὶ φίλους σιωπῶντας, ὅποτε τῇ μνήμῃ τῶν ἀπόντων ἀρκούμενοι πρὸς ἑτέρους ἡσχόληνται. οὐκ οὐτε τὸ γράφειν εὐνοίας, οὐτε τὸ σιωπᾶν ἐγκλήματος, μὴ τῆς γνώμης βεβαιούσης ἐκάτερα. οὐκοῦν ταῦτα παρεῖς ἐκεῖνα δὴ σκόπει, εἰ μὴδὲν μοι τῶν ὑμετέρων δίδωσι λήθην, εἰ διὰ παντὸς ἄγω λόγου καὶ θαύματος ὥσπερ ἐπὶ τῇ μνήμῃ κοσμούμενος, εἰ τὸν Ἰωάννην εἰπὼν τὸν γλυκὺν πάντως τῷ λόγῳ προσέθηκα. ταῦτα σκοπῶν ἀγαπήσεις σιωπῶντα μᾶλλον ἢ φθεγγόμενον ἕτερον, εἰ καὶ τὸ Δωδώνης αὐτῷ χαλκεῖον ἐπὶ τῆς γλώττης ἦχεῖ. ἀλλ' ὅπως μὴ ταύτην ἀπολογίαν ἔχειν ἠγούμενος σιωπῆσης· εἰ δὲ μή, τάναντία φθεγγόμεθα. 6 Ζαχαρίαὶ ἀδελφῶν Τὰ κατὰ τὸν ἄριστον τόνδε βουλόμενος ὑμῖν διηγῆσασθαι δέδοικα μὴ μάτην ἐνοχλεῖν δόξω, παρ' εἰδόσι τοὺς λόγους ποιούμενος. ἴστε γὰρ οἷος μὲν αὐτὸς καθέστηκεν, ὡς, τὸν ὅλον βίον ἀναθεὶς τῷ θεῷ, πᾶσιν ἀπεχθάνεται τοῖς ἀνθρωπίνοις, ἔχεται δὲ τῆς ἄνωθεν ἐλπίδος, καὶ διὰ τοῦτο πρόκειται τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις, καὶ πρὸς τὸ παθεῖν ἐστὶν ἐπιτήδειος. ἴστε δὲ καὶ τόνδε ἀδελφὸν γὰρ τοῦτον προσαγορεύειν αἰσχύνομαι ὡς μίαν ἀρετὴν ἠγεῖται τὸ πᾶσαν ἐκπληρῶσαι κακίαν, παρὶδὼν ἀδελφὸν τοσοῦτου χρόνου οὕτως τῷ λιμῷ πιεζόμενον, οὐκ οἴκοθεν χορηγήσειν μέλλων ὃ παρ' ἀνδρὸς εὖ φρονούντος ἔδει γενέσθαι, εἰ καὶ πρὸς τοῦτο ἐκάλει καιρὸς. νῦν δὲ οὐ τόδ' ἐστὶν ἔγκλημα, διότι τὸ πρέπον τοῖς ἄγαν σωφρονουσί παρέλιπεν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν μὴ προσηκόντων γενόμενος ἐραστής ἀφήρηται ταῦτα, καὶ λοιδορεῖται τούτῳ πυκνῶς, πληγὰς τε πολλάκις ἐπέτεινε. καὶ νόμον τὴν αὐτοῦ γνώμην ἠγούμενος, ἴσως τὴν φύσιν ἐμέμψατο, ὅτι πλέον οὐδὲν εἰς πονηρίαν ἐξεῦρεν. ὅθεν οὐ μέχρι

τούτων ἔστησε τὴν κακίαν, μᾶλλον δὲ προοίμια ταῦτα τῶν μελλόντων κακῶν. τὴν γὰρ ἑαυτοῦ μητέρα γραῦν ἤδη τυγχάνουσαν, ὅτε τῆς παιδοτροφίας ἤλπισε κομίσασθαι τοὺς καρποὺς γυνὴ καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὸ γένος καὶ παρὰ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν αἰδοῦς ἀπολαύουσα, ταύτην πολλάκις μὲν εἶπε κακῶς, πολλάκις δὲ καὶ χειρὰς ἀνέτεινε κατὰ τῆς τεκούσης, ὦ Ζεῦ, οὐ φύσιν οὐ χρόνον οὐ πολιὰν ἔλεεινὴν οὐ τὸ τῆς μητρὸς αἰδεσθεῖς φιλάνθρωπον ὄνομα, ἀλλ' ἤδη καὶ βιαίως ἀνατρέψας εἰς γῆν κατέβαλε, καὶ λάξ κατ' αὐτῆς ἐνήλατο, βοώσης οἶον εἶκος καὶ παῖδα καλούσης. καὶ τί γὰρ οὐκ ἂν εἴποι μήτηρ, μετ' ὠδῖνας καὶ τροφήν καὶ τὰς καλὰς ἐκείνας ἐλπίδας τοιαῦτα παρὰ τοῦ παιδὸς ἀνασχομένη κακά; τελευταῖον δὲ καὶ τῆς οἰκίας ταύτην ἀπήλασεν ἄπορον γυμνὴν τῶν ἀναγκαίων ἐστερημένην, ἔν ἴσως τοῦτο χαρισάμενος, ὅτι τοῦ συνεῖναι ταύτην ἀπήλλαξε. καὶ νῦν οὗτος μὲν ἐντρυφᾷ τοῖς τούτων κακοῖς, γυνὴ δὲ γραῦς καὶ τὰ πρῶτα φέρουσα τῆς παρ' ἡμῖν εὐγενείας, ἐν ταῖς χερσὶ τὰς ἐλπίδας ἔχει τοῦ βίου. τῷ δὲ χρηστῷ τῷδε καὶ τὸ ταύτης πάθος ἄλλη παρέστη συμφορά, καὶ πρὸς τὴν οἰκείαν τροφήν ἀπορούμενος ὑπεδέξατο ταύτην, ἐπιτείνουσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἔνδειαν, ὅμως δ' ἀναγκαῖον χρέος ἐκτίνει τῇ φύσει. καὶ νῦν σύνεισιν ἀλλήλοις μίαν ἔχοντες παραμυθίαν ὅτι μὴ πλείω πεπόνθασιν, ἢ δὲ μήτηρ οἷα δήπου γυνὴ καὶ τοιαῦτα παθοῦσα, ἕνα βίον ἔχει τὸ μεμνήσθαι τῶν ἑαυτῆς κακῶν καὶ δακρῦειν ἐπὶ τῇ μνήμῃ καὶ τὴν θηλὴν ὑποδεικνύειν τῇ Δίκη, οἷα πέπονθε διηγουμένη. ταῦτα τοίνυν εἰς νοῦν λαβὼν καὶ μηδὲν ἡμᾶς προστιθέναί ταῖς ἀληθείαις νομίσας ἀλλὰ τὰ κεφάλαια μόνον δεικνύναι τῆς αὐτοῦ πονηρίας διὰ τὸν τῆς ἐπιστολῆς καιρὸν, μέτρησόν σου τὴν σπουδὴν πρὸς τὴν ἐκείνου κακίαν, καὶ γενοῦ τοι οὗτος οἶόν σε θεὸς ἀπαιτεῖ καὶ φιλίας νόμος καὶ ἡ τῶν ἀδικουμένων ἐλπίς. 7 Φιλίππῳ ἀδελφῷ Μακρὸν ἡμῖν ἐσίγησας χρόνον καὶ τὸ πρᾶγμα φέρειν οὐκ ἔχω. σκόπει γὰρ, χειμῶν ἦν καὶ οὐ μετρίως ἐφέρομεν, ὠφθησαν χελιδόνες καὶ οὐδὲ μετὰ τούτων ἐφθέγγω, καὶ νῦν ἄδουσι τέττιγες καὶ παρ' ἐλπίδας ἡμῖν ἡ σιγή. εἰ μὲν οὖν πρὸς λύπην ταῦτα, ἀγνωῶ μὲν ὅ τί ποτε πράττων ἐλύπησα, ὅμως δ' οὐκ ἂν ὑμᾶς οἶμαι μείζω τιμωρίαν λαβεῖν. εἰ δὲ τῆς πάλαι σπουδῆς εἰς ῥαθυμίαν μετέστης, ἀδικεῖς μὲν συγγενείας νόμον, παραβαίνεις δὲ φιλίας θεσμόν. εἰ δὲ μὴ δυσχερὲς εἰπεῖν, τάχ' ἂν τίς σε φαίη καὶ σαυτοῦ κατήγορον γεγενῆσθαι. οἷς γὰρ ἡμῖν σιωπῶσιν ἐπέπληξας, τούτοις ὠφθης αὐτὸς ἀλίσκόμενος. καὶ πῶς ἂν ἔχοι λόγον τὸν πεπεικότα λαλεῖν τὴν τοῦ πεισθέντος μεταλαμβάνειν σιωπὴν; ἀλλ' ὦρα λοιπὸν καὶ σοφιστὴν με καλεῖν καὶ παίζειν ἅμα τῷ λόγῳ. οὐδὲν τοῦτο πρᾶγμα πάντως, καὶ ὅ τι ἂν λέγῃς, οἷσω μετρίως, εἰ φθεγγομένου μόνον ἀκούσομαι. 8 Διοδώρῳ Ἡ περὶ τῆς σῆς παιδεύσεως φήμη ὁποίων ἠύχόμεθα λόγων τὰς ἡμετέρας ἐνέπλησεν ἀκοάς. ὁ μὲν γὰρ τὴν τῆς συνηγορίας ἀφηγεῖτο σπουδὴν, ὁ δὲ τὸ ἐν τοῖς δικαστηρίοις εὔτονον ἀπεθαύμαζεν, ὁ δὲ τὴν περὶ τοὺς προσιόντας εὔνοιαν, πλὴν εἰ μὴ τις ἀδικήσας ἐτύγγανεν. οἶδα δὲ καὶ τόδε ἀκούσας, ὡς ὁρῶν τινὰς μέγα μὲν δυναμένους, θαυμάζοντας δὲ τῶν δικαίων μηδὲν, πολὺς ἔπνευσας κατ' αὐτῶν καὶ λαιδορίαν ἐπαινουμένην κατέχευες. ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούων, ἄλλων ἄλλα διηγουμένων, ὡσπερ ἔνθους ἐγενόμην ὑφ' ἡδονῆς καὶ μέγα τοῖς λόγοις φρονῶν ἐδόκουν αὐτὸς ἐπαινέσθαι, ἤδη δὲ καὶ χάριν ὠμολόγουν τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ὡσπερ εἰώθασιν οἱ τῶν αὐτοῦ ἐπαινούντων ἀκούοντες. οὕτω δὲ ἔχοντι καὶ λογιζομένῳ προσελθὼν ὁ καλὸς Ὠρίων τὴν παρ' ὑμῶν αὐτῷ γραφεῖσαν ἐπιστολὴν ἐπεδίδου, καὶ μοι τῆς φιλίας συνέχαιρεν, ὡσπερ δεινὸν ἠγούμενος εἰ λανθάνεις παρ' ἐμοὶ τοιοῦτος ὑπάρχων. ἐγὼ δὲ σε μετὰ τὴν φήμην τῇ πείρᾳ μαθὼν καὶ οἷος περὶ τοὺς δεομένους, κἂν μὴ παρῶσι, καθέστηκας, οὐδ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις ὅσον ἐθαύμασα, καὶ αὐτὸν ἀπεκάλουν εὐδαίμονα τὴν σὴν εὐτυχηκότα σπουδὴν. ὡς δὲ καὶ γραμμάτων ἡξίου τυχεῖν παρ' ἐμοῦ τῇ τῆς φιλίας μνήμῃ τὴν σὴν προθυμίαν ἔτι μᾶλλον ἐχειρόντων, εὐήθη τοῦτον ἐκάλουν· μὴ γὰρ ἂν σε πρὸς ἀρετὴν πεφυκότα καλῶς γραμμάτων

δεισθαι πρὸς ταύτην παρακαλούντων. ἀλλ' ὅμως τοῦτον οὐκ ἔπειθον. ἐδόκει γάρ τι καὶ δίκαιον λέγειν ὡς "1ὸ καθ' αὐτὸν τοιοῦτος τίς ἂν γένοιτο γραμμάτων τυχὼν παρὰ σοῦ;"² οὐκοῦν γένοιο μὲν αὐτὸς ὁποῖος καὶ πρότερον, ἐπαινοίμην δὲ πάλιν τῆς φιλίας ἐγώ, μὴ διαμάρτοι δὲ τῆς ἐφ' ἡμῖν ἐλπίδος ὁ νέος, ἀλλὰ γνόντων οἱ τὰ μεγάλα δύνασθαι δοκοῦντες ὡς ἄρα τῶν δικαίων ἐστὶν εἰκότως ἠττᾶσθαι. 9 Ἰερωνύμωι Ἐγὼ μὲν τῆς ἀδελφῆς λανθάνειν ὦμην τὸν γάμον, οὐδὲ τοῖς προσοικοῦσι τὴν οἰκίαν πᾶσιν ἐγνώσθαι, μὴ τί γέ σοι, ὄν ὦμην ἔτι παρὰ τῷ Νεῖλῳ καθῆσθαι. σὲ δὲ λανθάνειν ἔοικε τῶν εἰς τρυφὴν ἠκόντων οὐδέν, ἀλλ' ἅμα τέ τι δρᾶται καὶ σε προσβάλλει πόρρωθεν ἢ τῶν ἐπιτελουμένων ὁσμῆ, καὶ που τάχα τὸν Ὀμηρικὸν Δία νικᾷς, λοιβῆς καὶ κνίσσης ἐρών ἐλισσομένης περὶ καπνῶ. ταῦτά σε Νεῖλος διέθηκε καὶ οἱ παρ' ἐκεῖνον εὐδαίμονες ἄνθρωποι, μεθ' οὓς τὴν Ἐλοῦσαν οἰκῶν ὄξυτέραν ἔχεις τὴν αἴσθησιν, εἴ που δὴ γῆς καπνὸς ἀναδίδοται. τὸν δὲ σὸν παῖδα μικροῦ δεῖν ὠρμησα διαθεῖναι κακῶς, ὅτι μὴ γράφειν εἰς πλάτος ἀφῆκέ σε τὴν ἐπιστολήν. ἀλλὰ παρὰ σοῦ δῶρα προσάγων μετέβαλέ τε τῇ θεᾷ καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως μοι διέλυσε τὸν θυμόν. οὐκ εἰς μακρὰν δέ σε τούτων ἀμείψομαι· ἦ γὰρ γέγονέ σοι θυγάτριον ἢ γενήσεται. 10 Φιλίππωι ἀδελφῶι Ἡ μὲν λυπούσα διὰ τὴν σιγὴν ὥρα καὶ δὴ πέρας ἔχει καὶ πέπαυται, ἐγὼ δὲ καὶ τοι μέγα φρονεῖν ἐθέλων ἐλπίδι γραμμάτων τῶν παρὰ σοῦ, ἑμαυτοῦ τε γίνομαι καὶ μνήμην λαμβάνω τῶν παρελθόντων· ὅσον γὰρ τοῦπι σοὶ σιωπῶντι τὸ πᾶν ἡμῖν ἐστὶν ἔτος χειμῶν. μᾶλλον δὲ καὶ ποθεινότερον ἡμῖν τὸν ὄντως χειμῶνα ποιεῖς, ὅσον ἐν ἐκεῖνῳ μὲν φέρει παραμυθίαν τὸ τὴν σιγὴν ἀναφέρειν τῇ τῆς ὥρας ἀνάγκη, τοῦ δὲ θέρους λείπεται ἡμῖν δακρῦειν ὅτι μηδεὶς παρὰ σοὶ λόγος τῶν ἐραστῶν· τὸ γὰρ ἀπεινὰ μὲν τὴν ἀνάγκη, σὲ δὲ πάλιν σιγᾶν, ἡμῖν τοῦ καταφρονεῖσθαι παρίσθησι δόξαν. ἀλλ' ὦ πάντες Ἔρωτες, εἰς πεῖραν ἄγετε τοῦτον τῶν ἡμετέρων, ὅπως αἴσθησιν λάβη ποτέ, δεινὸν ὅσον ὑπῆρχεν ἐραστής παρορώμενος. 11 Ζαχαρίαί Λῦσον ἡμῖν μετὰ τοῦ χειμῶνος τὴν σιωπὴν· ἀμφοτέρα μὲν γὰρ ἐπαχθῆ· εἰ δὲ ἦν διὰ παντὸς σοῦ λαλοῦντος ἀκούειν, καὶ χειμῶν ἂν ἡμᾶς οὐδὲν ἐλύει τοσοῦτον. ἀλλὰ γὰρ ὄλω ρεύματι τὴν σὴν ἡμῖν ἐπάφες πηγὴν. νικᾷ γὰρ αὕτη παρ' ἐμοὶ τὴν ἐκ τοῦ ἔαρος ἡδονὴν, εἰ καὶ νέον ἐν τούτῳ τὸ φῶς, εἰ καὶ χελιδόνες ἐν τούτῳ πληροῦσι τὰς ἀκοὰς τῆς ὠδῆς, ἐμοὶ δοκεῖν ὑμνοῦσαι τὴν ὥραν, καὶ τὰ ῥόδα τῆς κάλυκος ἀναδύντα μέσην τινὰ καὶ κεκραμένην παρέχει τὴν θεᾶν καὶ εἰς μνήμην ἄγει διηγημάτων ἀρχαίων, ὡς ἦν Ἄδωνις καλὸς καὶ Ἀφροδίτῃ τοῦτον ἐζήτηι, καὶ ἡ τεκοῦσα τοὺς Ἔρωτας οὐκ οἶδ' ὅπως ἐρᾶν ἐπαιδεύετο, τῶν δὲ παιδικῶν ἀποτυχοῦσα πλήττεται τε τὸν πόδα καὶ φέρει τὸ ῥόδον. ἀλλ' ἡμῶν ἐρώντων ὡς πρὸς τὴν σὴν φωνὴν μικρὰ ταῦτα νομίζεται. 12 Ζαχαρίαί Ἴδού σοι καιρὸς πάλιν ἀπαιτῶν τὴν πρὸς τοὺς δεομένους ῥοπήν, ὁ δὲ τὴν ἀφορμὴν διδοὺς πάλιν ἐγώ, ὥστε διχόθεν εὖ οἶδ' ὅτι χάριν ὁμολογήσεις, ὅτιπερ εὖ ποιεῖν εὗρες καὶ ὅτι σοι τοῦτο γέγονε δι' ἐμέ. χαίρεις γὰρ ὄντως εὖ ποιῶν ἢ πάσχοντες ἕτεροι, καὶ τὸν τὴν ἀφορμὴν δεδωκότα κἂν εὐεργέτην προσείποις. ὡς τοίνυν σοι χάριν δώσω μᾶλλον ἢ ληψόμενος οὕτω σεμνύνομαι. "1ἀλλὰ τί τὸ πρᾶγμα;"² γελῶν εὖ οἶδ' ὅτι πυνθάνη. Ἀλέξανδρός τις παρ' ἡμῖν ἐπὶ ξύλοις τὴν ἐμπορίαν ποιεῖται, κἀντεῦθεν ἔχει τὸν βίον. οἷα δὲ εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους, κοινωνόν τινα ποιεῖται τοῦ πράγματος· εὐθύμιος αὐτῷ τοῦνομαδῶπως ὁ μὲν πέμποι τὰ δοκοῦντα, ὁ δὲ μένων δέχοιτο, καὶ τὴν ἐμπορίαν οὕτω ποιοῦνται. οὗτος τοίνυν τὴν τῶν Ῥοδίων οἰκεῖ παρ' ὑμῖν, ὦ Ζεῦ, καὶ ὅμως φησὶ μὴ δίκαια πάσχειν. τὸν δὲ ἀδικοῦντα Ῥωμαίων γλώσση κογκούσσωρα εἴποις· νομοθετεῖ γὰρ μὴ εἰωθότα καὶ καινοτέρου κέρδους ἀφορμὴν μηχανᾶται, ὥσπερ οὐχ ὑμῶν ἀρχόντων τῆς Ῥόδου. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς εἰκὸς ὑμῶν οὐκ εἰδόντων. οὐκοῦν παυέσθω μαθόντων, ὅπως ἐγὼ μὲν σοὶ χάριν εἰδείην, ὁ δὲ τυχὼν τῶν δικαίων ἐμοί, διηγούμενος ὡς ἠδικεῖτο καὶ πέπαυται. 13 Ἀλυπίωι καὶ Στεφάνωι γραμματικοῖς καὶ Ἰερίωι Ῥωμαϊκῶι Σόλωνι τῷ νομοθέτῃ ἐπειδὴ νόμων ἔνεκα καλῶς ἔχειν ἢ πόλις

ἔδοκει, δεινὸν ἡγούμενος μέχρι τῆς Ἀττικῆς αὐτῷ τῆς σοφίας ἐστάναι τὸ θαῦμα, ἔφοίτα μὲν παρ' Αἰγυπτίους καίπερ σοφωτέρους εἶναι τῶν ἄλλων ἀρχοῦντας, ἔφοίτα δὲ καὶ παρὰ Κροῖσον ὡς ἐπ' εὐδαιμονία τῷ πλούτῳ κομῶντα· μείζον γὰρ ἔδοκει τῷ Σόλῳ σοφία τρυφᾶν ἢ χρυσῷ ῥέων ὁ Πακτωλὸς ... γῆν τὴν ὅσῃν ἐπῆλθεν ἐκεῖνος. καὶ οἱ μὲν ὀρῶντες ἐθαύμαζον, ὡς δὲ ἀπεφοίτα, πάλιν ἐπόθουν τὸν Σόλωνα. Ἀθηναῖοι δὲ παρ' οἷς τὴν κρηπίδα τῶν μαθημάτων ἐβάλετο, τάχα καὶ τὴν Ἀθηναίων ἡὔχοντο τὸν νομοθέτην αὐτῆς ἀποδοῦναι τῇ πόλει. εἰ δὲ καὶ τούτων ἕνεκα τὴν ἀποδημίαν σοφίη ζεταί, γινῶναι θέλων ὅπως ἔρωτος ἤκουσιν εἰς αὐτὸν Ἀθηναῖοι, οὐκ ἂν οἶμαι θαυμάσαιμι. πλὴν εἰ ἐνὸς ἀνδρὸς ἀπόντος ἐδάκρυσαν Ἀθηναῖοι, καὶ τοὶ σοφοὺς ὡς εἰκὸς εὐτυχοῦντες ἑτέρους, τίνες ἂν γενοίμεθα τὸ κεφάλαιον ὅλον ἀφαιρούμενοι; καὶ ἦν ἂν τις ἐδίστασε πρότερον εἴτε τὴν Ἀττικὴν εἴτε τὴν Ἰταλίαν προσῆκεν εἰπεῖν, αὐτὴ σιγᾶ νῦν ἐξαίφνης καὶ τῶν γνωρισμάτων ἀφήρηται, καὶ ταῦτά πάσχειν ἔοικε τῷ Κιθαιρῶνι, ὅταν πολὺν δεξάμενος τὸν θεόν, ἀπίοντος πάλιν ἐξαίφνης ἔρημος ἦ, καὶ ὁ Διόνυσος οὐδαμοῦ. ὅθεν καταβοήσομαι τοῦ Ἀπόλλωνος, ὃς παρ' ἑαυτὸν ἐκάλει τὰ ἡμέτερα παριδῶν. καὶ οἶμαι τούτῳ συνήδεσθαι τῆς εὐτυχίας τὰς Μούσας· ὑμεῖς δὲ που καὶ παλαιῶν μυθολογημάτων ἐμπίπλασθε, παρ' αὐτὴν ἤδη τὴν Δάφνην λογιζόμενοι τοῦ θεοῦ τὸ πάθος, τῆς Δάφνης τὴν σωφροσύνην καὶ τὸ φιλόκωπον, καὶ φυτὸν παραμυθούμενον ἔραστήν· καὶ παρ' ὑμῖν μόνους τῶν ὀρωμένων ἢ θεᾶ τῷ λόγῳ τὴν μαρτυρίαν χαρίζεται. εἰ δὲ καὶ κυπάριττοι πυκναὶ πρὸς χάριν ἀνεῖνται τῆς ἐρωμένης Ἀπόλλωνος καὶ ὕδωρ ἄφθονον, καὶ τέττιγες ἄδουσι καὶ ὀδὸς τῇ πόσῃ μαλθακὴ παρακέχεται, καὶ δένδρα ἄλλ' ἐπ' ἄλλοις καὶ οἰκίαι τῷ τούτων ὕψει κατὰ μέσον κρυπτόμεναι, αὐτὰ τε μετρία καὶ ὀσμὴ συμμιγῆς καὶ σκιά τοῦ ἡλίου τὸ λυπηρὸν ἀποκλείουσα, ὑμέτερον ἢ ὡς τάχος ἀγγέλλειν ἢ διηγεῖσθαι τοῖς γράμμασι. πλὴν βουλοίμην εἰς ἡμᾶς ἐλθόντας ἰδεῖν, ἵνα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ μαντευομένων ἀκούσωμαι. καὶ τοῦτο γὰρ ὑμῖν οἶμαι δεδωκέναι τὴν Δάφνην. 14 Παλλαδίῳ τὴν τῶν μέγα δυναμένων ἀρετὴν μεγίστην οἶμαι τοῖς ἀδικουμένοις παραμυθίαν. δυνάμεως γὰρ εἰς ταῦτον ἐλθούσης καὶ γνώμης τιμώσης τὰ δίκαια, τί κωλύει πρὸς πέρας ἵεναι τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις; ἀλλὰ τί μοι βούλεται τὸ προοίμιον; Ἰσίδωρος ὁ σχολαστικός, ὁ πάλαι μὲν φίλος ἠνίκα ἔζη, νῦν δὲ μέχρι τῆς μνήμης, οἷος μὲν ἦν τὸν βίον καὶ ὡς πανταχόθεν αὐτὸν παρεῖχε θαυμάζειν, κἂν ἑτέροις αὐτὸς διηγῆσαι. νυνὶ δὲ ἀπελθὼν ἐξ ἀνθρώπων ἔρημον συμμαχίας κατέλιπε τὴν οἰκίαν· ἢ μὲν γὰρ πάλαι μήτηρ νῦν ἄπαις ἐπὶ γήραος οὐδῶ καὶ μήτηρ οὐκέτι, ἢ δὲ σύνοικος χρείας ὑποφέρει ζυγόν. τὰ δὲ παιδία τί δεῖ καὶ λέγειν; κόραι γὰρ αὐταὶ μικρὰν ἄγουσαι τὴν ἡλικίαν καὶ ὀρφανίας τύχης πειρώμεναι. συνελόντι δὲ φάναι, πρόκεινται πᾶσι τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις, εἰ μὴ σὺ κωλύσεις, εἰς ὃν αἱ τούτων ὀρώσιν ἐλπίδες. ὁ δεῖνα γὰρ φύσει μὲν ἐστὶ πονηρός, ἐπ' ἀδείας δὲ γενόμενος καὶ τὴν ἔρημίαν ἰδὼν πέφηνε πονηρότερος· προσοικῶν γὰρ τὴν τούτων οἰκίαν καὶ τὸν ἐκ τοῦ γειτνιαίνειν φθόνον λαβὼν, μίαν πεποίηται γνώμην ἄχρηστον αὐταῖς ἀποφῆναι τὴν οἰκίαν. ὅθεν οὔτε τῶν οἰκοδομούντων ἐνόμως κωλυομένων ἠνέσχετο, καὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους διὰ γραμμάτων συγκείμενα λῆρον ἡγούμενος κυριώτερον αὐτὸν ἀποφαίνει τῶν νόμων καὶ ὧν αὐτὸς ὠμολόγησεν. ἀλλὰ δικαστοῦ καὶ μισοῦντος τὰ φαῦλα γνώμην λαβὼν γενοῦ ταῖς κόραις πατὴρ καὶ τῇ μητρὶ παῖς καὶ τῇ γυναικὶ πάλιν ἴσα καὶ σύνοικος, ἡμῖν δὲ τοιοῦτος οἶον ἢ προλαβοῦσα πείρα πολλάκις ἀπέδειξε· καὶ γνώτω καλῶς ὡς οὐκ ἔστιν ἔρημον εἶναι συμμαχίας, ἕως ἂν οἱ τε νόμοι σώζωνται καὶ ἄνδρες τιμώντες τὰ δίκαια. 15 Νηφαλίῳ Ἦσθην δεξάμενος τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, εἰς ἔργον δὲ ταύτην ἄγειν βουλόμενος οὐκ ἔσχον ὑπουργοῦσαν τῇ προθυμίᾳ τὴν χρεῖαν. τὸ δ' αἴτιον τύχην μὲν οὐκ ἂν ποτε εἴποιμι, καὶ μάλιστα πρὸς ὑμᾶς, θεοῦ δὲ πάντως πρόνοιαν, κυβερνώσαν ὡς βούλεται τὰ ἡμέτερα. 16 Γεσσίῳ ἰατροσοφιστῇ τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν εἰς χεῖρας λαβὼν αὐτὰς ἔδοξα μόλις

ἀπειληφέναι τὰς Μούσας, ἔνθους τε ἦν ὑφ' ἡδονῆς καὶ οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ γένωμαι, ὡς περ οἱ Δελφοὶ ἐπειδὴν [ὡς] ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθόντος Ἀπόλλωνος τὸ πρὶν σιγῶντες πλήρεις ἐξαίφνης γένωνται τοῦ θεοῦ. τοιοῦτος ἦν τις ἐγώ, πάντα θαυμάζων, τῶν ὀνομάτων τὴν ὥραν, τὴν πρὸς ἄλληλα τούτων ἁρμονίαν, τὸ διὰ πάντων κάλλος ἐπιφαινόμενον, καὶ τὸ δὴ μέγιστον, τοὺς ὑμετέρους τρόπους, ἐξ ὧν ἡμῖν προῆλθε τὰ γράμματα. καὶ σοὶ πολλὰ κάγαθὰ γένοιτο τοιαύτην ἡμῖν ἀποδεδωκότι τὴν ἑορτήν. ἀλλὰ γὰρ "ἑμία χελιδῶν ἔαρ"² φησὶν "ἰοῦ ποιεῖ"². οἷον δὲ καὶ ἡ προλαβοῦσα χελιδῶν εἰς ἔαρος ἤρκεσε χρεῖαν; εἰ δὲ καὶ δευτέραν προσθείης καὶ τρίτην, εἶτα πολλὰς, οὐδὲν ἂν εἴη παρ' ἡμῖν οὔτε Κροῖσος ἐκεῖνος οὔτε χρυσοῦ ῥέων ὁ Πακτωλός. τοὺς δὲ ὑμετέρους παῖδας εἶδον ἡδέως καὶ ὡς περ δι' εἰκόνας ἀνηγόμην πρὸς σέ. ὅθεν ἠϋξάμην καὶ πλείους ἰδεῖν, καὶ εἰ δεῖ μεγάλα λέγειν, τοῦ πατρὸς ἀμείνους. ἀλλ' οὖν εὐχομένῳ ῥάδιον λέγειν ὅσα γε βούλεται, καὶ μιμῆσθαι τὸν Ἔκτορα. τὸν δὲ ἑταῖρον Δωρόθεον αὐτὸν με δόκει παρόντα προσάγειν ὑμῖν, καὶ λέγειν ἄλλο μὲν οὐδέν, πληρῶσαι δὲ τούτῳ ἃς ἐλπίδας αὐτὸς παρέσχε τὰ ὑμέτερα διηγούμενος, εἰ δὲ καὶ δι' ἐμέ τι πλέον ἔξιν ἐλπίζει, ὑμέτερον ἂν εἴη μὴ ψευσθῆναι τοῦτον τῆς γνώμης. συστήσει δὲ τὸν νέον ὑμῖν καὶ τρόπος ὁμοῦ καὶ σπουδῆ, ἅπερ εἰ ἦν αὐτὸν ἅμα τῇ θεᾷ παραστήσαι σαφῆ, οὐδὲν ἂν ἴσως ἔδει τῶν ἡμετέρων γραμμάτων. νῦν δὲ δι' ἐμέ τὰ πρῶτα τιμήσας, ὕστερον οἶμαι θαυμάσεις καὶ δι' αὐτόν. οἶμαι δὲ καὶ τὸν ἑταῖρον Ἀναστάσιον εὐμενέσιν ὑμᾶς ἰδεῖν ὀφθαλμοῖς, ὃς καὶ τὸ ἡμέτερον ἐπιγράφεται γένος. τί γὰρ δεῖ πλέον εἰπεῖν πρὸς ἄνδρα πάλαι τε φίλον καὶ νῦν οὐδὲν ἦττον εὐνοεῖν ἠρημένον; 17 Φιλίππῳ ἀδελφῷ Πάλιν γράμματα παρ' ἡμῶν καὶ πάλιν τῶν σιωπῶντων ὑμεῖς. καὶ δέ δοικα μὴ καὶ φλυαρίαν ἡμῶν τινα καταγνῶς. παντελῶς γὰρ σιγῶν καὶ τοὺς ὀπωσοῦν λαλοῦντας φλυάρους εἶναι δοκεῖς. εἰ δὲ σὺ τοὺς φίλους ἀπὼν παρορᾶς, πᾶσι τοῖς ἀποῦσι λείπεται τὸ σιγᾶν. οὐκοῦν γενοῦ πάλιν ἐκεῖνος καὶ φθέγγου πρὸς ἡμᾶς· οἱ γὰρ ἀγαθοὶ μὴ τὸ προσῆκον ποιοῦντες παράδειγμα πρόκεινται τοῖς πλημμελεῖν βουλομένοις. σὲ δ' ἂν βουλοίμην καὶ γνώρισμα φέρειν ἄνδρὸς μὴδ' ἂν εἴ τι γένοιτο τῶν προσηκόντων ὑπερορῶντος. πρὸς δὲ τὴν χρεῖαν τὴν ὑμῖν γραφεῖσαν οὕτω σπουδαίους ἑαυτοὺς ἐπιδείξατε, ὡς ὑμῖν ταύτην ἀνύοντες. ὀκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὡς καὶ πλείονα τὴν προθυμίαν γενέσθαι βούλομαι παρ' ὑμῶν. ἀντὶ γὰρ πλείστων χαρίτων μίαν ταύτην ἐκτίνομεν τῷ δεομένῳ τῆς χρεῖας. 18 Ζαχαρίῳ ἀδελφῷ Ὡς ἔοικεν, ὦ λῶστε, τῶν εἰς ἡμᾶς σκωμμάτων οὐποτε παύση. μὴδέ γε παύσαιο τούτων, ὦ πάντες θεοί. ὡς ἐγὼ λεγομένων ἀκούων προσγελῶ τε τοῖς γράμμασι, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀφικνοῦμαι τῇ διανοίᾳ, καὶ λέγειν τι δοκῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ λεγόντων ἀκούειν. ὥστ' εἴ σοι μέλει τῆς ἐν τοῖς γράμμασι χάριτος, μέλει δὲ πάντως "ἰβάλλ' οὔτω"² καὶ μείζονα χαρίζεσθαι δόξεις ἢ εἴ μοι παρεῖχες Κροῖσω γενέσθαι. κάλει δὲ πάλιν σοφιστὴν καὶ λέγε κρότων ἑρᾶν, ὀφρῶν τε προστίθει καὶ τυφὸν καὶ πᾶν ὅ τι σοὶ φίλον. πολλάκις δὲ καὶ σοφιστὴν εἰπῶν ἀπηλλάγης, ὡς ταῦτόν ὃν τοῦτο εἰπεῖν καὶ ἀλαζόνα καλέσαι. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἐμὴν τέχνην οὐκ ἂν ἀρνησαίμην· εἰ δὲ ταύτης ἴδιον τὸ πρὸς ἀλαζονεῖαν ἐπαίρειν, καὶ σοὶ που μέτεστιν ἄγαν τῆς τέχνης, ὥστε δέδοικα μὴ ὅσον ταύτης μετέχεις ... ἀλλὰ γὰρ αἰδοῖ τῇ πρὸς σέ σιωπήσομαι. ἴσως δὲ θαυμάζεις εἰ σοφιστὴς ὢν καὶ τὸ ἔαρ ἤδη θεώμενος, δέον ἐμπομπεῦσαι τῷ λόγῳ, εἶτα παρῆλθον σιγῆ· καὶ που ζητεῖς ἐν τοῖς γράμμασιν ἄνθη καὶ χελιδόνας καὶ θαλάττης μεταβολὴν ἡμερον, τὸν τε Ἄδωνιν τὸν καλὸν καὶ τὴν Ἀφροδίτην ἐκείνην τὴν παραδόξως ἐρώσαν, καὶ ὅτι μὴ τὸ ῥόδον ἀκούεις καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ χάριν πάλιν θαυμάζεις. ἐγὼ δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἂν εἴποιμι καὶ μάλιστα γὰρ πρὸς σέ, μήποτε πάλιν γελάσας ἀπειρόκαλόν με καὶ σοφιστὴν ὀνομάσης. 19 Ἐπιφανίῳ Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα κινεῖν ὃν ἂν ἐθέλης πρὸς λόγον καὶ σιωπῆν, καὶ μοι δοκεῖς παραπλήσιόν τι ποιεῖν, ὡς περ ἂν εἴ τις λύραν ἔχων, κεχρηῆσθαι ταύτη μαθῶν, νῦν μὲν ὑφαίνοι μέλος, νῦν δὲ τῶν κρουμάτων ἀπόσχοιτο.

εἰ γάρ τι παρὰ ταῦτα κρεῖττον νομισθεῖη, εὐθὺς πρὸς ἐκεῖνο γίνεται, καὶ οὐδὲν ἂν εἴποι μουσικὸν οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ λύρα. καὶ σοῦ σιωπῶντος ἡμῖν πρὸς τὰ καινότερα μεταβεβλημένου κατηφεῖς εὐθὺς καὶ σιωπῶντες οἱ πάλοι μὲν φίλτατοι, νῦν δὲ ἴσως φίλοι. ἀλλ' οἶδα πόθεν τὸ πρᾶγμα. οἱ νόμοι σε παρασκευάζειν ἠνάγκασαν σεμνὸν ταῖς ὀφρῦσιν ἀνέλκειν, εἶτα φρόνημα νομοθέτου λαβὼν καὶ δόξας ἤδη τὰ Ῥωμαίων ἄγειν τῇ ψήφῳ, τοσοῦτον ἡμῶν κατεπήρθησεν. ἀλλ' ἐπειδὴ σε μόλις ὑπεισηλάθε τῆς παλαιᾶς συνηθείας λόγος καὶ μνήμη, εἴθε μὲν καὶ πάλοι γέγονε τοῦτοδῶμος δέ, τῆς σῆς γλώττης μετὰ τῶν χελιδόνων ἡδὺ τι φθεγγομένης ἀκούσας διανίσταμαι τῇ ψυχῇ καὶ λαμπρότερόν μοι τὸν ἥλιον προσβάλλειν δοκῶ, καὶ νῦν ὄντως ἔαρ ἐμοί. ἀλλὰ γένοιτο λοιπὸν ἡμῖν εὐμενῆς, καὶ μηκέτ' ἔλθῃς παλαιῶν ἐρώτων εἰς λήθην. 20 Στρατηγίῳ καὶ Ἰλασίῳ Πάλιν ὑμῖν ἐκ τῶν ἀμπέλων ἰχθῦς, καὶ ἄγροὶ τὰ τῆς θαλάσσης, ὡς ἔοικε, χορηγοῦσι, καὶ ἅμα χωρία καὶ θάλατταν ὑμῖν ὑπάρχει τρυγᾶν καὶ πῆ μὲν βότρυς λαμβάνειν πῆ δὲ πάλιν ἰχθῦς. καὶ ἔοικεν ἡ θάλαττα τοὺς ὑμετέρους τρόπους μιμεῖσθαι· ὑμεῖς τε γὰρ προθύμως χορηγεῖτε, κάκεῖνη πρὸς τὴν ὑμετέραν ὑπουργεῖν ἐθέλει φιλοτιμίαν. ἡ δὲ παρ' ἡμῖν θάλαττα ἴσα καὶ ἡπειρώτας ἡμᾶς ἀπεργάζεται, πλὴν ὅτι παρέχει τὰ κύματα καὶ χορηγεῖ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπειλὴν ἰχθύων χωρὶς. 21 Σοσιανῶι Εἴ τις χρημάτων ἐστὶν ἐραστής, οὐδὲν ἂν ἡδέως ἢ ταῦτα λέγοι καὶ λεγόντων ἄλλων ἀκούσειεν. εἰ δὲ καὶ χρυσὸν ἄγων παράσχοις, ἔχεις τὰ πρῶτα τῆς παρ' ἐκείνῳ τιμῆς. ὅτῳ δὲ ἐν ὄπλοις τὰ πράγματα, καλὴν οὔτως ἀσπίδα λαβὼν ἐφρόνησέ τε μέγα καὶ τῆδε κάκεῖσε περιφέρων τὸ κτῆμα πληροῦται μᾶλλον τοῦ Ἄρεος. ἀνδρὶ δὲ ἀγαθῷ τί πράττων ἂν τις χαρίσαιτο ἢ παραπλησίους ἀνδρας παρέχων ἰδεῖν; ὅθεν σε τοιοῦτον εἰδὼς καὶ γεγονότα καὶ εἶναι βουλόμενον, τὸν σχολαστικὸν Διόδωρον ἀγνοεῖν οὐ μοι πρόπον ἐφαίνετο, ἀλλ' ἄγω καὶ δίδωμι σοὶ μὲν ἐκεῖνον, ἐκείνῳ δὲ σέ, ἀμφοτέροις ὑμῖν χαριεῖσθαι νομίζων, εἰ ἀλλήλων ἐν πείρᾳ γενήσεσθε. ἐπαινεῖς δέ με πάντως ἐκάτερος οἷα τοῖς φίλοις προξενεῖν ἠπιστάμην. 22 Ἰωάννηι Ὁ λογιώτατος Διόδωρος λύσις ἡμῖν ἔστω τῆς πρὸς ἀλλήλους σιγῆς, καὶ σὲ γράφειν ἀπαιτῶν καὶ τὰ παρ' ἡμῶν σοὶ διδούς. φίλος μὲν γὰρ οὔτος ἐμός, ἤδη δὲ πρὶν ἰδεῖν καὶ σὸς ἐτύγχανεν ἐραστής· οἱ γὰρ ἐξ ἡμῶν λόγοι τὰ περὶ σοῦ διηγοῦμενοι καὶ πρὸ τῆς θεᾶς ἐποιοῦν τὸν ἔρωτα. ὁ γὰρ ἀνὴρ ἐρωτικός ἐστὶ τῶν καλῶν καὶ πολυπραγμονεῖ τοὺς χρηστούς, ὥσπερ δεδιὼς μὴ ποτέ τις τοιοῦτος ὦν διαλάθῃ. καὶ τί σοὶ τὰ περὶ τούτου λέγειν με δεῖ; πάντως γὰρ τῇ πείρᾳ τοῦτον μαθὼν ἐλάττω νομίσεις τὸν ἔπαινον καὶ ἀσθενῆ με καλέσεις ῥήτορα, ὡς οὐδὲ τὰ προσόντα λέγειν δυνάμενον. 23 Διοδώρῳ Τοῦτο ἐκεῖνο ὃ καὶ προσδοκῶντί μοι γέγονεν. ὦμην γὰρ εὐθὺς ὡς ἐκεῖσε γενόμενος, ἀρχόντων ὁρῶν βῆμα καὶ ῥητόρων χορὸν καὶ προσφύγων ὄχλον ἐπόμενον, πλησθήσῃ μὲν αὐτίκα φρονήματος, κἂν λαλεῖν τις ἐθέλῃ μόνον οὐκ ἀνέξει τοῦ λέγοντος· ἡμῶν δὲ λόγος ἔσται βραχύς, καὶ "1τί μοι τοὺς ἐν σκοτῶν κεκρυμμένους ἐκείνους;" 2 λέξεις που πάντως περὶ ἡμῶν. εἰ δὲ καὶ χαμαὶ ἐρχομένους προσείποις, οὐδὲ τοῦτο θαυμάσαιμι. τὸ αὐτὸ καὶ προσεδόκων καὶ γέγονε τοῦτο τῶν καθ' ἡμᾶς ῥητόρων τὸ φρόνημα, οἳ καὶ πρόσφυγας τοὺς ἄλλους καλοῦσι, τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἀποσεμνύνοντες πράγματα. καὶ νῦν δοκεῖς φίλους ἡμᾶς ἠρῆσθαι τὸ πρότερον, οὐκ ἀξίους κρίνας, ὥσπερ εἰκός, ἀλλ' ὅτι κρειπτόνων ἀπορία τοῖς παροῦσιν ἐκέχρησο, καὶ μεταμέλει σοὶ πάντως τοῦ χρόνου ὃν παρ' ἡμῖν ἀναξίως διέτριβες. καὶ νῦν δέδοικα γράφων μὴ καὶ πρὸς τὴν παρ' ἡμῶν δυσχεράνης ἐπιστολήν. ἐγὼ δὲ σε καλῶς πράττειν εὐξαίμην· κἂν δέη πάλιν καταφρονεῖσθαι, λυπηρὸν μὲν, οἴσομεν δ' οὖν ὁμῶς τῇ σῇ τύχῃ παραμυθούμενοι. 24 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ Τῆς μὲν προλαβούσης σιωπῆς τὴν αἰτίαν ὃ χειμῶν ἀποφερέσθω τὰ εἰωθότα λυπῶν· τῆς δ' ἐντεῦθεν, εἴ τις ἄρα καὶ γένοιτο, ὑμεῖς ἂν εἰκότως ὑπέχοιτε τὰς εὐθύνας. καίτοι γε ἡλικὸν τοῖς ποθοῦσι πρᾶγμα τῶν παιδιῶν ἢ σιγῆ, πῶς ἂν τις παραστήσαι τοῖς μὴ πρὸς πείραν ἐλθοῦσι τοῦ πράγματος; ὑμεῖς δ' ἂν εἰδείητε

πάντως, περὶ φίλους διατεθέντες ἐρωτικῶς· οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον φρονήσαιμι ὡς καὶ αὐτὸς οἶεσθαι παρ' ὑμῶν ἀντερᾶσθαι. καίτοι εὐξαίμην ἂν μοι τοῦτο γενέσθαι μᾶλλον ἢ πολλῶ κομᾶν τῷ χρυσῷ καὶ ἡστινοσοῦν τύχης εἰς ἄκρον ἀφίχθαι. οὕτω γὰρ ἂν ἕκαστος, ῥαθυμεῖν οὐκ ἔχων διὰ τὸν πόθον, ἐμοῦ πάντως ἂν παραμυθοῖτο τὸν ἔρωτα. εἰ δὲ τοιοῦτο μὲν οὐδέν, ἔτι δὲ σιωπήσεσθε, κατηγορήσω μὲν ἐγὼ τοιαῦτα παθῶν, κρινεῖ δὲ τις ἐρωτικὸς δικαστής, καὶ ψηφιεῖται ὅτι χρή παθεῖν ὑμᾶς ἢ ἀποτεῖσαι. μᾶλλον δὲ τὸ μὲν παθεῖν ἀπέσται, ἵνα μὴ τὸν ἐρῶντά με πάλιν λυπήσητε, ψηφιεῖται δὲ ὑμᾶς ἀποτεῖσαι τοσαύτας ἐπιστολὰς ὥστε τῷ πλήθει τοῦ προλαβόντος χρόνου παραμυθεῖσθαι τὴν σιωπὴν. 25 Φιλίππῳ ἀδελφῷ Τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν ἄρκει μὲν εἰς σύστασιν φιλίας ὁ τρόπος· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀφορμὴν εἶναι προσήκει τινά, δι' ἧς δεῖ πρῶτον εἰς λόγους ἐλθεῖν, εἶτα πειραθέντας θαυμάζειν, τούτου χάριν ἐπέδωκα τῷ λογίῳ Θέωνι τὴν ἐπιστολήν. πρῶτον γὰρ διὰ ταύτην εὐμενῶς αὐτὸν ὄψει, ὕστερον δὲ περιττὰ νομίσας τὰ γράμματα δι' αὐτὸν οἶμαι θαυμάσεις τὸν ἄνδρα. 26 Εὐσεβίῳ Εἰ τοὺς ποθοῦντας καὶ μία γηράσκειν ἡμέρα ποιεῖ, ἐξ ὅσου με χρόνου γεγηρακέναι δοκεῖς, οὕτω μὲν σου βληθέντα τῷ πόθῳ γὰρ πειραθεῖς οὐκ ἐρῶν ἀπαλλάττεται; τοσοῦτον δὲ χρόνον ἐστερημένον τῆς θεάς; ἀλλ' εὖ γε ποιῶν τοῖς γράμμασιν ἐπικουφίζεις τὰ δυσχερῆ, τοὺς σοφοὺς ζηλώσας τῶν ἰατρῶν, οἳ μὴ θεραπεύειν ἔχοντες μόνον παραμυθοῦνται τὸ πάθος. τοιοῦτος ἡμῖν γέγονας ἀντὶ σαυτοῦ παρέχων τὰ γράμματα. καὶ νῦν τοὺς σφοδρὸς μιμοῦμαι τῶν ἐραστῶν καὶ διὰ τῆς εἰκόνης παραμυθοῦμαι τὸν ἔρωτα. τῷ δὲ καλῷ Μεγάλῳ σὲ μὲν φύσις, ἐμὲ δὲ τέχνη πατέρα ποιεῖ, ὥστε δι' ἐμοῦ παρεῖναι νόμιζε τῷ παιδί. εἰ δὲ τι παραλείψω, τοῦτο νόμιζε μηδὲ δύνασθαι με ποιεῖν, καὶ μέμφομαι τὴν τύχην μὴ καὶ πάντα δυνάμενος, ἵνα σοι χαρίσωμαι τοσοῦτον ὅσον καὶ βούλομαι. ἀλλ' ὦ θεοί, μὴ διαμάρτοιμεν ἄμφω τῆς ἐλπίδος ἣν ἐπὶ τῷ παιδί πεποιήμεθα. 27 Ἥλια Τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν εἰς χεῖρας λαβὼν αὐτὸν σε παρόντα βλέπειν ἐδόκουνούτω σου τὴν χάριν ἐνέθηκας ὅλην τοῖς γράμμασιν καὶ τῇ ἐπιστολῇ προσεγέλων πυκνότερον, ὥσπερ ὅτε σε βλέπων ἐνεφορούμην τῆς ἡδονῆς. εἰ δὲ μέμνησαι τῶν φίλων ἀπόντων, θαυμαστὸν ἢ παρ' ἐλπίδας οὐδέν, ἀλλὰ τοῦτο γέγονεν ὃ καὶ προλαβόντες ἠλπίσσαμεν. ἐγὼ δὲ καὶ καθεύδων προσ διαλέγεσθαι σοι δοκῶ, καὶ πολλάκις ἀναστὰς ἠνιαίην ὅτιπερ ὄνειρος ἦν. τὸν δὲ ἑταῖρον Μέγαν, εἰ διδόναι ῥαδίως εἶχον ὅσον καὶ βούλομαι, πάντως ἂν αὐτὸν ἤδη καὶ τέλειον ἀπειλήφεις καὶ ῥήτορα. 28 Βίκτορι ἀδελφῷ Δέδεγμαί τὸ βιβλίον τὸ πρὸ τῆς πείρας μᾶλλον ποθούμενον. ἦκει γὰρ τῇ μὲν ἐπιγραφῇ θαυμαστὸν ἠλίκον, τῷ δὲ πράγματι ξένον φέρον οὐδέν, ἀλλ' ὃ καὶ πολλοῖς καὶ ποικίλοις ἐσπούδασται. σοῦ δὲ χάριν καὶ ὅτι βέλτιον εἶπεῖν σεσιγήσθω. ἀλλ' ὅμως κείσεται σοι χάρις εἰς ἐμὴν μνήμην ἀνάγραπτος, πλὴν οὐχ οἷα παρὰ τῷ Πέρσῃ τῷ Πausanία τῷ μὴ μέχρι παντὸς σω φρονοῦντι. ὁ μὲν γὰρ οὐδὲ Πλαταιᾶς αἰδεσθεῖς οὐδὲ τρόπαια φίλα προεδίδου βαρβάρους τὴν δι' αὐτοῦ σωθεῖσαν Ἑλλάδα, ὥσπερ οὐκ ἀνεχόμενος εἰς τέλος εὐτυχῆς ἐπιμεῖναι· σὺ δὲ τὰ οἰκεῖα περιέπων οὐδέν ὅτι μὴ δράσεις. κείσεται σοι τοίνυν ἡ χάρις οὐ πρώτη, μὰ Δία, πρὸς πολλαῖς δὲ πρώταις ἑτέρα. μία δὲ χάρις παρὰ τῶν εὖ παθόντων ἄρκεσει τοῖς ἀγαθοῖς μεμνησθαι μόνον ὅτι πεπόνθασιν. ἐμοὶ δὲ γένοιτο τὸ μηδὲ τῶν μέχρι βουλῆς εὖ ποιεῖν ἐθελόντων ἀμνημονεῖν, εἰ καὶ μὴ πέρας ἔσται τοῖς δόξασιν. 29 Διοδώρῳ Ἔτι σιγᾶς; ἔτι περιφρονεῖς τὰ ἡμέτερα; καὶ μὴν ὤμην σε πρὸς κόρον ἀφίχθαι φρονήματος, σεμνὸν μὲν ἡγούμενον τὸ σιγᾶν, ἡμῶν δὲ φιλοτιμότερον χρησομένων τῷ πράγματι, ἵνα καὶ νικῆσωμεν ὀφρῦν διὰ σιγὴν ἐπλημένην. τουτὶ γὰρ ἐκεῖνο τὸ σύνηθες· ἅμα τε τὴν Καίσαρος εἶδες καὶ βαίνεις ὑψοῦ καὶ ἀγανακτεῖς ὅτι μὴ Περσέως πτεροῖς αἴρη μετέωρος, τὰ δὲ ἡμέτερά σοι λογιζομένῳ σμικρά τε ἔτι δοκεῖ καὶ οὐδέν. ὅθεν σοι νόμος παλαιὸς καὶ πανταχοῦ κρατῶν παρεβαίνετο. χρή γὰρ ἐπειδάν τις τοὺς συνήθεις καταλιπὼν ἐπ' ἄλλοδαπῆς ἰθύνη τὸν δρόμον, αὐτὸν εἶναι πρῶτον τὸν

ἐπιστέλλοντα, ὅποιον αὐτὸν ἦγεν ἢ θάλαττα, ὅπως ἢ γῆ τοῦτον ὁδοιποροῦντα παρέπεμπεν, εἰ χρηστῆς ἀπέλαυε τύχης, εἰ τὸ χωρίον αὐτὸν εὐμενῶς ὑπεδέχετο. τούτων οὖν αὐτὸς ἔφησεν οὐδέν, οὐδ' ἡμεῖς ἔχομεν διηγήσασθαι, ἀλλὰ τοῦμὸν μέρος αὐτῶν ἰχθύων γέγονας ἀφωρότερος. ἀλλ' ἵνα μὴ τὰ τῆς φιλίας τῇ σιγῇ πρὸς λήθην ἔλθόντα κατὰ μικρὸν ὑπορρή, ἀνανεοῦμαι πάλιν τὸ πρᾶγμα καὶ γίνομαί σοι φιλανθρωπότερος. καὶ σύ, πρὸς Φιλίου, παίζε πρὸς ἡμᾶς τὰ συνήθη καὶ τῆς σῆς χάριτος ἄξια. 30 ... εἰ δέ τι γέγονε τῶν ἀνιώντων, αὐραῖς τοῦτο δεδόσθω καὶ τῇ τύχῃ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἥτις ἐντρυφῶσα τοῖς ἡμετέροις ἄνω καὶ κάτω μεταθεῖ καὶ βραχεῖα ῥοπή μεταβάλλεται, μηδὲν ἐθέλουσα βλέπειν ἐστηκὸς καὶ ἀκίνητος. καὶ δεινὸν μὲν οἶμαι τὸ πάθος, δεινότερον δὲ τοῖς ἰδοῦσι τὸ θέαμα. κόρη μὴδὲ τοῖς οἰκείοις ἅπασιν ἐγνωσμένη ἐν πάντων ὄψεσιν ἀντὶ παστάδος ἀγομένη πρὸς τάφον. καὶ κεναὶ μὲν ἐντεῦθεν μνηστῆρος ἐλπίδες, συγγραφή δὲ γαμήλιος ἐπ' αὐτῇ διερρήγνυτο. δεινὰ μὲν οἶμοι ταῦτα, καὶ οὐκ ὄφελε γενέσθαι· πλὴν οὐκ ἐφ' ἡμῶν πρώτων ἢ τύχῃ στρατεύεται, πολὺ λὰς ἤδη που καὶ ἄλλας ἐκ μέσης ἤρπασε τῆς παστάδος, καὶ νυμφικὸν θάλαμον εἰς θρήνον μετέβαλεν. ὦ πόσοι ταῖς ἐλπίσι τρυφῶντες μῦθος διὰ ταύτην ἐγένοντο. ἀλλ' ἢ γε τῇ ψήφῳ νικᾷ καὶ ἅμα τι θέλει καὶ γίνεται νικάσθω φιλοσοφία καὶ γνώμη, καὶ ἔστω τι πλεον τοῖς ἀνακειμένοις ταῖς Μούσαις τὸ φέρειν εἰδέναι τὰς τύχας. θαυμάζω γὰρ ἔγωγε καὶ τὸν εἰρηκότα σοφῶς "Ἰάλλ' ἐπειδὴ μὴ γίνεται ἃ θέλομεν, θελήσωμεν τὰ γινόμενα"². οἴχεται τὴν γῆν ἀπολιποῦσα καὶ γάμου κακὰ καὶ παίδων ὠδῖνας, εἴποτε καὶ ἐγένοντο. καὶ σιωπῶ τοὺς τῆς παιδοτροφίας κινδύνους καὶ τὸν ἐν εὐτυχίᾳ φόβον μὴ ποτε γένοιτο τῶν παρόντων διαμαρτεῖν. τῶν δὲ συντρόφων τῷ βίῳ κακῶν γενομένη πάντων ἐλεύθερος οἴχεται λεωφόρον ὄντως ὁδὸν καὶ ἦν ὀδεῦσαι δεῖ πάντας, ἐπειδὴ καὶ γεγόναμεν. 31 Διοδώρῳ Νῦν ἔγνω ὅσον ἠδίκεις πρότερον σιωπῶν· ἐξ ὧν γὰρ ἠϋφρανας γράφων, ἐκ τούτων ὅλως σιγήσας λυπεῖς. τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολὴν εἰς χεῖρας λαβὼν παλαιᾶς ἐνεπλήσθην εὐδαιμονίας, σὲ παρεῖναι δοκῶν ἐν τοῖς γράμμασι, καὶ τι λέγειν ὡς παρόντι προήχθην. καὶ τὰ μὲν εἶπον, τὰ δὲ λέγοντος ἀκούειν ἐδόκουν, καὶ μόλις ἀνενεγκῶν ἔγνω ὡς ὄναρ ἦν ἐκεῖνα καὶ ἠπατήμεθα. οὐκοῦν γράφε πολλάκις, ἵνα τῆς θεᾶς ἀποροῦντες ὀνειράσιν εὐφραίνωμεθα, ἐπειδὴ περ καὶ δεινὸς ἐραστῆς τῶν παιδικῶν ἀτυχῶν χρηστὸν ὄναρ εἶδε καὶ μεταβάλλεται. ἀλλὰ γὰρ δέδοικα ταῦτα λέγων μὴ καὶ νομίσας ἀληθῆ φρονήματος ἐμπλησθῆς καὶ γένηται πάλιν σιγή. νόμιζε τοίνυν εἶναι ψευδῆ, καὶ μόνον λαλοῦντος ἀκούσαιμι. τὸν δὲ φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἀνεψιὸν ὄντα καὶ κηδεστὴν, εἴ γε δεῖ τὸ μέλλον εἰπεῖν, εὐμενέσιν ἰδὼν ὀφθαλμοῖς, κἂν δέη παρασχῶν αὐτῷ συμμαχοῦσαν τὴν γλῶτταν, ἐμοὶ τὸ πᾶν διδόναι δόκει τῆς χάριτος. 32 Διοδώρῳ Ὅσης ἀπέλαυσε παρ' ὑμῶν τῆς εὐπορίας ὁ καλὸς Ζαχαρίας, αὐτὸς τε διηγεῖται πολλάκις καὶ ἡμεῖς ἀκηκόαμεν, ἐδήλου δὲ καὶ τὰ ὑμέτερα γράμματα. πλὴν ἀλλὰ τῆς ἀληθείας ἐλάττονα, ὅπως ἂν, οἶμαι, δόξης τὰ χρηστὰ ποιεῖν εἰδέναι μᾶλλον ἢ λέγειν. ὅπερ οὐκ ἀπορία τοῦ λέγοντος, ἀλλὰ σώφρων αἰδῶς τὴν ἑαυτῆς ἀρετὴν ἐπικρύπτουσα. τὴν δὲ σὴν εἰς ἡμᾶς σπουδὴν καὶ πρὶν γενέσθαι πᾶσι βοῶ, καὶ ξένον οὐδὲν ἡμῖν ἀπαντᾶ· ἃ γὰρ ἂν ἐλπίσωμεν γίνεται, καὶ μεγάλης οὔσης αἰεὶ τῆς ἐλπίδος, οὐκ ἐλέγχει ταύτην ἢ πείρα. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πλείω λέγειν ἐθέλω· σὺ δὲ με παίζεις οὐκ οἶδ' ὅπως ἡγῆ, καὶ σιγήσομαι· τοσοῦτο γάρ σου τὸ μέτριον, ὡς καὶ τὸν ἀληθῶς ἐπαινοῦντα παίζεις ἡγῆ. ἐγὼ δὲ οὔτε παίζων τῆς ἀληθείας ἐξίσταμαι, οὔτε ἀληθεύων τοῦ παίζειν, ἠνίκα δὴ μοι πρὸς τοὺς φιλοῦντας ὁ λόγος. ὥστε θάρρει τοὺς ἐμοὺς ἐπαίνους· οὐδὲ γὰρ παντελῶς τῶν ἀπερριμμένων εἶπαρ' ἐμοί. 33 Δωροθέῳ Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα τὰ σμικρὰ μεγάλα ποιεῖν καὶ οἷς ἂν ἐθέλης καὶ μοῦσαν διδόναι, καὶ τοῖς ἐπαίνοις οὐχ οἷος ἐγὼ λέγειν, ἀλλ' οἷον προσήκει γενέσθαι. ἀλλὰ καὶ δι' ὧν μου τοὺς λόγους αἰτῶν Ἀττικόν τι φθέγγῃ καὶ ταῖς Χάρισιν ἀνειμένον, πείθεις ὡς μήποτε ἐκὼν εἶναι

τούτους ἐκπέμψαι με φόβῳ τοῦ μὴ παρὰ σοὶ κριτῆ τοὺς ἐμοὺς ἐλέγχεσθαι παῖδας. τὸ γὰρ ἡμέτερον παρ' εὐνοοῦσι μὲν δικασταῖς τυχὸν ἴσως μέγα δοκεῖ, παρ' ἐξετάζειν δὲ βουλο μένοις ἐναντίον δόξει. ἀλλὰ μοι γένοιο μᾶλλον τὸ πρότερον· ὡς τὴν σὴν ἐπιστολὴν δεδιότες οἱ λόγοι "1ἔα λανθάνειν, ὦ πάτερ"2 πολλάκις ἐβῶν, ἐγὼ δὲ μόλις παρεμυθούμην οἴκοθεν οἴκαδε φοιτήσιν ἐπαγγελλόμενος· "1παρ' αὐτῷ γὰρ ἔχων τὰς Μούσας οὐκ ἄν"2 ἔφην "1ὕμᾳς ζητοίη μὴ καὶ σεμνύνειν βουλόμενος"2. ἐπάγεται δὲ τοῦτο πολίτης ὑμέτερος, ὧ τὰ Μουσῶν μέλει· Δωρόθεος ὄνομα αὐτῷ, καὶ Πελαγίου τοῦτον ἐπονομάζουσιν. 34 Φιλίππῳ ἀδελφῷ "ὦ πόσα δύνανται καὶ μεταβάλλουσιν Ἔρωτες, καὶ βεβαιοῦσι τοῖς ἔργοις ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἐκείνων μεῖζον ἰσχύει. εἰκόσασιν δὲ λέγειν ὡς "1μάλιστα πάντων μισοῦμεν ὑπεροψίαν"2. κἂν τὴν ὄφρῦν τις ἀνασπάσῃ καὶ παρίδῃ λόγους ἐρῶντος, ἐνήλλαξαν οὗτοι τὴν τάξιν, καὶ ὁ σεμνὸς ἐκεῖνος ἐξαίφνης ἐρᾷ καὶ φθέγγεται ταπεινόν. ἀλλὰ τί μοι βούλεται ταῦτα; ἤδη μὲν πάντως ἐπίστασαι καὶ γελαῖς, ἀλλ' ὅμως τιμῆς ἔνεκα τῆς ἐκείνων εἰρήσεται. ἐμοὶ γὰρ ὁ σὸς πόθος ὄλω ρεύματι προσβαλὼν εἴλκε τὸν λογισμὸν ἐφ' αὐτόν, καὶ δεινῶς ἠπόρουσιν καὶ οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ γένωμαι. μίαν τοίνυν ἐδόκουν εἶναι παραμυθίαν, εἴ τι λέξεις ἀπὼν καὶ φθεγγομένου πολλάκις ἀκούσω. ὡς οὖν ἔγνωσ τὸ πρᾶγμα, ξένον τι πέπονθας, οἴμοι, καὶ πρὸς ἀλαζονείαν ἐπήρθης. καὶ ἐγὼ μὲν ἦρων, σὺ δὲ παντάπασιν οὐ προσεῖχες, ἐδέομην, καὶ ἦν μοι πλεον οὐδέν. προῦφερον τὴν συγγένειαν, ἀδελφὸν προσεῖπον, ὑπέμνησα φίλιου Διός, σὺ δὲ καὶ πάλιν ἐσίγασ. ἀμήχανον ἦν τὸ πρᾶγμα λοιπόν. τί οὖν καὶ γέγονεν; εἰπόν τι πρὸς τοὺς Ἔρωτας καὶ ἐδάκρυσα, καὶ παρεκάλουν ἐπὶ τὰ τόξα· καὶ πείθονται· καὶ οἱ μὲν ἔβαλλον σὺ δὲ πειραθεὶς μετεβάλλου, καὶ ὁ πρὶν ἡμῖν ἀλαζὼν ἦτε με γενέσθαι φιλάνθρωπον, ὅπως μὴ τῶν αὐτῶν πειραθῆς παρ' ἡμῶν, ὡς περ ἡμεῖς παρὰ σοῦ. ἀλλ' ὦ φίλοι Ἔρωτες, ἐγὼ μὲν πείθομαι καὶ πρὶν ἀμύνασθαι διαλλάττομαι. εἰ δέ τι πάλιν νεανιεύσεται ... ἀλλ' οὐκ ἂν οἴμαι τολμήσειε. 35 Ἰλασίῳ Εἰ τὰ τῶν φίλων κοινὰ παλαιὸς εἶναι βούλεται λόγος, ἐμοὶ δὲ φίλος ὁ λογιώτατος Πέτρος, καὶ σὸς ἂν εἰκότως νομίζοιτο. εἰ δὲ δικαίως τοῦτον ἀσπάζομαι, δείξει μὲν πολλάκις ἡ πείρα, ἡ δὲ θεὰ σοὶ τέως μαρτυρήσει τὸν τρόπον. οὗτος ὑμῶν τι δεόμενος καὶ βουλευθεὶς πάντως τυχεῖν ἐμὲ πρὸς ταύτην ἐκίνησε τὴν ἐπιστολὴν, νομίζων τοσοῦτόν με δύνασθαι παρ' ὑμῖν ὡς μηδενὸς ἂν εἰκότως διαμαρτεῖν. ἀλλ' εἰ μὲν ἀληθῆ νομίζει, βεβαίωσον ἔτι τὴν γνώμην· εἰ δὲ ψευδῆ, καὶ οὕτως ὑπουργήσον, ἵνα μὴ δειχθῶμεν ἐν τοῖς ἄλλοις τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλίαν πλαττόμενοι. ἔχει δὲ καὶ τὸ δίκαιον συμμαχοῦν, ὅπερ σοὶ καὶ μηδενὸς αἰτουῦντος καθέστηκε φίλον. τὸ δὲ δυνάμενον ἀδικίαν κωλύσαι περιδεῖν ἐν ἴσῳ καθέστηκε τῷ ποιεῖν, ὅπερ τῆς σῆς γνώμης ἀλλότριον. ἴσθι δὲ ὡς πάντως ἐπινεύσεις ἢ τοῖς γράμμασι τοῖς ἐμοῖς ἢ τῇ παρουσίᾳ πειθόμενος. ἐν μόνον λυπήσεις, ἀμβλυτέραν τῇ ἀναβολῇ τὴν ἀρετὴν ἐνδεικνύμενος. 36 Ἡλίαι Τῆς ὑμετέρας δωρεᾶς ἢ μὲν πείρα τοὺς ἐγνωκότας, ἢ δὲ φήμη τοὺς ἄλλους εἰς θαῦμα κινεῖ, ἐμὲ δὲ ἀμφοτέρω πρὸς τὸ ἀνάγραπτον ἔσαε τὴν ὑμετέραν ἔχειν εὐεργεσίαν. καὶ θαυμάζομενος ἐφ' οἷς τοιούτων ἀγαθῶν ὑπηρετῆς γέγονα τῇ πατρίδι, εἰς ὑμᾶς ἀνάγω τῇ μνήμῃ τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν. ὅθεν, ἀεὶ παρὰ τὸ προσῆκον παρρησιάζομαι τὰ μικρὰ προσάγων ὑμῖν· καὶ θαυμαστὸν οὐδέν· οὐδὲ γὰρ οἱ τοῖς θεοῖς λιβανωτὸν ἐπιθύοντες πρὸς ἀξίαν τὴν χάριν, πρὸς δὲ δύναμιν τὸ δοκεῖν εὐγνώμονες ἐπιδείκνυνται. καὶ ἐπὶ τῶν ὑμῖν προσαγομένων τὰ μέγιστα τοῖς ἐλαχίστοις τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν πρὸς τὴν εὐεργεσίαν μετρούμενα. 37 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς Εὐγε τῶν ὑμετέρων γραμμάτων, ὡς πρὸς εὐθυμίαν ὄσσην ἡμῶν οἶδεν ἐπαίρειν τὴν γνώμην. τί γὰρ ἴδιον ἢ φθεγγομένων ἀκούειν ὅτε παρῆναι τινας αὐτῷ φθόγγους προσηύξατο; ὡς ἔδει μὲν καὶ πάλαι τοῦτο τὴν τύχην ἐπινεῦσαι, γένοιτο δ' ἂν ποτε καὶ πρὸς πέρας ἔλθοι βουλομένων ὑμῶν, ὧ θεοί, ἐν ὄσῳ γε μὴν μέλλουσιν ἀνθ' ἑαυτῶν ἡμῖν χορηγεῖσθαι τὰ γράμματα. ἄλλω μὲν γὰρ ἐν

ἡδονῆ Κροίσω τε εἶναι καὶ τὰ κείνου κεκτῆσθαι, τῷ δὲ βασιλεὺς ὁ μέγας ἀκούειν· ἄλλος τὰς χελιδόνας ἰδὼν τὸ ἔαρ ἔχειν ὀρίζεται, ἐγὼ δὲ τῆς ὑμετέρας ἀπολαύων φωνῆς μείζον ἐφρόνουν ἢ Κροῖσος ἐπὶ τοῖς ταλάν τοις ἐκείνοις καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας ὑπὸ τῆ πλατάνω καθήμενος, καὶ ἀντὶ τῶν χελιδόνων αὐτάς μοι προσάδειν ἐδόκουν τὰς Μούσας. ἀλλὰ γὰρ παύσομαι, μὴ τὴν ἡδονὴν ἄγαν ἐμφαίνειν ἐθέλων σοφιστῆς οὕτω που τάχα δόξω τοῖς γράμμασι, καὶ γελῶντες ἀλλήλοις τοῦτο δὴ τὸ σύνηθες ἡμῖν ἐπι σκώψητε. πλὴν ὅτι μοι διπλασίαν ἐνεποιεῖ τὴν ἡδονὴν τὸ κοινῆ προσερεῖν ὑμᾶς, ὡσπερ τοῖς εἰς Δελφοὺς ἀφικομένοις, ἐπειδὴν ὕμνον εἰπόντες Ἀπόλλωνά τε σχοίεν τῷ λόγῳ, καὶ Ἄρτεμις ἅμα μέρος ἦν τῆς ὠδῆς. τοῦτο δὲ καὶ τοὺς θεοὺς ἠϋφραϊνε μᾶλλον, ἢ εἰ καθ' αὐτόν τις ἀπολαβὼν ἐκάτερον ὕμνησεν. ἀδελφοὶ γὰρ ὄντες καὶ ταῖς ὠδαῖς τοιοῦτοι μένειν ἠβούλοντο. 38 Ζαχαρία ἀδελφῶν Σὺ μὲν ἐγκαλεῖς ὡς παρῶχοντο τοῦ ἔτους αἱ ὥραι, ἐγὼ δὲ ὡς καὶ πάρεισι πάλιν. τί τοίνυν ἔτι σιγᾶς; οὐ γὰρ ἱκανὸν εἰς ἀπολογία ἀπολαβεῖν τὸ καθ' αὐτοῦ τινος ἔγκλημα, ἀλλ' ὅστις ἔνοχος ὢν εἶτα τοῖς ἄλλοις μέμφεται, ἂν ἀφέλης τὸ δῆθεν ἐτέρων κατηγορεῖν, ἑαυτὸν αἰτιᾶται. καὶ μὴ μοι πρόφερε τὴν ἐν Βυζαντίῳ διαγωγὴν σιγῶντων ἡμῶν· ἐμοὶ γὰρ καὶ Παμφυλία μάρτυς αὕτη ὡς πολλὰ μὲν ἔλεγεν, ἤκουε δὲ οὐδέν. ἀλλ' εἴθε μοι πάλιν ἦν βῆμα σεμνὸν καὶ δικαστῆς Ἀττικὸς καὶ σχῆμα λαμπρὸν Ἀθηνῶν, ὅτε ῥητορικὴ μὲν ἐπὶ σεμνῆς ἠκμαζε τύχης, Πλάτων δὲ πῶς ἂν εἴποιμι μετρίως; οὐκ ἔφερον εὐτυχοῦσαν· γραφὴ γὰρ ἂν εὐθὺς ἀπέκειτο κατὰ σοῦ, ὡς "1ἀδικεῖ τὴν Ἑλλάδα, ῥητορικὴν, ἐφ' ἧς ἐστήκασιν αἱ πόλεις, οὐδὲν εἶναι τιθεῖς"2, καὶ παρελθὼν κατηγοροῦν. ἀλλὰ μοι μικρὸν δίδου νεανιεύεσθαι· ἤδη γὰρ ὑπ' ὀργῆς καὶ λόγων κατηγορίας ἐμπίπλαμαι, καὶ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἂν σιωπῆσαιμι. "1οὐδὲν ἦν ἄρα δεινότερον, ὡς δικασταί, ἢ ὅταν ἄνθρωπος τοῦτο λέγη κακῶς ὅθεν αὐτῷ προσήλθε τὸ δύνασθαι. οἷον ἡμῖν ὁ χρηστός οὐτοσί λέγων περὶ σοῦ κατὰ ῥητορικῆς τολμᾶ τι καὶ φθέγγεσθαι, ἐξ ἧς αὐτῷ βίος εὐδαίμων καὶ φήμη, ὡστε κἂν τὴν ψῆφον λάβῃ, νενίκηται, ταύτην κρατῶν ἐξ ἧς αὐτῷ τὸ νικᾶν. καὶ μάρτυρι χρῆται τῷ Πλάτωνι, ὃς τὴν ῥητορικὴν ἐσχάτη δέδωκε μοίρα, καὶ εἰς ῥητόρων ὕβριν ἐχώρει πολὺς."2 ταῦτα μαθόντας τοὺς τῷ λόγῳ δικαστὰς ... ἀλλ' οὐκ ἂν ἔτι προσθεῖν τὸ τίμημα. Πῶλον δὲ καὶ Καλλικλέα λέγων προστίθει τοὺς Πλάτωνος· τούτους γὰρ ἑαυτῷ δημιουργεῖ καθάπερ ἐν δράματι φθεγγομένους ἃ δὴ συνέθεντο. εἰ δὲ μή, καὶ τὸν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ δίδου Σωκράτην ἠγεῖσθαι. 39 Ζαχαρία Ὁ μὲν χειμῶν ἡμῖν καὶ δὴ πέρασ ἔχει καὶ πέπαυται μεμφομένοις ἀμφοτέρα, καὶ τὴν σιγὴν καὶ τὴν ὥραν, τὸ δὲ ἔαρ ἀσμένους ἀφίκται καὶ μᾶλλον ἢ περ εἰώθει γέγονεν ἔαρ· οὐ γὰρ μόνον ἄδουσιν αἱ χελιδόνες τὴν ὥραν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπὶ σοὶ ψῆφον ἢ φήμη βοᾶ, ὡς ἐπὶ μέγα προήλθες, ὡς εὐδαιμόνων ῥητόρων ἐγκατελέγης χορῶ. εἰ δὲ καὶ ὅσον βουλόμεθα προσετίθει, πάντως ἂν οὐδὲν εἰς εὐτυχίαν ἀπῆν. εἰ μὲν οὖν γέγονε ταῦτα, τὰ μείζω πάντως αἰτήσομαι· εἰ δὲ μέχρι τῶν λόγων ἠδόμεθα, τὴν μὲν φήμην ἐπαινώ, τὰ δὲ ἔργα διὰ τὴν φήμην μαντεύομαι. 40 Ζαχαρία Νῦν ὄντως ἔγνω ὡς οὐκ ἦν ἄρα λόγος ἀλλ' ἔργον ἢ φήμη, καὶ θαυμάζω τάχα τὸν νόμον τὸν Ἀττικόν, ὃς ἐν θεοῖς καὶ ταύτην ἰδρύσατο. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι οἱ τὴν ἐν Μυκάλη μάχην αὐθημερὸν ἐγνωκότες οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν εἰ μὴ θεὸν ἠγοῖντο τὴν Φήμην. εἰ μὲν οὖν πρὸς ἄλλον ὑπῆρχεν ὁ λόγος, εἶπον ἂν εὐθὺς ὡς ἀνασπάσεις ἡμῖν τὴν ὄφρυν καὶ δεινὰ φήσεις πάσχειν, εἰ μὴ σέ τις πυκνῶς ἐπάρχων καλέσειε ῥήτορα, καὶ μείζον φρονήσεις ἢ Δημοσθένους ἐκεῖνος ἐπὶ βήματος Ἀττικοῦ· ὁ μὲν γὰρ μίαν ἠγε πόλιν δημηγορῶν, σὺ δὲ δικαστηρίου κρατήσεις, ἐξ οὗ προέρχεται τοῖς βασιλέως ὑπηκόοις ἢ δίκη. ταῦτα πρὸς ἄλλον ἂν εἰπὼν ἐπὶ σοῦ σιωπήσαιμι, ὃν ἐν τοῖς εὐτυχίαις μᾶλλον ὀρῶ μετρίωτερον. ὅθεν αἰεὶ καὶ τὰ μείζω προσδέχομαι. τοῖς γὰρ τοιοῦτοις ἐπιμετρεῖται πάντως ἢ τύχη, μηδὲν τῶν προλαβόντων βασκαίνουσα. 41 Ζαχαρία ἀδελφῶν Δέχου τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν, χρονίαν μὲν, ἀλλ' ὅμως

θαρροῦσαν, ὅτι παρὰ φίλον ἀφίκται. οὐκοῦν μὴ ψεύσης αὐτὴν τῆς ἐλπίδος, ἀποστρεφόμενός τε καὶ τὰς ὀφρῦς συνάγων αὐτῆ, ἐπεὶ καὶ τοὺς ἐρῶντάς φασι χρόνῳ καὶ μόλις ἐπιτυχόντας ὑπὸ τῆς παρούσης ἡδονῆς τῶν προλαβόντων πόνων ἐπιλανθάνεσθαι. εἰ δὲ σκυθρωπὸς πρὸς ταύτην φανείης, λυπηρὸν μὲν εἰπεῖν, λέξω δ' ὄμως. δέδοικα γὰρ μὴ οὐδὲ ἄλλη πρὸς σὲ ῥαδίως ἀφίξεται, ὑβριστὴν τε νομίζουσα καὶ τὴν προλαβοῦσαν οἷα πέπονθε λογιζομένη. 42 Θωμάϊ Νῦν ὄντως ἡμῖν ἀνθοῦσι Δίκη καὶ Μοῦσαι καὶ σύννοικοι γίνονται. τὴν σὴν εὐροῦσαι ψυχὴν μεριζομένην ψῆφω δικαίᾳ καὶ λόγοις σύνεισι τὰ νῦν ἀλλήλαις ὡσπερ εἰκός, ἀδελφαί τε οὔσαι καὶ κοινὸν ἔχουσαι πατέρα τὸν Δία. ἐξ οὗ γὰρ ἀπέλιπες πάλαι διὰ χειρὸς οὐκ ἔχων ἔτι τὴν Καίσαρος, οἷα δήπου καὶ γέγονεν, ἀπέλιπον μὲν τὰς πόλεις ἡμῖν, ὑπερορᾶται δὲ τὰ ἡμέτερα, ἦσαν δὲ παρὰ τῷ πατρὶ κατηγοροῦσαι τῶν ἐπὶ γῆς. ἀλλ' ἐπένευσε πάλιν, καὶ γέγονας παρ' ἡμῖν, καὶ νεάζει πάλιν τοῖς ὑπηκόοις ἡ τύχη. κἂν γὰρ ψῆφον ἐνέγκης, οὐκ ἀρνεῖται ταύτην ἢ Δίκη, κἂν λόγον εἴπης, ἐπαινοῦσι πάντως αἱ Μοῦσαι. ὁ δὲ μάλιστα τεθαύμακα λέξω. τὸ γὰρ τοσοῦτον προὔχοντα μὴ τῶν ἐλαττόνων ὑπεριδεῖν ἀλλὰ καὶ λόγων ἄρχειν καὶ φιλίας μεμνήσθαι καὶ τι καὶ λεγόντων ἐθέλειν ἀκούειν, σοὶ μὲν προσθήκη τοῦτο τοῦ θαύματος, τὰ Σωκράτους οἶμαι φιλοσοφοῦντι, ἐμοὶ δὲ τὸ χρῆμα βαρὺ κατ' ἐμαυτὸν ὡς δύναμαι ζῶντι καὶ εὐχομένῳ λαθεῖν. καὶ εἰ μὴ κερδαίνειν ἐβουλόμην ὑμετέραν αὐθις ἐπιστολήν, ἐσίγων ἂν ἀπορῶν ὃ τι φθέγγωμαι μετὰ σέ. νυνὶ δὲ καὶ γράφειν ἐρυθριῶ καὶ σιωπᾶν οὐκ ἀνέχομαι, τὴν σὴν ἐγείρων γλῶτταν μουσικὸν αὐθις ἠχῆσαι καὶ μικροῖς τὰ μεγάλα θηρώμενος. πολλὰ δὲ κάγαθὰ γένοιτο τῷ τὰς πόλεις ἡμῖν ἐπιτροπεύειν λαχόντι· δεῖξαι γὰρ πρὸ τῆς πείρας τὸ μέλλον βουλόμενος καὶ παλαιᾶς τύχης ἄγων εἰς μνήμην, ὑμᾶς ἐκάλει συνεργούς καὶ πᾶσι τὸ μέλλον εὐθὺς ἐμαντεύετο. τὸν δὲ καλὸν Μέγαν ἠγάπων μὲν καὶ πρῶην ὡσπερ εἰκός, καὶ ὅσον εἶχον ἐδίδουν. ὁ γὰρ τῆς τέχνης οὕτω βούλεται νόμος· ἀλλὰ καὶ πατὴρ ὑπάρχει καὶ κηδεστὴς ἱκανοὶ δι' ἀρετὴν ἐμποιοῦσαι καὶ τῷ ῥαθυμοῦντι σπουδῆν. ὑμῶν δὲ νυνὶ προστεθέντων τῷ νέῳ εὐξομαι δικαίαν εὐχὴν· Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δυναίμην τι μεῖζον ἢ πρότερον, καὶ ὄναιτο Μέγας ἡμῶν ὀπόσον ὁ κηδόμενος βούλεται. 43 Ζαχαρία ἀδελφῶι Ἔοικα τῶν ὑμετέρων γραμμάτων μετεिल्φῶς οὐ μένειν ἐφ' οἷς που καὶ πρότερον, ἀλλὰ τρυφᾶν τῷ καιρῷ καὶ ἔρμαιον ἠγεῖσθαι τὴν ἀφορμὴν. ἰδοὺ γὰρ σοὶ τῶν αἰτούντων ἐξαίφνης ἐγώ, σὺ δὲ τὸ τάχος, οἶμαι, θαυμάζων, ταχὺ τὸ τῆς κωμωδίας ἐρεῖς. ἀλλ' ἐγὼ δεινὸν ἠγούμην εἰ τὸν χρόνον περισκοπῶν οὐκ αἰτήσω θᾶττον ὃ καὶ σοὶ διδόναι κάμοι λαβεῖν εὐπρεπές. Αἰνεῖας γὰρ ὁ τὴν ἐπιστολήν ὑμῖν ἐπιδιδούς πολίτης ἐστὶν ἡμέτερος, ὃν εὐτυχεῖν βούλομαι δι' ὑμῶν. γένους τε γὰρ ἔχει καλῶς, καὶ τὸν τρόπον ἐστὶν ἐλεύθερος, καὶ τέχνην οἶδε τοὺς νόμους. βούλεται δὲ τοσοῦτον ἀπολαύειν τῆς τέχνης, ὡς ἐξεῖναι καὶ τὴν γνώμην μένειν ἐλεύθερον. οὐ γὰρ οἶδε κέρδος τοῦτον εὐφραίνειν μὴ μετὰ δικαίου γενόμενον. πάρεστι δὲ τοῦτο καὶ τῇ πείρᾳ μαθεῖν. πόλεων γὰρ τινῶν ἐπὶ τοῖς δικαίοις προβεβλημένος καὶ τὴν ἐκδίκου προσηγορίαν λαβὼν οὗτος ἐμιμήσατο τοῦνομα, ὥστε καὶ συκοφάντου φύσιν ἐνίκησεν. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν οὐδὲ ἀδίκως ἐμέμψατο. ἀλλὰ τοῦτο τάχα καὶ γέλως ἐδόκει τοῖς ἄρχουσι πρὸ ὑμῶν· μόνου γὰρ ἦσαν τοῦ λαβεῖν· ὁ δὲ τῶν διδόντων οὐκ ἦν. ὅθεν ὁ μὲν ἐπαύετο, ἕτεροι δὲ ἦσαν ὡς εἰκὸς ἄξια δρῶντες ὧν ἐδεδώκεσαν. βούλεται δὲ νῦν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τύχης γενέσθαι, δωρεὰν ὑμῖν προσάγων τὸ δικαίαν ἔχειν τὴν γνώμην. ἄρα σοὶ τοῦ αἰτεῖν ἐκ μὴ προσηκόντων κατάρχομαι; οὐκοῦν εἰ θαυμάζεις τὴν αἴτησιν, τίμα ταύτην τοῖς ἔργοις. 44 Ζαχαρία ἀδελφῶι Ἐγὼ σου τὴν ἐπιστολήν ἀσμένως ἰδὼν, ὡσπερ εἰκός, ἐπαινεῖν δὲ πρὸς ἀξίαν οὐκ ἔχων, μικροῦ δεῖν σοὶ τὴν αὐτὴν ἀντεπέθηκα, τοῦπιγράμμα μόνον μεταβαλὼν· οἷς γὰρ τὰμὰ θαυμάζων ἐπέστειλας, τῶν σῶν ἀκούειν ἐπαινουμένων ἐδόκουν, καὶ μοὶ τι παραπλήσιον ἐδόκει ποιεῖν, ὡσπερ ἂν εἰ καὶ τὸν Θεοσίτην ἐθαύμαζεν ὁ Νιρεὺς, ὃς "ἱκάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν"2. ὅθεν

αίδως μοι προσέπιπτε τῶν ἐπαίνων, πλὴν οὐχ ὥστε μὴ χαίρειν τῷ πράγματι. ἡ γὰρ ἐπιστολὴ δι' ὧν δῆθεν ἐπῆνει τὰ ἐμά, ὠραΐζετό τε καὶ τὸ κάλλος ἐδείκνυ καὶ πρὸς μείζω πόθον ἐκίνει τὸν ἐραστήν. ἀλλὰ καὶ τὴν πρεσβείαν οὐ μετρίως ἐπῆρας τοῖς γράμμασιν. εἰ δὲ πρεσβεύων ἐπαινοῦμαι, τίς ἂν εἶην αὐτὸς ἐπινεύσας; ὅσον γὰρ μείζον τοῦ αἰτεῖν τὸ δίδοναι, τοσοῦτον εἰς ἀρετῆς λόγον ὁ δίδοναι μέλλων τὸν ἡτηκότα νικᾷ. ὁ δὲ λογιῶ τατος Αἰνεΐας ὡς ἤδη λαβὼν ἀνυμνεῖ· ἤδη γὰρ ὑμῶν εἰς πεῖραν ἐλθὼν ἐν ἴσῳ τὸ μέλλον τῷπραχθέντι λογιζεται. εἰ δὲ πρὶν λαβεῖν κηρύττει, τίς ἂν γένοιτο τοῦ ποθουμένου τυχών; καὶ ποτε τὰ σὰ διηγούμενος προσθήσει πάντως, ὡς καὶ τῷ τάχει διπλασιάζειν ἤδεις τὰς χάριτας. τὸν δὲ βέλτιστον Μέγαν εἶπερ οἶόν τε ἦν ἀθημερὸν μετασκευάζειν εἰς ῥήτορα, οὐκ ἂν ἡμῖν ἔδει δευτέρας ἡμέρας. 45 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς Τὸν θαυμαστὸν Ἰουλιανὸν καὶ ἄλλως μὲν ἡγάπωνικανὸς γὰρ ἐφέλλεσθαι τὸν ἐντυχόντα πρὸς πόθον πολὺ δὲ μᾶλλον ἦσθην ὅτι μοι καὶ πρὸς ὑμᾶς γραμμάτων γέγονε πρόφασις. τούτου γὰρ εἴ ποτε λαβοίμην, ὑπὲρ τὸν Κινύραν εἶναι δοκῶ. αἰτεῖ δὲ δυσχερὲς οὐδέν, ἀλλ' αὐτῷ με παρεῖναι κάκεῖσε βουλούμενος δι' ὑμῶν, ὑμᾶς ἐλπίζει τοῦτο γενέσθαι, ὅπερ πάντως κάγω. ἐγὼ δὲ οὐδέν ἂν ὅ τι μὴ παρῶν ἐγινόμην. τὸ δὲ κονσιστόριον ὅ τι μὲν ἐστὶν ἀγνοῶ, Ῥωμαϊκῷ γὰρ κόμπῳ προσβάλλει τὴν ἐμὴν ἀκοήνδι' ὑμᾶς δὲ καὶ τοῦνομα φιλῶ, καὶ θεῖον ὄντως αὐτὸ βουλοίμην ὑπάρχειν, καὶ τιμῷ προσηγορίαν ἧς τὸ ἔργον ἡγνόησα. εἰ δὲ καὶ μεταβέβληταί σοι πρὸς τὸ μείζον ἢ τύχη, ἀλλὰ μείνον ὅπερ ἦσθα πάλαι τοῖς ἔργοις, ἵνα μὴ σε ἀλαζόνα κονσιστοριανὸν ὀνομάσω. 46 Ζαχαρία ἀδελφῷ Ἡ πατριςσὺν θεῷ δὲ εἰρήσθωεὐμένεσιν εἶδεν ἡμᾶς ὀφθαλμοῖς· τοὺς γὰρ ἐπιτηδείους παρέστησεν ὁποίους ἡύχόμην εὐρεῖν, βραχὺ δὲ διαλιπούσα θεατρά μοι συνῆγε καὶ κρότους ἐκίνει, καὶ μέ τις φήμη λαβοῦσα διὰ πάντων ἦγε στομάτων, καὶ τί που καὶ νεανιεύεσθαι δοκῶ καὶ τὸν νοῦν ἐπῆρθαι τοῖς κρότοις καὶ τὸ σοφιστικὸν ἀτεχνῶς ἔχειν, ὡς ἂν αὐτὸς εἴποις. σὺ μὲν οὖν σκῶπτε τοιαῦτα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἀνέξομαι μὴ οὐ λαμπρὸς εἶναι καὶ τὴν ὀφρῦν ἄνω φέρειν καὶ τῷ τῆς ἐμῆς τέχνης ἔπεσθαι νόμῳ. ταῦτα μὲν οὖν μοι πεπαίχθω ὡς ἂν σοι καὶ τοῦ σκῶπτειν συνήθως ὕλην παράσχω· εὐφραίνεις γὰρ με σκώπτων, εὖ ἴσθι, ἢ πολλοῖς ἐπαίνοις βάλλοντες ἕτεροι. 47 Φιλίππῳ ἀδελφῷ Ἰδοῦ σοι καὶ πάλιν ἕτερα γράμματα, σὺ δέ, τί παθῶν οὐκ οἶδαπάλιν σιγᾶς. εἰ μὲν γὰρ σχολὴν οὐκ ἄγειν ἐρεῖς, ἀλλὰ σοι διὰ παντὸς ἡ τέχνη φέρει τι κέρδος, δεινὸν μὲν, οἴμοι δεινόν, εἰ μὴδὲ βραχὺ τοῦ παντὸς ἔτους ἡμῖν παρέχεις σεαυτὸν, ἀλλ' οὖν συνήδομαί γέ σοι τῆς ἀσχολίας· εἰ δὲ πλουτῶν ἄλλως ἀπὸ τῆς τέχνης σιγᾶς, συγχαίρω μὲν σοι καὶ τούτου, οὐ μὴν ἔβουλόμην σε τοσοῦτον πλουτεῖν, ὡς καθ' ἡμῶν ἐπῆρθαι καὶ μηκέτ' εἰδέναί τοὺς πάλαι φιλτάτους. καίτοι κεχήναμέν γέ σου τοῖς γράμμασι, καὶ πρὸς τὴν θάλατταν ὀρώμεν οὐχ ἦττον ἢ Φυλλίς τὸν Δημοφῶντα καλοῦσα τὸν ἄδικον ἐκείνον καὶ ἀντερᾶν οὐκ εἰδότα, ὃν ἐπειδὴ νυμφίος ἦν ἀρτίως καὶ ἠῦξει τῇ Φυλλίδι τὸν ἔρωτα, ὥχετο τὴν παστάδα καταλιπών, ἢ μὴν ὡς ἦξει πάλιν ἐλπίδας διδούς. ὡς δ' οὖν ἀφείθη καὶ ὥχετο, ὁ μὲν εὐθύς μετεβλήθη καὶ τὴν Φυλλίδα πάλιν οὐκ εἶδεν, ἡ δὲ πρὸς τὴν θάλατταν ἐδάκρυε, καὶ τὰς ὀλκάδας ἠρίθμει, μὴ ποτέ τις αὐτῶν τὸν Δημοφῶντα κομίζοιτο. ἀλλὰ γὰρ τὸ καθ' ἡμᾶς οἴμαι δεινότερον· ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἠθελεν ἔτι παρεῖναι, σὺ δὲ οὐ μακρὰν ἀπὼν ἐπιστέλλειν. 48 Κωνσταντίῳ Ἔτι παρὰ τὸν Νεῖλον οἰκῶν τὴν καλὴν ἐκείνην ἐπιστολὴν ἐδεξάμην. οἶον δὲ περὶ ταύτην συνέβη οὐ καλῶς ἂν ἔχοι σιγῇ παρελθεῖν. ὡς γὰρ ἐπέδωκε ταύτην ὁ φέρων, προσετίθει δὲ καὶ πόθεν, πάσχω τι πάθος ἐρωτικόν. βραχὺ γὰρ ἀποπλανηθεὶς τοῦ εἰκότος ἤδη σε καὶ παρεῖναί μοι πάντως ἐδόκουν. καὶ τοίνυν "1ῶ φίλτατ' ἀνδρῶν"2 ἔφην "1ὡς ἀπὼν ἄγαν ἐλύπεις καὶ νῦν ποθοῦσιν ἀφῖξαι"2. ὡς δὲ τοιαῦτα πολλάκις εἰπὼν τοῖς παροῦσιν ὑποψίαν παρεῖχον τοῦ πράγματος, "1καὶ δὴ τί πάσχεις;"2 ἔφησαν· "1οὐ γὰρ δὴ σοι καὶ παρῶν ἐκεῖνος τυγχάνει"2. εἰς δὲ μνήμην ἐλθὼν ἐμαυτοῦ ἠνιάθην, οἷα δὴ τις ἀμαρτῶν τῆς τοιαύτης

ἐλπίδος, καὶ βραχὺ δακρύσας ἔγνω ὅποσον ἔρωσ ἰσχύει, καὶ ὅτι πλάνη τις ἦν παραμυθουμένη τὸν λογισμόν. ὡς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἀναλύσας ἐσκόπου, ἦσθη τοσοῦτον ὥστε τοῦ παρόντος ἐκὼν ἀφιστάμην "ἰμὴ καὶ πάλιν ..."2 πολλάκις εἰπών. καὶ ὁ τῶν μελλόντων με κατήπειγε πόθος. 49 Οὐλπῖω τὸν θαυμαστὸν Στρατήγιον καὶ πρότερον ἤδη φιλῶν, νῦν ἔτι καὶ μᾶλλον ἠγάπησα, διότι τῶν πρὸς ἀλλήλους ἡμῖν γραμμάτων ὑπῆρξεν ὑπόθεσις· τὴν γὰρ προτέραν σιωπὴν μεταστήσας δέδωκεν ἡμῖν εἰπεῖν τι πρὸς σε καὶ φθεγγομένου πάλιν ἀκοῦσαι. εἰ δὲ καὶ καθ' ἡδονὴν τὰ ἡμέτερα γράμματα, τίμα δὴ τούτων τὸν αἴτιον, ἤδη μὲν ὑμῖν χάριν ὁμολογοῦντα τῆς προλαβοῦσας σπουδῆς, μᾶλλον δὲ κηρύζοντα τὴν εὐεργεσίαν, εἰ πρὸς τέλος ἐνέγκοις τὴν χάριν. ἀλλ' ἐπίδειξαί τι νεανικὸν κατὰ τῶν ἀδικούντων, ὅπως ἂν αἰσθοῖντο πάντες οἴους ἄρα τοὺς φίλους ἔχων ἐλάνθανον. τὸν δὲ ὑμέτερον ἀδελφὸν καὶ πρὶν μὲν ἰδεῖν ἠπιστάμην· ἐγνώρισε γὰρ μοι πολλάκις τοῦτον ἢ φήμη· νυνὶ δὲ μᾶλλον ἐθαύμασα τῇ πείρᾳ μαθῶν. καὶ τοῦτον ἰδὼν σὲ δι' ἑτέρου σώματος ἔχειν ἠγούμην, καὶ μακρὰν ἀπὼν δι' ἄλλης ἡμῖν εἰκόνας ἐδόκει παρεῖναι. 50 Σοσιανῶι Ἔπρεπε ἄρα κάμει θαρροῦντα χάριν αἰτεῖν παρὰ σοῦ, καὶ σὲ προθύμως διδόναι, ἀμφοτέροις ἀρμόττον, ἐμοὶ μὲν λέγειν ὅτου δέοι, σοὶ δὲ πρὸς ἔργον τὸν λόγον ἐκφέρειν. Στρατήγιος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι τοσαύτην ὑμῶν γεγενῆσθαι τὴν εἰς αὐτὸν προθυμίαν, ὥστε τὰπὶ σοὶ καὶ πέρασ ἔσχεν ἢ δίκη καὶ νενικήκαμεν. ἀλλ' ὅπως καὶ τοῖς ἔργοις γένοιτο ταῦτα· τοσοῦτον γὰρ θαρρῶ διὰ σοῦ τὸ πέρασ ἐλπίζων, ὥστε καὶ πρὸ τοῦ τέλους ἤδη λόγους ζητῶ δι' ὧν ὁμολογήσω τὴν χάριν. 51 Οὐλπῖω Πολλὴν ἡμῖν κατὰ σοῦ μελετωμένην κατηγορίαν διέφυγες. ὡς γὰρ ἦκε μὲν ὁ Στρατήγιος, γράμματα δὲ οὐκ εἶχεν, ἠρυσθρία μὲν ἐμοὶ προσελθεῖν πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλε; πολλάκις δὲ διαφυγὼν μόλις ἐάλω, καὶ δὴ βδελυρὸν αὐτὸν καὶ θεοῖς ἐχθρὸν ἀπεκάλουν, ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἀφιγμένος οὐδὲν περὶ ὑμῶν τῶν φιλάτων ἀπήγγειλε, περὶ ὧν πολλάκις ηὐχόμεν ἀκούειν. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνος τὴν ἀπολογίαν ἱκανῶς ἐποιεῖτο· καὶ γὰρ αἴτιον ἔλεγεν τὴν φυγὴν ὅτι γράμματα μὴ κομίζοι. κάκείνω μὲν συγγνώμην ἐδίδουν ἐπὶ τοῦ τοῖς ἐρυσθριῶντι, ἔλεγον δὲ πρὸς ἑμαυτόν· "ἴδσα δὴ φέρειν καὶ μεταβάλλειν οἶδεν ὁ χρόνος. Οὐλπίος γὰρ ὁ καλὸς ἠνίκα μὲν ἡμῖν τῆς παλαιᾶς ἐκοινώνει τύχης, φίλος τε ἦν καὶ ἐδόκει, καὶ οὐκ ἂν ποτε ὤμην ὡς μεταβάλοιτο· ὡς δὲ λαμπρὸς ἦρθη καὶ γέγονε μέγας, ἀφόρητός ἐστιν εὐτυχῶν, καὶ τῶν πρώην ἐκείνων ἐπιλανθάνεται. εὐτυχοῖ δὲ μόνον, καὶ μετρίως οἴσομεν παρορώμενοι."2 ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγων πολλὴν κατὰ σοῦ κατηγορίαν συνέλεγον. ὡς δὲ τις ἐλθὼν τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιστολὴν ἐπέδιδου, πρῶτον μὲν πρὶν λῦσαι πολλάκις τὴν ἐπιστολὴν ἠσπαζόμεν· εἶτα τοῖς ἔνδον περιτυχῶν καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ βράδους εὐρῶν ἦσθη οὐ μετρίως, καὶ μετέμελέ μοι τῶν πρώην ῥημάτων. ἔλεγον δὲ μᾶλλον "ἰφεῦ, ὡς πολλὰ μάτην ὑποπετεύουσιν ἄνθρωποι. τὸν θαυμαστὸν γὰρ ἡμῖν Οὐλπίον οὐ μετέβαλεν οὔτε χρόνος οὔτε ἡ τύχη, ἀλλ' εὐγνώμων τέ ἐστι κάμει τὸν πρὶν εὐεργέτην ἐπίσταται"2. ἀλλ' ὅπως μὴ πάλιν σιγῶν αὐθις ἡμᾶς εἰς κατηγορίαν ἐνέγκης. 52 Σιλανῶι Ἐξέκρουσας ἡμᾶς ἐλπίδος οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοις ὀπόσης. ἐγὼ γὰρ σου τὴν προτέραν ἐπιστολὴν εἰς χεῖρας λαβὼν καὶ γνοὺς ἐξ αὐτῆς ὡς μικρὸν ὕστερον ἡμῖν ἐπανήξεις, ἦσθη τε καὶ μέγα ὑφ' ἡδονῆς ἀναπνεύσας ἔφην· "ἰάλλ' ὦ Ζεῦ, γένοιτο ταῦτα"2. τοιγαροῦν μετέωρος ἦν ὁσημέραι καὶ ἐπὶ κούφης ἔβαινον τῆς ἐλπίδος, πυκνὰ δὴ λέγων· "ἰᾶρά ποτε ὄψομαι καὶ προσείπω χρόνιον"2 καὶ "ἰγενοίμην αὐθις σὺν ἐκείνω"2. ὡς δὲ χρόνος ἦν παρ' ἐλπίδας, οὐδὲ γράφειν ἠξίου, ἐρέθισμά φασι ἔρωτος τοῦτο ποιῶν, ὅπως ἂν καταφρονεῖσθαι δοκῶν, ἔτι μᾶλλον ἐπείγοιο πρὸς ἡμᾶς, ὄνειδίσαι θέλων τὸ μὴ φίλων μεμνηθῆσθαι. καὶ μοι δοκεῖς Στρατοκλῆς ἡμῖν ὁ ῥήτωρ γενέσθαι. ἐκεῖνος γὰρ ἠττω μένοις τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τὴν τύχην ἀγνοοῦσι νίκην ἀπήγγειλεν. εὐθὺς οὖν ἡ πόλις ὀρθή, καὶ παίζειν ἀνεῖτο, καὶ δυστυχοῦντες ηὐφραίνοντο. ὡς δὲ τάληθες ἠγγέλθη καὶ τὸ δοκεῖν ἦν οὐκέτι, "ἰτί γάρ"2 φησιν ὁ

Στρατοκλής "1ἡδίκουν, εἰ δυοῖν γοῦν ἡμέραιν ἡδίους γεγόνατε δι' ἐμὲ καὶ κέρδος ἦν τὸ δοκεῖν;"² ἀλλ' ἐπειδὴ μητρὸς πρᾶγμα καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον τῷ Πινδάρῳ δοκεῖ, ἴδοι σε θᾶττον ἢ πατρίς, καὶ μετ' ἐκείνην ἡμεῖς. ⁵³ Φιλίππῳ ἀδελφῷ Ἰδοῦ σοι πάλιν ἐπιστολὴ παρ' ἡμῶν, καὶ πάλιν εὖ οἶδ' ὅτι σιγήσεις, καὶ εἴ μοι δοῖς συγγνώμην ἀχθομένῳ λέγειν, μεταβέβληταί σοι πρὸς ἀλαζονείαν ὁ τρόπος, καὶ οὐκ ἐθέλεις μένειν οἷος ἦσθα καὶ πρότερον. ἀλλ' εὖ γε ὅτι μὴ τὴν τοῦ Βοσπόρου διέπλευσα θάλατταν καὶ βασιλέως πόλιν ἀφίγμαι· ἴσως γὰρ ἂν κάγῳ βασιλέα τὸν μέγαν ὄρων καὶ τὴν τῶν ὑπᾶτων στολὴν καὶ ἀρχὴν δὴ τινα μεγίστην καλουμένην καὶ τὰ σεμνὰ δὴ ταῦτα τὰ παρ' ὑμῖν, εἴτε πράγματα βούλει λέγειν εἴτε ὀνόματα, ἐπήρα τὴν ὄφρυν καὶ νεανικὸν ἐφρόνουν πρὸς τὴν τῶν ὀρωμένων ἐπαιρόμενος τύχην, καὶ μοι τὰ πάλαι φίλα λῆρος ἐδόκει. ὅπου γὰρ σὺ τούτοις ἐάλως, οὐκ ἂν εἴποιμι ῥαδίως ὡς διέφυγον ἂν τὸ μὴ οὐ ταῦτα παθεῖν, εἰ μὴ μέ τις ἄρα λογισμὸς ὑπεισηλθεν ὡς οὗ ταυτόν, ὧ λῶστε, γνώμη καὶ τύχη, ἀλλ' ἢ μὲν ὡς ἂν αὐτῇ δοκῇ φέρεται καὶ μεταπίπτει πολλάκις καὶ γελᾷ τὰ ἡμέτερα, τῆς δὲ κύριον εἶναι προσήκει τὸν σωφρονοῦντα, καὶ μήτε αἰρομένη συναναστῆναι μήτε πιπτούση συμ μεταβάλλεσθαι. ⁵⁴ Ζαχαρία ἀδελφῷ Τίς ἂν γενοίμην ἐραστὴν καὶ ἀδελφὸν κατηγοροῦντα λαβῶν, καὶ μηδὲν ἔχειν οἰόμενον ὅ τι καὶ λέξωμεν; τί γὰρ δὴ φῆς; ῥήτορες ἡμεῖς καὶ θυγατέρων πατέρες πολλῶν· τὰς γὰρ ἐπιστολάς οὕτως ὀνομάζειν ἐδόκει. "1ἀλλ' ἦν"², φῆς, "1πάλαι ταῦτα· νῦν γὰρ οὐκέτι"², ἀλλ' ὑβρισταί τινες ἡμεῖς καὶ θεσμὸν ἀτιμάζοντες ἔρωτος. ἀλλ' εἰ μὲν ἦν τις ποιητικός, τὸν Ἀπόλλω δῆπου καὶ τὰς Μούσας ἐκάλουν ἄν, "1δοίητέ μοι"² λέγων "1εἰπεῖν καὶ πείσαι καὶ μὴ ἄδικον φανῆναι τὰ παιδικά· νυνὶ δὲ μιμήσομαι γοῦν τι ποιητικὸν "1καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμοῦμαι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυρες ἔστων"², μὴ οὕτως ἔχειν τὰ καθ' ἡμᾶς ὡς που καὶ λέγεται, ἀλλὰ γὰρ ἔτι φιλίας ἡμῖν αἰδῶς καὶ μνήμη φιλιᾶτων. τίς οὖν, φῆς, ἢ σιγή; δέδοικα μὴ τις ἄδικος τύχη ταῖς ἐμαῖς ἐπικωμάζῃ γοναῖς, καὶ πρὸς σὲ τὰς ἐμὰς παῖδας ἐπειγομένας ἄλλην ἄλλοτε φέρῃ· καὶ που ξένων ταύτας ἠνέγκαντο χεῖρες, ἀγνοούντων τίνες αὐταὶ καὶ πόθεν. ἀλλὰ γὰρ ἀτυχῶν ἐπὶ ταύταις καὶ ἀγνώμων ἐδόκουν καὶ κρίνομαι. τὰς μὲν οὖν ἄλλας τί ἂν ἀνιῶτό τις λέγων; ἀλλὰ χθές που καὶ πρόωγην ἐστάλη τις ὡς σέ, τοὺς ἐμοὺς ἀγῶνας διηγουμένη, καὶ νῦν, ὡς ἔοικε, ξένη τις πλανᾶται καὶ ἔρημος. ἀλλ' ἦκοι ποτὲ χεῖρας εἰς σάς, καὶ εὐφραϊνοίμην ἀκούσας. τὰ δὲ σὰ ῥόδα λαβῶν ἦσθην ἐπὶ τούτοις οὐχ ἦττον ἢ Ὀδυσσεὺς τὴν Ἀλκίνοῦ φιλοτιμίαν ὄρων· ἐκεῖ μὲν γὰρ τὸ λαβεῖν εἶχε μόνον τὴν ἡδονήν, παρ' ἡμῖν δὲ ἄμφω, ὅτι σὺ μὲν δίδως, ἐγὼ δὲ λαμβάνω. ⁵⁵ Ἐπιφανίῳ Ἔτι σιγᾶς; ἔτι τῶν ἀπερριμμένων ἡμεῖς, οὐδέ σε παλαιῶν ἐρώτων ὑπεισηλθεν οὐδέν; νηλεῆς σύ γέ τις καὶ ἀμείλιχος. ἀνάλαβέ μοι τὴν μνήμην, ὡς οὐκ ἐπὶ τοιαύταις ἡμῶν ἀπῆρας ἐλπίσιν, ἀλλ' ἐδάκρυες μὲν οἴμοι καὶ μόλις ἀπῆρχου, γράψειν δὲ ὠμολόγεις μικροῦ δεῖν καὶ πρὶν ἐπιβῆναι τῆς γῆς. νυνὶ δὲ οἴχεται μὲν ἐκεῖνα, σιωπᾶς δὲ μόνον, ἡμῶν δὲ λόγος οὐδεὶς. εἰ δὲ σιωπήσεις ἔτι, ἀναβοήσομαί τι τραγικόν, "1ἰὼ Ζεῦ"² λέγων καὶ Φιλία καὶ Λόγοι, "1ἡδίκησθε μὲν ὑμεῖς, ἡδίκημαι δὲ ἐγώ. ὁ δὲ ἀδικῶν ἦν ὅτε φίλον ἐκάλει. νῦν γὰρ οὐκέτι"². ⁵⁶ Ἰωάννη Εἰ τὴν φιλίαν ἐψευσμένην δείκνυσι τὸ σιγᾶν, ἀνάγκη μέχρι λόγων αὐτὴν ἀεὶ συνεστάναι, εἴ γε τούτων ἀπόντων ἐλέγχεται. οὐκοῦν λείπεται καὶ τὸν δυσμενῆ φίλον ἠγεῖσθαι, μόνον εἰ φθέγγοιτο. ἀλλὰ μὴ τοιοῦτοι κριταὶ φιλίας ἡμεῖς. τί γὰρ κωλύει καὶ σιωπῶντα τῇ μνήμῃ τοὺς φίλους ὄραν; ὅπερ ἡμῖν καὶ νῦν ἐστὶ καὶ οὔποτε παύσεται. λογισώμεθα δὲ μᾶλλον ὡς οὐ δέδοται πάντα πράττειν ὡς ἕκαστος βούλεται, αἰ ἔξωθεν δὲ φροντίδες τοῦ βίου καὶ τὸ τοῦ μέλλοντος ἄδηλον ἐπικρατοῦσιν ἔσθ' ὅτε τοῦ λογιζομένου, καὶ τὰ μὲν ἄγει, ὁ δὲ δουλεύει καὶ πείθεται. κάμοι τοίνυν, ἐπειδὴ τοῦ διδάσκειν ἐπέβην, ἀγῶνές τε συνεχεῖς καὶ αἰ περὶ τούτων φροντίδες ἐξ ἀρχῆς τε ἐπ' ἔθεντο καὶ μέχρι νῦν οὐκ ἀπέλιπον. ταῦτα μᾶλλον ἐχρῆν ἐνθυμεῖσθαι ἢ ἐπὶ μικροῖς ὑποπτέειν ὡς ἤμεν ἀγαθοὶ ποτε πρὸς φιλίαν καὶ νῦν ἤδη

πεπαύμεθα. ἀλλ' ὦ Ζεῦ καὶ Ἑρωτες καὶ ὅσοι φιλίας ἐπόπται, πείθοιτε τοὺς ἐμοὺς κατηγόρους, ὡς οὔποτε πρὸς λήθην αὐτῶν ἀφικόμην, ἀλλὰ σύνειμι τῷ λογισμῷ καὶ λέγειν τι δοκῶ καὶ λεγόντων ἀκούειν, καὶ ὡς εἰ τούτους ἀγνοῶ, καὶ ἑμαυτοῦ ἐπιέλησμαι. 57 Ἱερωνύμωι (?) Ἔτι παρὰ τὸν Νεῖλον οἰκεῖς; ἔτι ποθοῦντας ὑπερορᾶς; τί τοσοῦτον, εἶπέ μοι, παθῶν; εἰ μὲν γὰρ οἶοι τὸ βράδος ἐπὶ πλεόν ἡμῖν ἐξάπτειν τὸν ἔρωτα, ἴσθι δὴ καλῶς ὡς εἰς ἄκρον ἀφίκται, καὶ οὐκ ἂν ἔχοις ὃ τι προσθήσεις ἔτι τῷ πράγματι. εἰ δέ σε τοῦ Μακεδόνοιο ἢ πόλιος ἐφέλκεται χαρίτων ἔνεκα καὶ τοῦ δοκεῖν αὐτὸν ἔχειν ἤδη τὸν Ἑλικῶνα, ζήλου τὸν Ὀδυσσεά καὶ παρ' ελθῶν τὰς Σειρήνας μέμνησο τῆς Ἰθάκης. καὶ γὰρ σε νῦν ἐπιθυμῶν ἀρχαίω σχήματι τεττιγοφόρον ἰδεῖν κέχηνα τῇ θαλάττῃ καὶ περισκοπῶ τὰς ὀλκάδας, εἴποτε παρόντα θεάσομαι. σὺ δέ μοι δοκεῖς τὸν Θησέως ἐκεῖνον ἐζηλωκένας, καὶ ταῦτα τοῖς παισὶ καθηγούμενος "Ἴνυμφίε Δημοφῶν, ἄδικε ξένη ..."2, ὃς οὐδὲ παιδὸς θέλεις ἔτι μεμνησθαι, καλοῦ τε ὄντος καὶ εἴ γε παρείης ἤδη σε δυναμένου πατέρα καλεῖν. 58 Ζαχαρία καὶ Φιλίππωι ἀδελφοῖσιν Ὅσῳ τῷ περὶ ὑμᾶς κεκράτημαι πόθῳ, πῶς ἂν δυναίμην παραστήσαι τῷ λόγῳ, πλὴν εἰ μή που παραπλήσια τυγχάνετε πεπονθότες; ὁ γὰρ πεπονθὼς τὰ περὶ τούτου κρίνειν ἐπίσταται. πέπεισμαι δὲ τοιούτους εἶναι, καὶ νόμον διασώζειν φιλίας ἅμα καὶ φύσεως ἐξ ὧν καὶ γράφετε καὶ παραμυθεῖσθε τοῖς γράμμασιν. ἐμοὶ δ' οὖν ὅμως ἠπορημένῳ τῷ πάθει καὶ τοιοῦτό τι πολλακίς ἐπῆλθεν εἶπεῖν. "Ἰεῖθε γενοίμην Περσεὺς καὶ φανείην ὑπόπτερος τὸν ἀέρα τέμνων καὶ ὑπὲρ τῆς θαλάσσης φερόμενος, ὅπως ἂν ἅμα τε δοκῆ καὶ γίνωμαι παρ' ὑμῖν καὶ ἀποναίμην τοῦ ἔρωτος."2 παρὰ φύσιν μὲν ἀλλ' οὐ πόρρω ποθοῦντων ἢ γνώμη, πλανᾶσθαι τε ῥαδίως καὶ ὀνειροπολεῖν ἃ οὐ πέφυκε γίνεσθαι. εἰ δέ μου πάλιν μυθολογοῦντος ἀνάσχοιο, ἤδη καὶ τὸν Ἄβαριν πολλακίς ἐζήλωσα, Σκύθην μὲν ὄντα καὶ βάρβαρον, σοφὸν δὲ ἄλλως· εἰ δὲ θέλεις, εὐδαίμονα, ὅτι τὸν οἰστὸν ἔχων ὑπηρετοῦντα τῇ γνώμῃ παρ' οὐς ἠθέλεν ἦγετο, καὶ ὁδοῦ μῆκος οὐδὲν παρελύπει τὸν Ἄβαριν. ἀλλὰ τί μοι τὰ πόρρω παρὰ φύσιν ζητεῖν; μόνον ἡμῖν λείπεται πρὸς παραμυθίαν τὰ γράμματα, Περσεὺς δὲ καὶ Ἄβαρις ποιηταῖς δεδόσθων καὶ μύθοις. 59 Φιλίππωι ἀδελφῶι Εἰ τοῖς γονεῦσιν τὸ προσῆκον ἀποδιδόναι παλαιοὶ τε λόγοι καὶ ὁ τῆς φύσεως βούλεται νόμος, πόσον εἰκὸς πατρίδι χάριν ἐκτίθειν, ἐξ ἧς προῆλθε καὶ τοῖς γονεῦσιν ἀρχή; ἐπὶ ταύτην σε νῦν ὁ καιρὸς καλεῖ, καὶ δόκει τὴν ἐνεγκοῦσαν ταύτην δι' ἐμοῦ σοὶ φωνὴν ἀφιέναι· οὕτω γὰρ καὶ τὸ δέον ἔση πεπληρωκῶς καὶ μνήμην ἡμῖν παράσχοις τοῦ πράγματος, ὅσῳ καὶ περὶ τῶν μεγίστων ἢ χρεῖα. βαρὺ δὲ προσδόκα μηδὲν, ἀλλὰ σοὶ μὲν ῥᾶστον δίδοναι, μέγα δὲ τοῖς λαβοῦσι τυχεῖν. βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως δεήσεις ἐπιδοθῆναι βουλόμεθα διὰ τοῦ παρ' ὑμῖν ἀρχιερέως ἢ τοῦ βασιλέως ἀδελφοῦ, ἵνα τὸ τοῦ ἐπιδιδόντος ἀξίωμα λόγον τινὰ παράσχη τῷ διδομένῳ. ταῦτα γὰρ ποιῶν κοινήν καταθήσει χάριν καὶ τοῖς αἰτήσασιν καὶ τοῖς αἰτηθεῖσιν ἡμῖν. 60 Ἐπιφανίωι Εἰ λαλούντων μὲν ἡμῶν σιωπᾶς, γράφεις δὲ σιωπῶντων, δέδοικα γράφων εἶγε δέη πάντως ἢ λαλεῖν ἀφώνοις ἢ σιωπῶντας ἀκούειν. καίτοιγε τὸ ἐπιστέλλειν ὡς εἰκὸς ἐμηχανήσαντο ἄνθρωποι, ὅπως ἀποῦσι μίμημα σώζοιεν παρόντων καὶ λέγοιεν τι τοῖς γράμμασιν ὥσπερ ἂν εἰ καὶ συνόντες. ἐγὼ δὲ σου τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνοὺς ὑφ' ἡδονῆς καὶ ἐδάκρυσα, καὶ σου παρόντος ὥσπερ εἰώθεις ἐδόκουν ἀκούειν, καὶ ἡδύ τι πνεύσας "Ἰτοῦτο"2 εἶπον "Ἰέκεῖνο, ἢ φιλτάτη φωνή"2. ἀλλ' ὦ πρὸς ἔρωτος αὐτοῦ καὶ φιλίας ἐκείνης, εἴ που ταῦτα τὴν ἔτι οἶσθα καὶ μέμνησαι, μή μοι τοῖς γράμμασιν ἀποδήμει, μηδὲ τὴν μόνην ἀφέλη παραμυθίαν, μήποτε τάχα ζηλώσω τοὺς μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐρῶντας, οὐς μηδὲ συμβαίνει τοιαῦτα παθόντας ὀδύρεσθαι. 61 Ζαχαρία καὶ Φιλίππωι ἀδελφοῖσιν Τὸν δεῖνα φθάσας ὑμῖν συνέστησα διὰ τῆς προτέρας ἐπιστολῆς, οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἐκεῖνον εἰδῶς, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐπλάττετο τοῦτον ἡγούμενος ὅπερ οὐκ ἦν· ἐλάνθανε γὰρ προσχήματι μὲν καλῷ κεχρημένος, ὧν δὲ τοιοῦτος οἶον ὑπέδειξε τοῦτον ἢ πείρα. ἀπὸ γὰρ τῆς Γαζαίων ὀρμώμενος καὶ

μέλλων ανάγεσθαι, κατέλυε μὲν παρά τινι τῶν ἐπιτηδείων, ὥσπερ εἰκός, μέχρι πλοῦς γένηται. πιστευθεὶς δὲ νόμῳ φιλίας καὶ πρὸς πολλαῖς ἐτέραις καὶ ταύτην τὴν χάριν λαβών, τοῦ ὑποδεξαμένου διώρυξε τὴν οἰκίαν, καὶ ὧν εἶχε χρημάτων τοῦτον ἐγύμνωσε. καὶ ἵνα λάθῃ τὰ τῆς ὑποψίας, κλείς μὲν ἦν αὐτῷ πρὸς τὴν ἐπιβουλήν εὐτρεπῆς. ταύτη δὲ διανοίξας καὶ ἄπερ εὔρε λαβών, πάλιν τῷ κιβωτίῳ τὸ παλαιὸν ἐπέθηκε σχῆμα. ὡς δὲ μόλις αὐτὸς ἀνήχθη, καὶ πρὸς τὰ δοκοῦντα κείσθαι χρειαί τὸν κεκτημένον ἐκάλει, ἤλθε τὸ δρᾶμα πρὸς ἔλεγχον, καὶ τοῖς τεκμηρίοις ἀντιλέγειν οὐκ ἦν. τοιούτων καὶ Μενέλαος τῶν ξενίων ἀπέλαυσεν, ἀντ' ἀμοιβῆς τινος τὴν Ἑλένην ἀφηρημένος. ταῦτα γράφειν ἐπήρθη, ἵνα μὴ δι' ὑμῶν πιστευθεὶς ἕτερα τοιαῦτα τὸν πιστεύσαντα δράσῃ, καὶ μέμψηται μὲν ὑμᾶς ὁ παθὼν, ἐμὲ δὲ πάντως ὑμεῖς. 62 Τοῖς αὐτοῦ ἀδελφοῖς Πάλιν ἤκει καιρὸς γράμματα πρὸς ὑμᾶς ἀπαιτῶν, καὶ πάλιν εὐτυχεῖν νενομίκαμεν. τίς γὰρ ἂν ἡμῖν γένοιτο βίος τοῦ λέγειν τι πρὸς ὑμᾶς καὶ γράφειν ἔστερημένοι; εἰ δὲ καὶ τῶν ὁμοίων τύχοιμεν παρ' ὑμῶν, Ἡράκλεις ὅσον ἡμεῖς εὐτυχήσομεν. οὐκοῦν μὴ μέλλετε πρὸς ἔργον ἄγειν τὸν πόθον, ἵνα μὴ νόμον Ἔρωτος ἀτιμάσαντες τῶν ἐκείνου βελῶν πειραθῆτε· δεινὸς γὰρ ὁ θεὸς καὶ βέλη κινεῖν καὶ τόξον αἶρειν, καὶ σκοπὸν ποιεῖται τοὺς ἀτιμάζοντας ἐραστήν. 63 Ἀθηνοδώρῳ Δεξάμενος τὸ βιβλίον ὑμῖν μὲν χάριν ὠμολόγουν εἰκότως, ἐμαυτῷ δὲ συνηδόμην εἰ τοιούτους ὄντας ὑμᾶς πρὸς φιλίαν ηὐτύχησα. καὶ μὴ με βαλέτω λίθῳ τραχεῖ φθόνος, ὡς τῷ Πινδάρῳ δοκεῖ. ηὐχόμεν δὲ καὶ τῇ Τύχῃ δύνασθαί με ποτε πρέπουσαν ὑμῖν ἀνταποδοῦναι τὴν χάριν. ἡ δὲ ταχέως δίδωσι τὸν καιρὸν, οἷον σὺ τε ἐβούλου κάγῳ πάλαι ζητῶν νῦν μόλις ἐτύγχανον· τὸν γὰρ ἔχοντα τὴν καθόλου πέπεικα τοῦτό σοι τὸ μέρος ἀποδόσθαι οὗ καὶ τυγχάνεις δεόμενος. εἰ μὲν οὖν ἔλθοις ὡς ἡμᾶς, θᾶττον ἂν λάβοις τὸ κτῆμα περὶ τῆς τιμῆς τὰ μὲν πείσας τὰ δὲ πεισθεῖς, ὡς ὁ τῆς ἐμπορίας βούλεται νόμος· εἰ δὲ μὴ, αὐτὸς ἤξει πρὸς σὲ καιροῦ καλοῦντος, ὡς ἡμῖν ἐπηγγείλατο. 64 Σοσιανῶι Ὁ θαυμάσιος Ἀλφαῖος ἀπήγγειλέ μοι τοιοῦτόν σε περὶ αὐτὸν γεγενῆσθαι, οἷον αὐτὸς μὲν ἐβούλετο, ἐγὼ δὲ προσεδόκων, σὲ δὲ προσῆκεν ὀφθῆναι. ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούσας ἤσθην μὲν, πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον; οὐ μὴν ἤδη μοι καὶ θαυμαστὸν ἐδόκει τὸ πρᾶγμα· εἰ δὲ βούλει, καὶ προλαβὼν διηγούμενην ὑπογράφων οἷος περὶ τοῦτον ἐγένου, ὡς ἐκείνον ἀποροῦντα λοιπὸν ὅ τι καὶ λέγοι ἅμα γέλῳτι σιωπᾶν καὶ εὐδαίμονά με τῆς φιλίας ἀποκαλεῖν. ἀλλ' ὅπως τὴν ἴσῃ σπουδὴν εἰσενέγκῃς περὶ ὧν ὑμῶν ἐδεήθη παρών, ὅπως αὐτὸς μὲν μοι χάριν εἰδείῃ, ἀμφοτέροι δὲ πάλιν ὑμῖν. 65 Ζαχαρίαί Τὴν παρ' ὑμῶν ἐδεξάμην ἐπιστολήν, ὅπερ ἔδει μὲν καὶ πάλαι γενέσθαι, ὅμως δ' οὐδὲ νῦν γενόμενον ἀπήμβλυνέ τι τῆς χάριτος. τοιοῦτόν τι τῶν ἐρώντων τὸ πάθος· ἐπειδὴ μὲν ἀτυχῶσι, δυσχερὲς αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα δοκεῖ καὶ φέρειν οὐ δύνανται· ἠνίκα δὲ λάβωνται τοῦ ποθομένου, ὡς μηδὲν παθόντες τῶν προλαβόντων πόνων ἐπιλανθάνονται. ἀλλ' ὅπως μὴ νῦν τοῦτο μαθὼν πρὶν τι γράφειν αὐθις ἡμᾶς ἀνιάσης τῇ σιωπῇ· οὐδὲ γὰρ βουλοίμην ἔγωγε πολλὰ παθὼν εἶτα πάλιν εὐφραίνεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἂν οἱ Δελφοὶ ὅλως αὐτῶν ἀπεῖναι τὸν Πύθιον ἔλοιτο, εἰ καὶ παρόντος εὐθὺς ἑορτὴν ἄγουσι τὴν ἐπιδημίαν Ἀπόλλωνος. 66 Νεστορίῳ Διεψεύσθημεν ἐλπίδος μακρᾶς μὲν καὶ τῷ χρόνῳ λυπούσης, ὅτι μὴ τὸ πέρασ ἐδέχετο, ηὐφραине δὲ ὅμως καὶ μετριωτέρους ἐποίει· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολήν εἰς μνήμην ἄγουσα παρεῖχεν ἐννοεῖν ὅτι δὴ θᾶττον ἡμῖν ἐπανέλθοις. νυνὶ δὲ καὶ τῆς ἐλπίδος αὐτῆς ἐκπεσόντες πῶς ἂν ἔχοιμεν φέρειν μετρίως; ἀλλ' ὦ Τύχη, Τύχη, τραγωδήσω γὰρ τι μικρὸν εἰς παραμυθίαν τῆς λύπηστί σε τοσοῦτον εὐφραίνομεν ἀνιώμενοι; ὠφελές γὰρ ἢ μὴ συναγαγεῖν εἰς πόθον ἀνθρώπους ἢ γοῦν ἀπολαύειν ἀλλήλων ἔαν καὶ μὴ χωριζόμενοις ἐφήδεσθαι. ἀλλὰ γὰρ ξένον οὐδέν, ὦ φίλε Νεστορίε, ἀνθρώπους ὄντας ἡμᾶς τοιούτων πειραῖσθαι, ἀλλ' ὑποκύπτειν δεῖ τὸν ἀρχένα καὶ ζυγὸν ἀνάγκης ὑπομένειν ἐκόντας· οἱ γὰρ ἐκούσιοι πόνοι τοῖς κάμνουσι μετριώτεροι. 67 Νηφαλίῳ Εἰς ὅσον ἤκει τῆς ἀπορίας ὁ

Στέφανος, οὐδ' ὑμᾶς οἶμαι λανθάνειν, καὶ ὅτι μηδ' ἐν ταῖς χερσὶ δύναται ποιεῖσθαι τὴν ἐλπίδα τοῦ βίου μικροῦ δεῖν καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑπὸ τῆς Τύχης ἀφρηρημένος. ὅθεν θεραπείαν τινὰ πρὸς τὴν ἔνδειαν σοφίζόμενος εἰς διακόνων ἐνήλλακται σχῆμα. κινδυνεύει δὲ μηδὲν αὐτὸν ὀνῆσαι τὸ σόφισμα, πλὴν εἰ μὴ τῆς ἐπικουρίας τύχοι τῆς παρὰ σοῦ, ἦν καὶ πᾶσι προκεῖσθαι πείθομαι τοῖς βουλομένοις τυχεῖν· ὑμῶν γὰρ αἰτούντων ἐπινεύσει τις οἶμαι τῶν παρ' ὑμῖν ἐπισκόπων ἢ λειτουργούντων τοῦτον ἕξειν ἢ καὶ μόνον τρεφόμενον. ἴστε δὲ ὡς καὶ μηδὲν ὠφελούμενος οὐ παύεται φλυαροῦν· εἰ δὲ τύχοι τινὸς εὐεργεσίας, ποῦ τοῦτον οὐκ εἰκὸς ἀνακηρῦσαι τὴν χάριν; ἀναλώσει γὰρ, οἶμαι, τὴν ἔμφυτον φλυαρίαν εἰς τὸ μεμνήσθαι τῆς χάριτος. 68 Θωμᾶι Τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐφραίνειν οἶδε καὶ χωρὶς θεᾶς ἢ μνήμης, καὶ τότε μᾶλλον, ἠνίκά τοὺς πειραθέντας ὄλου πληρώσαντες ἔρωτος μηκέτι παρῶσι χορηγοῦντες ἀεὶ τῇ θεᾷ τὴν ἡδονήν. τότε γὰρ ἀποροῦντες οἵτινες γένωνται τὸν πόθον ἔχουσιν ἀντὶ τῆς θεᾶς ἀεὶ χορηγοῦντα τὴν μνήμην. ἑαυτοῖς γὰρ ἀνατυποῦσι τοὺς ἀπελθόντας καὶ παρόντων σοφίζονται μίμημα. ταῦτα γνωμολογῶ τοιοῦτω πάθει περιπεσῶν, ἐξ οὗ καὶ πειραθεὶς ἐθαύμασα καὶ μὴ παρόντα πάλιν ζητῶ, καὶ τὴν Τύχην προσεύχομαι μηχανᾶσθαι τι καὶ νὸν καὶ συνάγειν ποτὲ τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας ἔραστάς. 69 Παλλαδίωι Ἡ τῆς ὑμετέρας σοφίας ἐπιστολὴ ὀρωμένη μὲν πᾶσιν ἐκίνει συνήθως τὴν ἡδονήν· ὡς δὲ καὶ μανθάνειν ἔδει τὰ γεγραμμένα, μικροῦ δεῖν καὶ δακρύων αὐτὴν ἐπληρώσαμεν. ὦν γὰρ αἱ εὐπραγίαι κοιναί, τούτους καὶ εἴ τι λυπεῖ μετέχειν πάντως ἀνάγκη. ἀλλ' ὅρα πρὸς θεῶν, ὅποσον ἢ Τύχη νεανιεύεται, μηδὲν ἐθέλουσα διακρίνειν, εἰ βάλλειν ἐπείγεται πονηρούς, εἰ κατὰ σπουδαίων ἀφήσει τὰ τοξεύματα. εἰ γὰρ ἦν ἀρετῇ μετρεῖσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ἂν εὖ ἴσθι τῆς ἀδίκου Τύχης πεπεύρασο. νυνὶ δὲ γυναῖκα θρηνεῖς, σώφρονα μὲν, ὡς εἰκός, καὶ οἷαν ἔπρεπεν ἀνδρὶ σοφῷ συνοικεῖν, τὸ δὲ δεινότατον, παίδων μητέρα, καὶ τούτων ἔτι δεομένων μητρός. ταῦτα τίς μὲν ἀκούων οὐκ ἂν δακρύσειε, τίς δὲ παθῶν καρτεροίη μὴ γνώμην εὐτυχίας τὴν σὴν; πέπεισμαι γὰρ ὡς Ἴσοκράτει πειθόμενος, πρὶν τι παθεῖν, αὐτὸς ἐγυμνάσω τοῖς πράγμασι, πολλὰ μὲν ὀρων τοιαῦτα, πολλὰ δὲ διηγουμένων ἀκούων. τί γὰρ τῶν χαλεπῶν ἡμῖν οὐκ ἄγει τὸν βίον; τί δὲ θαλάττης δείκνυσιν ἡμερώτερον; ὁ μὲν αἶρεται μέγας, ὁ δὲ πρὸς ὕψος ἐλθὼν προδιδοῦσαν ἔσχε τὴν Τύχην καὶ πέπτωκε· καὶ ὁ μὲν γηρᾶ τὸν θάνατον εἰς παραμυθίαν αἰτῶν, ὁ δὲ πρὸ τῆς ἠβῆς ἀνήρπασται. γαμῆ τις ἕτερος, ὁ δὲ τὴν συνοικοῦσαν ὀδύρεται. ταῦτα τὸν βίον πληροῖ, καὶ τὴν Ὀμήρου βεβαιοῦν ἐπείγεται γνώμην, ὡς "Ἰοῦδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο"2· πανταχόθεν γὰρ ψηφίζεται τὸ δαιμόνιον μηδὲν μένειν οἶον καὶ γέγονεν, ἀλλ' εἴ τι κατὰ νοῦν ἐστὶν ἀνθρώποις, "Ἰμικρόν"2 φησὶν "Ἰἀνάμεινον, καὶ πάντως οἰχίσηται"2. τὸ μὲν οὖν παθεῖν θεοῦ προνοία δεδόσθω καὶ νεύματι πάντως καλῶς ἄγοντι τὰ ἡμέτερα, τὸ δὲ φέρειν ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῶ γενναίως, νικᾶν ἐστὶν ἀρετῇ καὶ μὴ πάντα διδόναι τῇ Τύχῃ. τοῦτο γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἐγκαλλώπισμα, τὸ μὴ τὴν γνώμην συμεταπίπτειν τοῖς πράγμασι. οὐκοῦν ἄλλως ἔστω δακρύων· οὐ γὰρ "Ἰμιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα"2. τοῖς δὲ παισὶν αὐτὸς τε μήτηρ γενήσῃ καὶ θεὸς τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἐλπίδας εἰς ἔργον ἄξει τῷ νεύματι. 70 Νεστορίωι Ἡσθην σου τῇ καλῇ καὶ λίαν ἐπιστολῇ, τὰ μὲν ἀπολογουμένη περὶ τῆς μακρᾶς σιωπῆς, ἦν, εἰ καὶ πολλάκις ἐγεγράφεις, ἐμοὶ γοῦν ἐσίγας, μέχρι τὰς ἐπιστολὰς ἐδεξάμην, τὰ δὲ καὶ λίαν ἐπιτιμῶση, ὅτι σοὶ τὴν ἀρχὴν ἐνεκάλουν σιγῆν. ἦσθην ἄμφω ταῦτα, μὰ τοὺς θεοὺς. τὸ μὲν γὰρ οὐχ ἡμαρτηκός ἦν περὶ φίλους, τὸ δὲ μηδὲ βουλομένου τοιοῦτον δοκεῖν. ἦττημαι τοίνυν σιωπὴν ἐγκαλέσας, καὶ βουλοίμην ἂν διὰ παντὸς ἐν τούτῳ νικᾶσθαι. δέδεγμαί δέ σου τὰς ἐπιστολὰς χρόνῳ καὶ μόλις, καὶ ἦ γε παρὰ σοῦ πρώτη πρὸς ἡμᾶς ἀφίκεται δευτέρα. σὸν δ' ἂν εἴη σκοπεῖν ὡς, εἰ δοκῶν ἀδικεῖσθαι τοσοῦτον κατηγορῶ, τίς ἂν γενοίμην ὄντως παθῶν. 71 Στεφάνωι Σὺ μὲν ἔτι σιγᾶς, καὶ ταῦτα τὴν Δάφνην οἰκῶν, τὸ λάλον ὕδωρ ἐκεῖνο καὶ μαντικόν· ἐγὼ δὲ

πάλαι περισκοπῶ τὰς ὀλκάδας, μετέωρος αἰεὶ πρὸς τὸ μέλλον γινόμενος. αἱ δέ που καταίρουσι καὶ δευτέρα καὶ τρίτη, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς διελέγχουσιν ὡς μόνον ἦσαν ἐλπίδες. τὴν δὲ τῆς σιγῆς αἰτίαν σκοπῶ, καὶ πανταχόθεν ἠπόρημαι. εἰ μὲν γὰρ τι λελύπηκακαίτοι λυπήσας μηδένταῦτα μὲν οἰχέσθω καὶ φέροιεν αὔραι. μείζω δ' οὖν ὅμως τῶν ἐγκλημάτων ὑφίσταμαι δίκην, εἰ μὴ λαλοῦντος ἀκούσομαι. εἰ δὲ τὴν ἄλλως ἀκκίζει μὴ δύνασθαι λέγων εἰς κάλλος εἰπεῖν, δικασταὶ τούτων ἡμεῖς, καὶ τὴν αἰτίαν μεμφόμεθα. ἀλλ' ἤδη που τάχα τὸ πρᾶγμα μαντεύομαι, μηδὲ τῆς ὑμετέρας Δάφνης πιών. ἐρυθριᾶν φήσεις ὡς παραβὰς τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὰς συνθήκας ὑπεριδὼν καὶ τὸ βιβλίον ἔχων που τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί, ὁ μὴδὲ τρίτον μῆνα καθέξειν ἐπαγγειλάμενος. ταῦτα τοίνυν, εἰ μὲν ἀχθόμενος ἐρεῖς, δεῖξεις μὴ πλείω χρόνον κρατήσας. καὶ τὴν σιωπὴν ἀποδεξάμενος τὸ σύμβολον τῆς αἰδοῦς, τῇ ἀνάγκῃ τὸ πρᾶγμα λογίζομαι, καίτοι βιβλίον ὑμῖν δεδωκώς οὐ τὴν τιμὴν οὐδέπω καὶ νῦν καταβέβληκα, ἀλλ' ἄδηλον εἴτε τοῦ πιπράσκοντός ἐστιν εἴτε τοῦ δεδωκότος ἐμοῦ. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἐμποδὼν τῇ σῆι χρεῖα πεποιήμαι, οὐ τὸ τοῦ κτήματος ἄδηλον, οὐ τὸ δεῖν ἐξ αὐτοῦ τι μαθεῖν, ἀλλὰ πάντα παριδὼν μετὰ πολλῶν ἂν σοι παρέσχον, εἰ καὶ τοῦτο ποιεῖν συνεχώρησας. ὅμως οὐδὲν δεινὸν εἰ μέχρι τοῦ νῦν ὀρίζεις τὸ βράδος. εἰ δὲ προσθήσεις ἔτι, τοσοῦτον ἀπολαύσω τοῦ πράγματος ὅτι δὴ πάντας ἀπίστους ἠγήσομαι· τί γὰρ ἂν ἐλπίζοιμι, παρὰ σοῦ τοιαῦτα παθῶν; ἀλλ' οὐχ ὅ γε σοφώτατος Ἰωάννης τοιοῦτος, ὃς ἐν λαβῶν παρ' ἐμοῦ μετ' οὐ πολὺν χρόνον δευτέρον προσαπέστειλεν. οὕτως εὐγνώμων δοκεῖν ἠθέλε μᾶλλον ἢ κεκτῆσθαι βιβλίον. καὶ μή μοι λέγε ὡς "1οὺκ ἀποστερεῖν ἐθέλων κατέσχον"2. τοῦτο μὲν γὰρ τυγχάνω πεπεισμένος, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι. ἀλλ' οὐκ ἔδει παρατεῖναι τῷ βράδει, ὅπου γε ἴσον δύναται τῷ ἀποστερεῖν τὸ χρόνῳ καὶ μόλις ἀποδιδόναι. ἀλλά, πρὸς Φιλίου, μὴ ἀναμείνης ἔτι ἕτερα γράμματα μηδὲ πλοῖον ἕτερον ἢ τὸ κομίζον σοι τὴν ἐπιστολήν. 72 Διοδώρῳ Ὁ φέρων σοι τὴν ἐπιστολήν οὐ νῦν πρῶτον πειραθήσεται τῆς εὐνοίας τῆς σῆς, ἀλλ' ἔτι τὴν πρώτην διηγούμενος δευτέραν λήψεται πείραν, ὡς δὲ δοκῶ, τάχα καὶ μείζονα· ἐκείνης μὲν γὰρ ἀπέλαυσε κηδεστής καλεῖσθαι μέλλων ἡμέτερος, ταύτην δὲ λήψεται καὶ δὴ πρὸς ἔργον ἐλθῶν. ὁ δὲ γε μέλλοντα τοῦτον τιμήσας, τίς ἂν εἴης, γεγεννημένον ἰδῶν; οἶμαι γὰρ ὡς τῶν νόμων εὐθύς τὰ ταμειῖα κινήσεις, καὶ παραθήξας τὴν γλώτταν κατὰ τῶν ἀδικούντων λόγων ἐπαφήσεις πηγᾶς. καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ βήματος Ἀττικοῦ πρὸς μνήμην ἄξεις τὸν θεατὴν; ταῦτα λέγειν ἔχω, ταῦτα πάρεστιν ἐλπίζων ὁ νέος. καὶ οὐτ' ἐγὼ ψευδολογίας ἀλώσομαι, οὔτε μάτην ἐλπίσας ἐκεῖνος. 73 Κάστορι Τῷ φέροντι τὴν ἐπιστολήν πολλὰ παρὰ σοῦ τὴν εὐνοίαν ἀπαιτεῖ· γένος συνάπτον ἐμοί, γάμος τὴν οἰκειότητα βεβαιῶν, καὶ τὸ δὴ μέγιστον ἡμέτερα γράμματα. καὶ οὐκ ἀλαζονείας ὁ λόγος, θαρροῦντος δὲ μᾶλλον, ὡς τὰ μὲν μικρὰ μὲν τῇ φύσει, μεγάλα δὲ δύναται παρὰ σοί. δεῖται δὲ γλώττης δικαίας καὶ λόγων εὐροίας σβέσαι δυναμένης συκοφαντίαν. οἶδα τοίνυν ὡς τῆς ἐμῆς ἐλπίδος κρείττων γενήσῃ· φιλοτιμεῖ γὰρ αἰεὶ μείζον εἰς πείραν ἐλθεῖν ὢν ἂν τις ἐλπίση παρὰ σοῦ. σὸν δ' ἂν εἴη λοιπὸν ἢ τὴν ἐμὴν ἐλπίδα νικῆσαι τοῖς ἔργοις ἢ μὴ ταύτης ἐλάττω δεῖξαι τὰ πρᾶγματα. 74 Ἰλασίῳ Τὸ παρ' ὑμῖν χωρίον καρπὸς μὲν τίκτειν ἔοικεν ἀγαθούς, ἀντικεῖσθαι δὲ μόνοις τοῖς σώμασι· τοὺς μὲν γὰρ θαῦμα τοῖς ὀρώσι παρέχει καὶ τὴν τῆς ὥρας βιάζεται φύσιν, τὰ δὲ λαβὼν ἐρρωμένα μικρὸν ὕστερον ἀπέδωκεν ὠχρῶντα. ὅθεν οὐκ ἂν ἐλοῖμην ὀλίγων καρπῶν ἀπολαύσας νοσεῖν καὶ τὴν αἰτίαν ἐρωτώμενος αἰσχύνεσθαι καὶ σιγᾶν, ὃ δὴ ποιεῖν εἴωθας σιγῇ τὰ χωρία κοσμῶν. σὲ δὲ βούλομαι καὶ πλείστων ἀγαθῶν ἀπολαύειν καὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώσει τὴν τοῦ χωρίου φύσιν νικᾶν. 75 Νεστορίῳ Χρεμύλος πεπλούτηκεν ἐξαίφνης, ἢ κωμῳδία φησί. καὶ σὺ νῦν πλουτεῖν ἔοικας, οὐπώποτε τοῦτο παθῶν, Ἴρου δὲ πτωχότερος αἰεὶ γεγονώς. ἐκεῖθεν ἄρα σοι ποθεινότερα γέγονεν ἢ πατρίς, ἢν πρότερον ἀπεκάλεις τῆς οἴκου μένης τὸ βάραθρον, ὅλος δὲ τῆς ὕλης γέγονας, τῇ φιλοσοφίᾳ χαίρειν εἰπῶν. τὸ

δὲ πρᾶον ἐκεῖνο καὶ ἡμερον, ὃ σοι μόλις ἐνεποίησα τὸ πρότερον, καὶ τὰς ἐπὶ σοὶ τοῦ προκόψειν ἐλπίδας φροῦδα πάντα πεποίηκας, νῦν ὡς εἰκὸς ὄρειος γέγονας καὶ οἶον ὃ τῆς χώρας βούλεται νόμος. τοιαῦτα παρὰ τῆς τύχης ἀπέλαυσας ὃ παρὰ τὴν πενίαν πάλαι φιλοσοφῶν. ὅθεν ἐμφιλοχωρεῖς τῇ πατρίδι καὶ σκοπεῖς οὐχ ὅθεν ἔση σοφώτερος, ἀλλ' ὅθεν ἂν ἴδοις κομῶντα τὰ λήια. ἐγὼ δὲ σε ποθῶν τοὺς Ἑρωτας μέμφομαι, εἰ μὴ δύνανται ψυχὴν μίαν ἀντερᾶν ποιῆσαι τῶν οὕτω ποθούντων. 76 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς Τὰ ὑμέτερα γράμματα καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς εὐνοίαν ἐδήλου καὶ γνώμης οὐκ ἀπήλλακτο σῶφρονος, ἐκάτερον δὲ τῇ τοῦ ἐτέρου προσθήκη καθαρὸν ὑπεφαίνετο· οὔτε γὰρ ὡς ποθούντες ἀπλῶς οὕτως ἔχειν ἡμᾶς ἐβουλήθητε, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τὸ συμφέρον προσεῖη περιττὴν ἡγεῖσθε τὴν θέαν, οὔτε τῷ τοῦ μέλλοντος ἀδήλω περιδεεῖς γεγονότες τὴν πρὸς ὑμᾶς ἰέναι πάλιν ἀπηγο ρεύσατε, ἀλλ' ἦν καινὸς ὁ τρόπος τῆς συμβουλῆς καὶ ῥητορικῆς πρέπων ἐννοία, οὔτε τὸ καλοῦν ἔχων θρασύ, καὶ τὴν ἀποτροπὴν ὑφορώμενος. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ κόμπου καὶ πραγμάτων ἐρᾶν καὶ τὴν ἐτέρων εὐδαι μονίαν ζηλοῦν, ὥστε καίπερ οὐ κατὰ νοῦν πράξας ἐνταῦθα, τοσοῦτον ὅμως ἐκαρτέρησα χρόνον. καὶ νῦν ἐπειδήπερ ἐπαγγέλλονταί μοι ποιήσιν τὰ μέτρια, οὐχ ἔρμαιον ἡγοῦμαι κούφαις ἀπλῶς ἐλπίσι βασιλέως πόλιν ἰδεῖν, καὶ ταῦτα τῆς ἡσυχίας ἐρῶν καὶ μίαν ταύτην εὐδαιμονίαν ἡγούμενος καὶ τοῦ Βυζαντίου πρὸς ἐννοίαν ὅλως ἐλθῶν, ὅπως ἐφόδιον εὐροίμι τοῦ ποτὲ πραγμάτων ἕξω γενέσθαι καὶ θειοτέρας ἀπολαῦσαι ζωῆς. πλὴν οὐκ ἐρῶν τῶν πραγμάτων τίθεμαι τὸ δοκοῦν. οὐδὲν γὰρ αἰρετὸν ὃ μὴ θεοῦ δέχεται νεῦμα, καὶ μὴ γινόμενον ἕκαστον τὸ μὴ θεὸν ἔχειν ἐπαινοῦντα δηλοῖ, ὥσπερ κἂν τι γένηται μὴ πάθει συνεζευγμένον, θεῶ πάντως ἐδόκει καὶ γέγονε. καὶ οὔτε τι μὴ δοκοῦν ἔστι γενέσθαι οὔτε γεγενημένον μὴ δοκεῖν, ὥστε εἴ τι τῶν ἐπηγγελμένων προβαίη, μένειν ὡς ἔοικε δεῖ, καὶ ἀντιλέγειν οὐκ ἔχω. εἰ δὲ λόγοι ταῦτα καὶ οἴχεται ἢ τῶν μὴ γενομένων ἀνάγκη, τὴν τοῦ θεοῦ δείκνυσι ψῆφον ὡς ὑμᾶς ἰέναι κελεύουσαν. εἰ γὰρ μὴ, ταῦτα πάν τως ἂν ὑπῆρξεν ἐφ' οἷς με μένειν ἐχρῆν. 77 Διοδώρῳ Ὡμιην σε τὴν τῶν μαρτύρων παρ' ἡμῖν ἐπιτελέσαι πανήγυριν καὶ διδόναι μόλις ἡμῖν εὐτυχήσαι τῇ θεᾷ· σὺ δὲ κἂν ὄναρ ἴδης τὸν Μαΐουμᾶν, ὡς ἔοικε, δυσχεραίνεις καὶ τὸν οἰωνὸν δεδιὼς ἀποφράδα τὴν ἡμέραν καλεῖς. οὕτω σοι πάλαι καὶ πόρρωθεν τὸ μῖσος ἐνέστακται, ὡς διὰ τοῦτο μηδὲ τοὺς φίλους ἐθέλειν ὄρᾶν, καὶ διελέγχεις τὸν χρόνον αὐξεῖν τὸν θυμὸν μᾶλλον ἢ διελέγχειν εἰδότα. ταῦτα προὔλεγον ἀεὶ, ταῦτα καὶ γέγονεν. ὄρῶν γὰρ σε διὰ τοὺς λυποῦντας καὶ τὸν τόπον ἀποστρεφόμενον, "1ιοῦ ἰού"2 πολλάκις ἔφην, ὡς "1ἄπαξ ἡμῶν ἀπαλλαγείς οὐκ ἐθελήσεις αὐθις ὄρᾶν"2. ἀλλ' οὐδὲ Ἀχιλλεὺς τοσοῦτον χρόνον ἐθυμοῦτο τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ λυπήσας ἀπὼν εἶξεν αὐθις ὡς ἔδει καὶ μετεβάλετο. χάριν δ' οὖν ὅμως οἶδα τῇ Τύχῃ ὅτι μὴ θέτιν ἔχεις μητέρα· πάλαι γὰρ ἂν ἠῦξω καὶ ἀπολώλειμεν. 78 Εἰρηναίῳ Τοῖς περὶ Ζῶναιον τὴν ἐμὴν εὐνοίαν ἐνεποιεῖ, τὸ μὲν πρῶτον ὑμεῖς, μετὰ δὲ τὴν πεῖραν τῶν νέων ἢ φύσις, καὶ τῶν πρώτων διὰ σὲ τυχόντες, τὸ τελευ ταῖον οὕτω μοι δι' αὐτοὺς ἐνεποιεῖ τὸν ἔρωτα. κοσμεῖ γὰρ αὐτοὺς τὸν μὲν τρόπον σπουδῆ, τὴν δὲ σπουδὴν οὐκ ἐλέγχειν οἶδεν ἢ φύσις, ὥστε εἰ μὴ προμηνύσας ἔτυχες, ἴσως ἂν ἐμαντευσάμην ὡς πρὸς σὲ τὸ γένος συν ἄπτουσι, τῷ χαρακτήρι τῆς φύσεως στοχασάμενος. ἀλλ' εὖ γε τοῦ σοῦ γένους εἰ τὰ τοιαῦτα τίκτειν ἐπίσταται. τὴν μὲν οὖν ἐμὴν γνώμην ἐρρωμένην ἴσθι τοῖς νέοις· εἰ δὲ καὶ δύναιμι ὑπουργοῦσαν ἔχω τῇ προθυμίᾳ θεῶν ἐν γούνασι κείσθω. 79 Εὐσεβίῳ καὶ Ἥλιαί Ἐγὼ καὶ παρόντας ὑμᾶς ἡδέως ὄρῶν καὶ ἀπόντων ἀεὶ μεμνημένος οὐκ ὤήθην δεῖν σιγῇ τὸν καιρὸν παρελθεῖν· ἀεὶ μὲν γὰρ ὑμῖν ἐπιστέλλειν ἡδύ, τὸν δὲ κοινὸν παῖδα μὴ μετὰ γραμμάτων προπέμπειν οὔτ' ἂν ὑμεῖς ἐπηνέσατε, κἀγὼ ποιεῖν ἡσχυρόμην. ἕως μὲν οὖν μοι παρῆν, σπουδῆς αὐτῷ χάριν ἐδόκουν καὶ φύσει γεγονέναι πατήρ· νυνὶ δὲ τὴν ἐξ ἡμῶν ἰόντι μόνον εὐχεσθαι δύναιμι διηγουμένων ἄλλων ἀκούειν, ὡς οἶον ἐβούλου τὸν νέον θεὸς ἐπ ἐνευσεν

ἤδη καὶ γέγονεν. ἀλλὰ τις γένοιτο τούτῳ λόγων πατήρ, εὖνους μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, κρείττων δὲ ἴσως. 80 Φαίδρωι ὄντως ἄρα τῆς ψυχῆς εἰκόνες ἦσαν οἱ λόγοι καὶ τοὺς ἀπόντας ἔδειξαν ὅπως ἔχουσι γνώμης, οὐχ ἦττον ἢ ζωγράφος ἄπερ ἂν ἐθέλη μιμεῖσθαι. τοῖς γὰρ ὑμετέροις γράμμασιν ἐντυχόν, ὃν ἠγνόουν τῇ πείρᾳ, τοῦτον ἐκεῖνον ἔχειν ἐδόκουν, ὡς εἴ τις ἐξελών τὸ πρόγραμμα τὴν ἐπιστολὴν ἐπεδίδου, ὥμην ἂν πατὴρ εἶναι φιλοστόργου πρὸς παῖδα τὰ γράμματα. τοιούτους ἡ ἀρετὴ τοὺς ἑαυτῆς ἔοικε τροφίμους δεικνύναι. τὸ γὰρ σε μήτε ἰδόντα μήτε πεπειραμένον καὶ λόγου προκατάρχειν καὶ κοινὰ πρὸς με ποιεῖσθαι τὰ παρόντα τῶν ἀγαθῶν, τίνος εὐφημίας οὐκ ἂν τύχοι δικαίως; ἀλλ' ὅμως προήρημαι μὴδ' ἂν εἴ τι γένοιτο τὴν ἐμὴν Ἰθάκην ὑπεριδεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ὀμηρικὸν Ὀδυσσεῖα διὰ ταῦτα ζηλῶ, ὅτι πάντα παριδὼν τὴν μικρὰν ἐπόθει νῆσον καὶ ἦς οὐκ ἂν τις ἐπὶ βελτίστοις ἐμνήσθη. 81 Ἰερωνύμωι Πάλιν Αἴγυπτος καὶ τρυφή, καὶ πένητες ἡμεῖς παρὰ σοὶ καὶ λόγος ἀπόντων οὐδεὶς. οὐδὲν τοῦτο πρᾶγμα· γέλα μόνον χρυσῷ ῥέοντα τὸν Νεῖλον ὀρών. κἂν ἔτι μᾶλλον τὴν ὄφρυν ἀνασπάσης οἴσομεν πάντως ὑπερορώμενοι. ἔσεται γὰρ ἡμαρ, ὅτε πάλιν ὄψει τὴν Ἐλοῦσαν, καὶ δακρύσεις ψάμμον μεθισταμένην τοῖς πνεύμασι καὶ γυμνοῦσαν εἰς ῥίζας τὴν ἄμπελον. ἔνθα καὶ νύμφαι ξηραὶ τινες καὶ θαλάττιαι, καὶ Ζεὺς ὑέτιος οὐδαμοῦ. τότε γελάσω μὲν ἐγὼ καὶ κωμωδήσω τὴν τύχην, σὺ δὲ νομεῖς εὐδαίμονα τὸν νῦν ἀπερριμ μένον ἐμέ. πλὴν ἐν ὄσῳ σοὶ δίδωσιν ὁ Νεῖλος τρυφᾶν, γράφε μόνον καὶ κάλει σμικροὺς ἡμᾶς καὶ χαμαὶ τινας ἐρχομένους. οὕτω γὰρ καὶ σοῦ γράφοντος ἀπολαύσομεν καὶ τὴν σὴν ἀλαζονείαν τῇ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδι παραμυθησόμεθα. 82 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ Ὁ καλὸς Ἰωάννης κάκ τοῦ γένους ὑμᾶς ἀπαιτήσῃ τὴν εὖνοιαν, κάκ τῆς παρ' ἐμοὶ συμφοιτήσεως· ἔστι γὰρ Λεοντίου παῖς, εἰ Διονύσιον ἴστε τῆς ἡμετέρας τήθης τὸν ἄνδρα. τούτου πέφυκεν ἀδελφὸς ὁ τούτου πατήρ, ἵνα καίπερ εἰδόμενος ὑπομνήσω τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ καὶ μὴ ταῦτα προσῆν, πάντως ἂν οἰκείον ἠγήσασθε θιασώτην ἡμέτερον καὶ τὸν παρ' ἐμοὶ χορὸν ἐκ πληρώσαντα. οὐκοῦν μὴ μέλλετε τὸν νέον εὖ ποιεῖν ἔχοντα πανταχόθεν ὀφειλομένην τὴν εὖνοιαν· σιωπῶ γὰρ λέγειν ὡς καὶ τῷ τρόπῳ τοὺς ὀρώντας ἐπάγεται, ἐρυθρίαῖν εἰδὼς πρὶν τι καὶ λέγειν, καὶ φθέγγεσθαι μέτρια, τῷ καιρῷ τοὺς λόγους μετρῶν καὶ τὸν νοῦν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν κτησάμενος. ὁ δὲ μιαρὸς Θεόδωρος τὸν πλοῦν ἡμῖν ἐπανατείνας πάλιν ἀνέδου, τάχα καταγνοὺς ἑαυτοῦ εἶπερ τι προειπὼν ἀληθεύσειε καὶ πρὸς πέρας ἐνέγκοι τὸν λόγον. 83 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ Ὁ τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιδιδούς τῶν ἐς ἐμοῦ φοιτησάντων ἐστὶν ἀνὴρ, χρόνον μὲν οὐ πολὺν, ἀλλ' ὅμως ἱκανὸν ἠγεῖται πρὸς τὴν ἐξ ὑμῶν εὐποίαν καὶ τὸ ψιλὴν ἐπιγράφεσθαι μοι προσηγορίαν. εἰ δὲ δεόντως ἔγνωκε, διδάσκαλον ἀναμένει τὴν πεῖραν. οὐκοῦν ἀγὼν ὑμῖν κάκεῖνον μὴ ψευσθῆναι τῆς γνώμης, κάμῃ μὴ καταισχύναί τοσοῦτον ἰσχύειν παρ' ὑμῖν νομιζόμενον. 84 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ Πάλιν ὑμῖν ἐπιστολὴ καὶ πάλιν ἕτερος ὄχλος· ἔοικα γὰρ ποῦ τοῦ αἰτεῖν μὴ τάχα μέτρον εἰδέναι ἀλλὰ φθάνειν ἀεὶ τοῖς δευτέροις τὰ προλαβόντα ἀποκρύπτειν, ὑμᾶς δὲ γελαῖν τε ἀλλήλοις καὶ λέγειν ὡς κρείττων ἦν σιωπῶν ἢ πυκνοῖς βάλλων τοῖς γράμμασιν. ἀλλ' ὅμως κἂν διατριβὴν ὑμῖν παρέχω καὶ γέλωτα, σιωπᾶν οὐκ ἀνέξομαι, ὡς ἂν ὑμεῖς εἴποιτε, τέχνης ἀεὶ τὸ λαλεῖν παρὰ τῆς τύχης λαχόν, καὶ ταῦτα τοῦ νυνὶ πράγματος εἰς ἡμετέραν χρεῖαν ὀρώντος. οἱ γὰρ παρ' ἡμῖν λογάδες ψηφίσματι κοινῶν τὴν μεγίστην ἀξιοῦσιν ἀρχὴν ῥάδιον ἐπινεῦσαι πρᾶγμα, πλοῖον ἀτελὲς σιτηρέσιόν μοι χορηγῆσαι δυνάμενον· αἰτοῦσι δὲ καὶ παλαιὰς συντάξεις βεβαιωθῆναι τοῖς διαδεξαμένοις καὶ ψιλὴν μεταθεῖναι προσηγορίαν. ταῦτα τὴν ὑμετέραν ἀναμένει σπουδὴν, ταῦτα πρὸς πέρας ἐνεγκόντες κάμοι χαριεῖσθε καὶ τοῖς αἰτήσασιν ὑμᾶς δι' ἐμοῦ. εἰ δὲ ταῦτα παρίδοιτε, διπλᾶ μοι συμβαίνει παθεῖν, καὶ τὸ μὴ τυχεῖν τῆς ἐλπίδος καὶ τὸ δι' ὑμῶν μὴ τυχεῖν, ὧν τὸ μὲν αἰσχύνῃ τὸ δὲ ζημίαν ἐργάζεται. ἀλλ' εὐτυχίσομεν πάντως, θεοῦ μὲν ἄνωθεν ἐπινεύοντος, ὑμῶν δὲ

διακονούντων τῇ χρείᾳ, ψηφίζομένης δὲ τῆς μεγίστης ἀρχῆς. 85 Ζαχαρίαι καὶ Φιλίππωι Τοσοῦτον ἡμᾶς τὸ τάχος κατέπληξε τῆς ὑμετέρας σπουδῆς, ὡς τὰς ἡμέρας ἀριθμεῖν ἔξ οὗ πεπόμφαμεν τὰ ψηφίσματα, καὶ μικροῦ δεῖν ὑμᾶς νικῶντας τὸν χρόνον εὐρεῖν. τοσοῦτόν ἐστιν ἀγαθῶν ἀδελφῶν περιέπεσθαι σπουδῇ, κέρδος ἡγουμένων ἄπερ ἂν ἀλλήλοις πρὸς εὐθυμίαν πορίσωνται. τὸ δὲ καὶ νικῆσαι τῶν αἰτηθέντων τὴν χρείαν καὶ πλείω παρασχεῖν ἢ ὁ αἰτήσας ἐβούλετο, πόσῃ οὐκ ἐμφαίνει τὴν εὐνοίαν; μήτ' οὖν ὑμεῖς παύσησθε τοιαῦτα ποιοῦντες, μήτε μέγα φρονῶν ἐπὶ τούτοις ἐγώ. 86 Ἱερωνύμωι Σὲ μὲν, ὦ βέλτιστε, τὸν ἔξ ἡμῶν ἀπάραντα κατάρχειν ἔδει γραμμάτων καὶ διδάσκειν εἰδέναι ποθοῦντας εἴ σοι γέγονεν ὁ Ποσειδῶν εὐμενῆς καὶ τῇ νηὶ τὴν θάλατταν ὑπεστόρεσεν, εἰ τὰ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου γέγονεν εὐμενῆ, εἰ τὸν πολὺν Νεῖλον ἀνέπλευσας εὐτυχῶς, εἰ τὰ τῆς διατριβῆς εὐθαλῆ, καὶ σοι λοιπὸν ἐν μυριάσι τὸ νόμισμα, καὶ τὸν οἶκον ἔχεις Αἰγυπτίοις πλήθοντα δώροις. ταῦτα γράφειν ἐχρῆν καὶ τὰς ὑποσχέσεις πληροῦν, ἐν αἷς πολλαὶ μὲν ἐπιστολαί, λήθη δὲ τῶν φίλων οὐκ ἦν. σὺ δὲ καὶ ἐπιστέλλοντα παρορᾷς, οὐκ ἐθέλων ἀμείβεσθαι γράμμασι. τοιγαροῦν ἤδη καὶ δευτέραν ἐπέστειλα, κἂν ἔτι σιγῆς τάχα καὶ τρίτην προσθήσομεν, ἕως σέ τις ἐπεισέλθῃ τῶν δρωμένων αἰδῶς, καὶ τὴν σὴν φωνὴν εὐτυχίσωμεν. 87 Ἀγαπήτωι Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα κατηγορίαν ὑφαρπάζειν ἐλπίζομένην καὶ ταῦτα προφέρειν τοῖς ἄλλοις οἷς ἂν τις δικαίως ἐχρήσατο κατὰ σοῦ. πάλαι μὲν γὰρ εἶχες τὴν Ἀλεξάνδρου, καὶ ταύτην ἀπολιπὼν ἐσίγας, καὶ τὸ σὸν μέρος ἐλάνθανες καὶ παρών. ἀλλ' εὖ γε τῆς φήμης, ἢ τῶν ἀρίστων ἐξ ἁλάνθάνειν οὐδέν. αὕτη σε παρόντα μεμήνυκε, καὶ θαυμάζειν εἶχον ἀνθ' ὅτου δὴ καὶ σιγᾶς. "1εἰ μὲν σεμνὸν τοῦτο καὶ Πυθαγόρου νομίζει, ἀλλ' οὐ ῥήτορος"2 ἔλεγον, "1ἢ σιγῆ· εἰ δὲ τὴν Ἑλοῦσαν ὡς θεοῖς ἐχθρὰν καὶ βάραθρον ἐδυσχέραινε, ἐχρῆν παρὰ τῶν φίλων παραμυθίαν αἰτεῖν"2. ὅθεν τούτων μὲν οὐδέν, ἔλεγον δὲ μᾶλλον ὡς πολὺς ἦρθης καὶ τοὺς πάλαι φιλάτους λῆρον εἶναι δοκεῖς, καὶ ταῦτα τὴν Ἑλοῦσαν οἰκῶν καὶ μικροῦ δεῖν ὑπ' ἀδελφῶ μὴ γελῶντι παιδαγωγούμενος. ταῦτα κατ' ἑμαυτὸν ἐννοῶν οὐκ ἂν ἥλπικα σε κατήγορον ἐξαίφνης ἰδεῖν. ὅθεν προσεγέλων τὰ γράμματα, καὶ τὴν ῥητορικὴν ἐθαύμαζον τοσαύτην χορηγοῦσαν τὴν ἐξουσίαν, δι' ἣν ἀπολογία ἐζήτουν ὁ πάλαι τῷ λόγῳ κατηγορῶν. ταῦτα τῆς σοφιστικῆς τὰ σεμνά, καὶ οὐδὲ τῶν ὁμοτέχνων ἐφείσατο, γλαυκᾶς φησὶν Ἀθήναζε παραπέμπουσα. οἱ δὲ ἐμοὶ παῖδες οὕτως γὰρ ἐκάλες τοὺς λόγους πρὸς σὲ φοιτᾶν ἐρυθριῶσι, διελέγχειν εἰδῶτα καὶ λανθάνουσαν ἀμορφίαν. 88 Δωροθέωι Ἦδη με μέλλοντα πρὸς τὴν προτέραν γράφειν ἐπιστολὴν φθάσας αὐτὸς καὶ δευτέραν ἐπέθηκας· οὕτω κἂν τοῖς γράμμασιν ἐπέιγῃ νικᾶν. "1ἀλλὰ τίς ὁ χρόνος"2 ἐρεῖς, "1καὶ ἢ τοῦ μὴ γράφειν ἀναβολή;"2 οὐκ ἔστιν ἄνθρωπον ὄντα πράττειν ὅσα τις βούλεται, ἀλλ' ἀνάγκη παρέπεσθαι καὶ δουλεύειν τῇ χρείᾳ καὶ πείθεσθαι τῷ καιρῷ. ὁ δὲ δίδωσιν οὐχ ὅσα τις θέλει, ἀλλ' ὅσα πρὸς τὴν χρείαν ἀνάγκη μετρεῖ. ταῦτ' ἄρα μέχρι καὶ νῦν ἄκων μὲν, σιωπῶν δ' οὖν ὅμως ἠχθόμην, καίτοι θαυμάζειν ἔχων τὴν ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα σπουδῆν, τὴν ἐπειδὴ πάλιν ἀνήχθης ἔτι μοι διαμένουσαν εὐνοίαν, τὸν κατὰ σοῦ συστάντα φθόνον καὶ τὴν πάλαι τῆς τύχης ἐπιβουλήν, καὶ ὡς σῶφρων ἀνήγου τῶν λόγων γινόμενος καὶ τῇ περὶ ταῦτα φλυαρίᾳ χαίρειν εἰπὼν, αἰρησάμενος τοῖς πᾶσιν ἐλαττοῦσθαι μᾶλλον, ἵνα κερδάνῃς τὰς Μούσας. ἀλλ' ὄναιο θᾶπτον ἔρωτος μουσικοῦ, καὶ τοσοῦτον λάβοις ὅποσον ἐθέλεις, καὶ γένοιο τῆς προλαβούσης διαβολῆς, εἰ μὲν ἀληθῆς ἦν, σωφρονέστερος, εἰ δὲ ψευδῆς, εὐτυχέστερος, ὅπως ὁ μετὰ ταῦτα βίος μηδὲ ψευδῆ διαβολὴν ἔτι δέξεται, ἀλλὰ φανείης πάλιν ἐκεῖνος ὁ πρότερον. οὕτω γὰρ ἂν ἐνωθέντων τῶν ἄκρων διόλλυται τὸ μέσον ἐκατέρω μέρει βαλλόμενον. 89 Στεφάνωι Ἔτι σιγᾶς; ἔτι τῶν ἡμελημένων ἡμεῖς; καὶ μὴν πάλαι γε πυκνοῖς ἡμᾶς εἶχες τοῖς γράμμασιν, καὶ ἦν ἡδιστόν τι χρῆμα φθεγγομένου πολλάκις ἀκούειν. ἀλλὰ νῦν ἐξαίφνης σιγᾶς καὶ τῆς

ἡδονῆς ἔστερήμεθα. τοιαῦτα τῶν χρηστῶν βιβλίων ἀπέλαυσα. ζητῶν γὰρ ἐκεῖνα καὶ τὸν πάντων μοι φίλτα τον προσαπολέσαι δοκῶ. σὺ δὲ μάλιστα μὲν καὶ τὸ βιβλίον ἀπόστειλον καὶ τῆς πρὶν εὐνοίας ἀπολίπης μηδέν. εἰ δὲ μή, τὸ γοῦν φίλους εἶναι διαμενέτω. δόξω γὰρ οὕτω πεπονθέναι μηδέν. δήλωσον δέ μοι καὶ ὅπως ὑμῖν ἔχει τὸ φροντιστήριον, καὶ εἰ πλῆθος ὁμιλητῶν σοι περιφράττει τὸ θέατρον, καὶ, τὸ δὴ μέγιστον, εἰ πλούτῳ κωμᾶς, καὶ σοὶ τις Πακτωλὸς τὴν οἰκίαν ἐπέκλυσε. ταῦτά σοι γινέσθω, καὶ τὸ βιβλίον ἐσχήκαμεν καὶ σοι λοιπὸν εἰς χιλιάδας ἀριθμεῖται τὸ νόμισμα. 90 Σαβίνῳ Εἰ τοῖς ἐρῶσιν ἡμέρα μία πρὸς γῆρας ἀρκεῖ, οὐκ ἂν φθάνοις ἀριθμῶν ὅποσα δὴ γεγηράκαμεν. πάλαι μὲν γὰρ ἤμεν εὐδαίμονες σέ τε ὄρωντες καὶ τῶν σῶν ἀντεχόμενοι· καὶ ἦν ἡμῖν πάντα χρηστά, ὄψις ἡδίστη, λόγοι κατακηλοῦντες τὴν ἀκοήν, γνώμη χορηγοῦσα τὴν εὐνοίαν. καὶ ὃ τί τις ἐπόθει καλόν, ἦρκει πρὸς σέ μόνον ἰδεῖν. ἀλλὰ νῦν ἐξαίφνης ἔρημοι πάντων ἡμεῖς, ὅθεν ἠπόρημαί καὶ τῶν μύθων ἐρῶ καὶ Περσεὺς ἐκεῖνος εὐξαίμην γενέσθαι· τάχα γὰρ ἂν ἐξεῖη μοι μικρὸν ἀναπτομένῳ παραμυθεῖσθαι τὸν ἔρωτα. "ἰάλλὰ τί μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;"² ἰδοὺ γὰρ με καὶ πτεροῖς ὁ πόθος ἀνέπλασε καὶ Περσεὺς καὶ μῦθος γεγένημαι καὶ ὅσα γε ποθοῦσα διάνοια ῥαδίως ἀνα πλάττειν ἐθέλει. ἤδη δέ σε καὶ ὄναρ ἦσθην ἰδών, καὶ ἀναστάς εὐθὺς παρ εμυθούμην τῇ θεᾷ. εὖ δὲ ποιῶν τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἐμοὶ τε χαριῇ καὶ βεβαιώσεις ἦν ἔχων ἐτύγχανε γνώμην, ὡς εἰ δέξαιο γράμματα παρ' ἡμῶν, οὐδὲν ὃ τι μὴ ῥαδίως ποιήσεις. 91 Ἰερωνύμῳ Ὅσης σου τῆς κατηγορίας ἀπελάυσσαμεν οἱ ἀλαζόνες ἡμεῖς καὶ λίαν σοφισταὶ καὶ νοσοῦντες ὑπεροψίαν ἐν μετρίῳ τῷ σχήματι. καὶ οὐκ ἂν ἔχοιμι λέγειν ὅσα καθ' ἡμῶν συνεφόρησας, ὡσπερ καιρὸν πάλαι ζητῶν ἐφ' ἡμῖν ἐγεῖραι τὴν γλῶτταν. ὅθεν οὐδὲ πρόφασιν δικαίαν λαβὼν εἰς μέσον ἄγεις ἃ πάλαι κρύπτων ἐλάνθανες. τί γὰρ, εἶπέ μοι, δεινὸν εἰ πρὸς σέ γράφων "Ἰπποκόπιος Ἰερωνύμῳ χαίρειν"² ἐπέγραφον; ὡς μὲν γὰρ ἀρχαῖος ὁ νόμος, ἔχω δήπουθεν ὁμολογοῦντα ἂν καὶ σέ. "ἰάλλ' οὐδὲν δεῖ"² φῆς "Ἰτὴν νῦν ἐπι πολάζουσας ἐκβῆναι συνήθειαν"². οὐκοῦν κατηγορεῖ κἂν εἰ τὴν νῦν κρατοῦσαν τρυφὴν εἰς σεμνότητά τις τὴν ἀρχαίαν ἐπανάγειν ἐθέλοι, κἂν εἰ τὴν μουσικὴν ἐκπεσοῦσαν εἰς ὕθλους μελῶν καὶ δημοτικὴν φλυαρίαν εἰς τὴν Τερπάνδρου μοῦσαν αὐθις ἐνέγκοι. αὐτὸς δὲ πόθεν ἡμῖν, πρὸς Φιλίου, σεμνὸς εἶναι δοκεῖς εἴ τι ῥῆμα φθέγγαζο τῶν Ἀττικῶν, καὶ τύχοις τῶν ἐπαινούντων ὡς ἀρχαῖον καθέστηκε, παρὸν ἐμπορεῖσθαι τῶν ἐκ τριόδου ῥημάτων καὶ ταῦτα φέρειν ἐπὶ τοῦ βήματος; ἢ τί δῆτα τῶν μεираκίων προκαθεζόμενος οἶει τι μέγα φέρειν Ἀριστείδου τοῦ πάνυ πρὸς ἔπαινον, εἰ λέγοις ὡς αὐτός; ἢ Πολέμων τῆς Ἀσιανῆς τερατείας τὴν ἀρχαίαν ῥητορικὴν οὐκ ἐκάθηρεν; εἰ δέ σοι τότε γενέσθαι παρέσχεν ἡ τύχη, τάχ' ἂν μοι καὶ γραφὴν ἐπενέγκα σθαι κατ' ἐκείνου δοκεῖς, ὅτι τὰ συνήθη παριδῶν ἀλαζῶν εἶναι βούλεται, πρὸς ἀρχαίαν ἀναγόμενος μοῦσαν. εἶθε δὲ καὶ τράπεζα νῦν αὐθις ἐκράτει Λακωνικὴ καὶ ἦν ἡμῖν ὁ βίος ὡς πάλαι τοῖς Πέρσαις μᾶζα καὶ ὕδωρ καὶ κάρδαμα. ταῦτα δὲ καὶ νῦν ἐν Ἐλούσῃ τις ἴδοι κρατοῦντα τῇ σῆ, οὐ διὰ καρτερίας ὑπερβολὴν, ἀλλ' ὅτι τοσαῦτα μόλις χορηγεῖ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἡ γῆ. ἀλλ' ὅμως αὐτὸς τρυφὴν Αἰγυπτίαν μαθὼν ἀπεδύσω τὰ πάτρια, ὁ φυλάττειν τὰ συνήθη νομοθετῶν, κἂν ἔξω τοῦ πρέποντος ἦ. τὸ δὲ καὶ ἀλαζόνα με καλεῖν, ὅτε σε μετὰ τὴν ἐμαυτοῦ προσηγορίαν φέρων ὑπέταξα, ἔοικεν οὐ λίαν εἰδότος ὡς οὐ τὸ πρῶτον τῇ τάξει καὶ τῆς τιμῆς ἔχει πάντως τὰ πρῶτα, οὐδὲ τὰ Δημοσθένους εἰδέναί ποιομένου, ἅπερ μελετᾶν εἴωθε τὰ παιδάρια, ὡς ἄρα τὸ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν, ὕστερον ὄν τῇ τάξει, πρό τερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττον ἔστιν. εἰ δὲ πάντως ἀλαζονεῖαν τὰ τοιαῦτα κατηγορεῖς, καιρὸς καὶ τοὺς πάλαι κεχρημένους τῷ νόμῳ τῆς τοιαύτης ἐπιγραφῆς ὑπεροψίας σὺν ἐμοὶ περιβάλλειν νοσήματι, ὧν τοὺς ἄλλους παρὲς Σωκράτην λέγω καὶ Πλάτωνα τοὺς ἄνω τὴν φιλοσοφίαν ἐξάραντας. ἀλλὰ περὶ ἀλαζονείας αὐτόθεν κατάβαλε, καὶ μὴ κίνει κατὰ σαυτοῦ τῆς παροιμίας τὴν

μάχαιραν. ἢ οὐ σὰ δήπου πάλαι ταῦτα καθέστηκεν, ὡς ἅμα σε τῆς ὀλκάδος ἐκβάντα προὔπεμπον δὴ σὺν βοῇ τινὶ βαρβάρῳ τῶν Αἰγυπτίων οἱ παῖδες, καὶ πανήγυρις ἦν οὐχ ἦττον ἢ ὅτε πάλαι φορὰ τις αὐτοῖς εὐμενῆς ἐδίδου τὸν Ἄπιν, καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις ὑψοῦ τῆς διανοίας ἀρθεῖς ἐμὲ μὲν μικρὰν οἰκοῦντα πόλιν φαῦλον ἐκάλεις, ἀπόρριπτος δὲ παρὰ σοὶ πατρίς τε καὶ γυνὴ καὶ τὸ παιδίον αὐτό; καὶ πού με φιλοσοφοῦντα λῆρον ἐδόκεις, ὅτι με μὴ κρότος εἶχε πολὺς, ἐξ ἀσήμου φωνῆς, ὧ Ζεῦ, καὶ βαρβάρου γλώττης ὦν· καί, τὸ δὴ μέγιστον, εὐδαίμονα σαυτὸν ἐκάλεις, εἰ σίτου σοι καὶ κρεῶν πλήρη τὴν οἰκίαν ἀπέδειξαν. ὄραξ ὅσον ἐπὶ σμικροῖς ἐπήρθης, ὁ νῦν ἀλαζονείας γραφόμενος; καὶ ταῦτά φημι μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ ἀμύνασθαί σε τῶν ῥημάτων ἐθέλων, οὐ γὰρ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο κρίνω φιλοσοφίας ἄλλ' εἴ πως δυναίμην, μετριωτέραν σοι τὴν γλώτταν ἀποδείξαι βουλόμενος. ἀλλ' ὅπως μὴ τὴν δύναμιν τῶν ἐμῶν λόγων καταπλαγείς πόρρω γένη τοῦ τὰ τοιαῦτα γράφειν ἡμῖν. μὰ γὰρ τὸν σὸν Νεῖλον καὶ τὰς παρούσας σοι Χάριτας, θέατρον λογικὸν τὴν σὴν παρέσχον ἐπιστολήν, κὰν τῇ Γάζῃ μέση πρὸς πάντας ἐλέγετο. κἀγὼ μὲν ἀλαζῶν ἠδούμην ὑπὸ τῶν σῶν γραμμάτων καλούμενος, ἐγέλα δὲ τὸ θέατρον ἐπ' ἐμοί· σὺ δὲ τῶν λόγων εὐδαίμων ἐδόκεις. 92 Ὁρίωνι Ἀεὶ σε φέρων τῇ μνήμῃ μικροῦ μοι καὶ παρεῖναι δοκῶ καὶ τὸν ἀπόντα παρεῖναι σοφίζομαι. καὶ μοι μεμνημένῳ πάντα πρὸς ἠδονὴν συνεισέρχεται, τὸ τῶν τρόπων εὐσταθές, ἡ περὶ τοὺς λόγους σπουδὴ, τῆς διανοίας τὸ μέτριον καί, τὸ δὴ μέγιστον, σωφροσύνη νεότητος ἀλόγους ὀρμὰς ἀνακόπτουσα. καὶ πρὸς ἑμαυτὸν ἔσθ' ὅτε λογίζομαι ὡς ὁ πάντων ἡμῶν ὀρώντων τοιοῦτος φανεῖς τίς ἂν γένοιτο καθ' ἑαυτὸν γεγονώς; νικήσει γὰρ, οἶμαι, τὰ φθάσαντα πρὸς ἑαυτὸν ἀμιλλώμενος, ὅπως ἂν δείξῃ τοῖς ἀποῦσιν ἡμῖν ὡς ἄρα δι' αὐτὴν ἐτίμα τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' οὐχ ἡμᾶς τοὺς ὀρώντας αἰδούμενος. εἰ δὲ καὶ πόλιν ἔχει τρυφῶσαν, καὶ πολλὰ τῆς ἀσελγείας τὰ παραδείγματα, τοῦτο φιλοτιμότερον αὐτὸν ἀντιτάξει ταῖς ἠδοναῖς. τίς γὰρ ἀθλητῆς ἐπὶ τῷ νικᾶν σεμνυνόμενος εἰς Ὀλυμπίαν ἐλθὼν τοῦ ἀγῶνος τὸ μέγεθος καιρὸν ῥαστώνης ἠγήσεται, ἀλλ' οὐκ ἐπιτενεῖ μὲν αὐτίκα τὴν ἄσκησιν, βεβαιώσῃ δὲ τὰς προλαβούσας νίκας τῇ μείζονι; καὶ σὺ δὴ μῦσας τὰς αἰσθήσεις, ἀκλινῆς πρὸς πᾶσαν ἀκοὴν καὶ θεῶν γενόμενος, δείξεις ὡς οὐχ ἡ τῶν κακῶν εὐπορία τὴν σωφροσύνην οἶδε νικᾶν, ἀλλ' ἔνθα τῶν σεμνοτέρων ὁ πόθος, κὰν τὰς Σειρήνας εἴπῃς, κὰν τὴν πάντα μεταβάλλουσαν Κίρκην, νικήσει πάλιν Ὀδυσσεύς, νῦν μὲν τὸ μῶλυ δεικνύς, λόγον, οἶμαι τοῦτον ὃν Ἑρμῆς ἐδώρῃ σατο, νυνὶ δὲ περιδήσας ἑαυτὸν ἀρετῇ, καὶ πολλὰ βοῶσας οἶμαι παραπλέων τὰς ἠδονάς. 93 Ἀπολλωνίω Ὁ εὐλαβέστατος Μαρτύριος, πλουτῶν μὲν ἀρετῇ, τῇ δὲ τύχῃ πενόμενος, δεῖται τῆς ὑμετέρας ῥοπῆς, πλειίστην ἔχων, ὡς φησιν, ἐκ τῶν φθασάντων τὴν πεῖραν, καὶ με ῥαδίως ἔπειθεν, ἐπιστάμενον ὡς πᾶσι χεῖρα προτείνεις τοῖς ὀρθοῦσθαι δεομένοις καὶ πρὸς ἐπικουρίαν καλοῦσι· τσαῦτα γὰρ ἔχων παρ' ἡμῖν ὅσα μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι καὶ ἀποθνήσκῃν ἔᾶ, εἰς ὑμᾶς ὄρα, λύσιν εἶναι κακῶν τὸ τοιοῦτον ἠγούμενος. ἀλλ' ἀντέχου προθύμως, ὄμμα διδούς εὐμενὲς καὶ διὰ σαυτὸν καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὸν ἐν χρεῖα καθεστηκότα. καὶ γὰρ θαρρῶν ἔλεγεν ὡς ἂν δέξῃ γράμματα παρ' ἐμοῦ, οὐδὲν ὅ τι μὴ ῥαδίως ποιήσεις. ἐμοῦ δὲ μειδιῶντος καὶ ὀπόθεν οἶδεν ἀνερομένου, καὶ κατεγγυᾶσθαι τὸ μέλλον ἔτοιμος ἦν. οὐκοῦν πλήρωσον αὐτῷ τὰς ἐλπίδας, ἵνα μὴ χρεῖας αὐθις καλούσης κατεγγυᾶται τὸ μέλλον ὡς οὐδὲν ἀνύσαιμι παρ' ὑμῖν. 94 Διοδώρῳ Δέδεγμαί σου πάλιν ἐπιστολήν τοῖς μὲν λόγοις σαφῇ καὶ λίαν καλῇν, τοῖς δὲ γράμμασιν ἀσαφῇ καὶ τῶν λόγων τὴν χάριν καλύπτουσαν. δοκεῖς γὰρ μοι, δεδιώς μὴ ποτε πρὸς λήθην ἔλθῃς τῆς φύσεως πρὸς τὸ σαφὲς αὐτὴν βιασάμενος, τῷ τύπῳ τῶν γραμμάτων παραμυθεῖσθαι τῶν ῥημάτων τὸ γνώριμον, ὅπως ἂν πάλιν ἐκ τῆς συνήθους ἀσαφείας ἔχῃς τὸ γνῶρισμα. οὕτως σοὶ πλεονέκτημα τὸ πρᾶγμα φαίνεται, καὶ δεδιέναι μοι δοκεῖς ἐκπεσεῖν τοῦ προσρήματος. θάρρει τοίνυν, ὡς οὔποτε μεταθείμην τῆς δόξης, ἕτερα φρονῶν περὶ

σοῦ, οὐδὲ ἐκὼν εἶναι σε τῆς θαυμαστῆς εὐκλείας στερήσαιμι. μόνον μὴ με ἀναγκάσης Πυθῶδε φοιτᾶν καὶ δεικνύντα τὰ γράμματα "1φράσον"2 λέγειν "1ῶ μαντικὲ Πύθιε, τί ποτε λέγειν ὁ γράφων ἐβούλετο;"2 ταῦτα δέ μοι πεπαίχθω πρὸς σέ, τὴν ὑμετέραν χάριν ἐκμιμουμένω. 95 Νηφαλίωι Τὰ μὲν ἐξ ὑμῶν γράμματα πρὸς τὴν πανήγυριν ἤδη καλεῖ, καὶ τὸν οἶκον ἡμῖν προτιθέναι φησί, κοινά τε τὰ παρόντα ποιεῖ, καὶ τὸ τοῦ λόγου ἡμῖν ἀγαθὸν ἐπαγγέλλεται· ἐγὼ δὲ τῆς μὲν εὐνοίας ὑμᾶς ὑπεράγαμαι, καὶ δὴ μοι πεπληρῶσθαι δοκῶ τὴν πανήγυριν, ἐπιστολῆς ὑμετέρας τυχῶν. πρὸς δὲ τὴν ἐντεῦθεν ὁδὸν πολλὰ μοι καθέστηκε τὰ κωλύματα. σὺ δέ μοι καὶ πρᾶττε καλῶς καὶ νίκα τὰ λυποῦντα καὶ μέμνησο μὴ μόνων παρόντων. εἰ δὲ καὶ γράμμασιν ἀθυμοῦντας ἀνάγοις, τοῦτό μοι τῆς Πολυκράτους εὐτυχίας σε μνότερον. πολλὰ γὰρ οἱ χρηστοὶ τὰς ἡμετέρας διέσεισαν ἀκοάς, ὡς "1πέπραχέ τι δεινόν"2 σὲ δὲ λέγοντες ὡς "1ἦλω πράττων"2 ὡς "1γέγονεν ἀφανής"2. ταῦτα λογοποιοῦντες μάρτυρας παρῆγον, οὓς ἐκεῖθεν ἦκειν δισχυρίζοντο, καὶ ἄλλος ἄλλω διηγείτο, καὶ διὰ πάντων ἡ φήμη. ὡς δὲ τὴν παρ' ὑμῶν ἐδεξάμην ἐπιστολὴν τοσοῦτον ἀπέχουσαν τῆς ἀδίκου φήμης, ὡς καὶ πρὸς πανήγυριν τοὺς φίλους καλεῖν, εὐθὺς ἐγενόμην περιχαρῆς, καὶ τοῦ ψεύδους ἔχων τὸν ἔλεγχον πανταχοῦ ταύτην ἐκήρυττον, ὥστε τοὺς πάλαι θρασεῖς μόλις ἐρυθριαῖν καὶ κύπτειν εἰς γῆν καὶ τῆς τύχης οἶμαι καταβοᾶν ὅτι μὴ πλείω χρόνον ἐλάνθανον. 96 Σιλανῶι Ὁ καλὸς Μακάριος σπουδῆς ἕνεκα καὶ τρόπων τῆς ἐμῆς ἀπολαύων εὐνοίας, ἐπέδωκέ μοι φέρων τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν, ἐγὼ δὲ τοὺς τύπους ἐπιγνοὺς ἅμα τῇ θεᾷ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀσπασάμενος, εὐθὺς μελλήσας οὐδὲν τῶν γεγραμμένων εἴσω γεγένημαί, καὶ ὁ μὲν κύκνος εὐθὺς ἐνήχει ταῖς ἀκοαῖς, καὶ ὥσπερ τῷ Ζεφύρῳ τὸ πτερὸν ἀνεῖς ὄλος ἀνέκειτο ταῖς ὠδαῖς καὶ μουσι κώτερος ἦν, τὴν δὲ σὴν ἀηδόνα νῦν ὄντως ἔγνων ὡς οὐ μῦθος ἦν Ἀττικὸς, ἀλλ' ἐξ Ἀθηνῶν ὑπῆρχεν ἡ κόρη, καὶ γέγονεν ὄρνις, καὶ τὴν Ἀττικὴν φυλάττει τοῖς μέλεσι· τοιοῦτον αὐτῇ τὸ σχῆμα τῆς ἐπιστολῆς δημιουργοῦσιν οἱ λόγοι. ἐγὼ δὲ τούτοις ἡσθεῖς ἀνέπνευσά τε μέγα καὶ παλαιᾶς εὐδαιμονίας ἀνηγόμην εἰς μνήμην, ὡς συνῆμεν ἀλλήλοις παρὰ τὸν Νεῖλον, ὡς ἀδεῶς ἐμφορεῖσθαί σου παρεῖχεν ἡ τύχη, ὡς στερηθεῖς ἠχθόμην, ὡς χαίρω νῦν κομισάμενος. καὶ γὰρ σε διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἔχειν ἤδη δοκῶ. καὶ χάριν ὡμο λόγουν τῷ ταύτην ἐμοὶ δεδωκότι, καὶ "1ὡς εὐδαίμων"2 ἔφην "1ῶ παῖ τοῦ γένους ὑπάρχεις"2, καὶ ἐμεμφόμην ὅτι σοι προσήκων ἐλάνθανε. τίς οὖν γένωμαι; πόθεν ἂν δυναίμην αὐτῷ παρέχειν ὅποσα καὶ βούλομαι; εἰ δὲ μετρήσεις τῇ προθυμίᾳ τὴν χάριν, οὐδὲν ἔστιν ὅ τι μὴ λήψεται παρ' ἡμῶν. ἀκούσας δέ σε καὶ γάμου φέρειν ζυγόν, εὐξαίμην σου καὶ παῖδας ἰδεῖν τοῖς ὄρωσι τὸν πατέρα κηρύττοντας. 97 Μακαρίωι Τῆς περὶ ἡμᾶς εὐνοίας γλυκύ σου καθέστηκε καὶ τὸ σύμβολον, καὶ μιμεῖται τὴν γνώμην τὸ δῶρον τῷ μέλιτι συμπλεκόμενον. λόγων γὰρ γενόμενος ἐραστής καὶ τούτων ἐμφορηθεῖς ἔγνωσ ὡς μέγα δὴ τι χρῆμα φιλία συμμοιοῦσα τῷ χρόνῳ καὶ μὴ τῇ διαστάσει δεχομένη τὴν λήθην. ὅθεν σε καὶ πρὶν ἐπαινῶν νῦν ἔτι πλέον τεθαύμακα, ὅτι καὶ μὴ παρῶν καθέστηκας παραπλήσιος. ἀλλὰ μοι πρᾶττε καλῶς καὶ τῶν νόμων ἐμφοροῦ καὶ γένοιο δὴ θάττον, ἵνα τι καὶ λέξω ποιητικόν "1πατρί τε σῶ μέγα χάριμα πόληί τε, παντί τε δήμῳ"2. 98 Διοδώρωι Τί τοῦτο πέπονθας ὁ πολὺς τὴν γλῶτταν, καὶ μέγα πνέων κατὰ τῶν σιωπῶντων; ἐάλως οἷς ἐνεκάλεις, καὶ σεαυτοῦ κατηγορήσας ἐλάνθανες, καὶ τοῖς σεαυτοῦ δικτύοις ἐάλως σαγηνευθεῖς. ἃ γὰρ ἐμέμψω δράσας οἴκοθεν ἔχεις τὸν ἔλεγχον καὶ τοῖς σεαυτοῦ πτεροῖς ἐάλως, τὴν παροιμίαν παθῶν. ὥστ' εἴ τι τῶν προσηκόντων ἐγίνετο, τὴν σὴν ἂν σοι πάντως ἐπιστολὴν ἀντεπέθηκα· τάχα γὰρ ἂν ἔγνωσ ἐπιτιμήσας μὲν ὡς οὐκ ἂν ἀμαρτῶν, πλημμελῶν δὲ νῦν ὡς κατηγορήσας οὐδέν. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι φιλοτιμησάμενος ὑποδήματα καλά τε λῖαν καὶ περὶ πόδα μᾶλλον, ὡς τῇ κωμωδίᾳ δοκεῖ, καὶ ταῦτα γραμμάτων ἔρημα πέπομφας, μῆτε τὸ δέξει μῆτε τὸ χαίρειν εἰπῶν. καίτοι μείζον, ὡς εἰκός, ἐπὶ τούτοις ἐφρόνησας ἢ Κροῖσος ἐκεῖνος τὰς

θαυμαστάς δὴ πλίνθους τῷ Πυθίῳ δωρούμενος, δηλοῖ δὲ τὸ πάλαι σε ταῦτα παρὰ τοῦ δημιουργοῦ κομισάμενον μέλλειν αἰεὶ καὶ καταστοχάζεσθαι τοῦ καιροῦ, ὅπως ἂν ἐρχομένης τῆς πανηγύρεως ταῦτα λαβὼν προέλθω τοῖς ὄρωσι τὴν φιλοτιμίαν βοῶν. ὅθεν σου τὸ πάθος μαθὼν προΐειν κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν Αἴαντα μακρὰ βιβὰς, καὶ κατεκρότουν τὴν γῆν ἐπιστρέφων πρὸς τοὺς πόδας τὸν θεατὴν, καὶ εἴ τις ὄρων οὐκ ἐβούλετο, ὕβριστὴν τοῦτον ἐδόκουν καὶ τέλος ὄραν κατηνάγκαζον, καὶ μηδενὸς ἐρωτῶντος ὀπόθεν ἔχω λαβὼν, "1Διδώωρος ὁ δούς"2 ἀνεκήρυττον. καὶ διὰ πάντων ὑπῆρχεν ἐπ' ἐμοὶ μὲν ἀπειροκαλίας γέλως, ἐπὶ σοὶ δὲ τῆς εὐνοίας ἡ φήμη. τοιαῦτά σοι τῶν καλῶν ὑποδημάτων ἀπέλαυσα, μικροῦ δεῖν ἐπὶ κεφαλὴν βαδίσας, ὅπως ἐν καλῷ τῆς θεᾶς ἔσται τὸ δῶρον. 99 Ἐπιφανίωι Οἴμαί σε ποιεῖσθαι λίαν ἐν θαύματι τίδητα νῦν παθῶν ἤδη καὶ γραμμάτων κατάρχομαι. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν εἰ βούλει μαθεῖν, Στρατήγιος τοῖς λόγοις στρατεύεται κατὰ σοῦ, καὶ πολὺς μὲν ταῖς λοιδορίαῖς χωρεῖ, μακρὰν δὲ κατατείνει κατηγορίαν, καὶ δικαστήριόν μοι τὴν οἰκίαν πεποιήται. τὸ δὲ μέγιστον, ὥσπερ γὰρ οἱ δεινοὶ τῶν ῥητόρων, οὐκ ἀρκεῖται τοῖς παροῦσι μόνον ἐγκλήμασιν, ἀλλὰ μίγνυσι παλαιὰ καινοῖς, καὶ μύθους ἀρχαίους ἀνακινεῖ, καὶ μάρτυρα κατὰ σοῦ πόλιν ὄλην τὴν Ἀλεξάνδρου παρέχεται, θεᾶς ἵππικὰς διηγούμενος καὶ κύβων σπουδὴν καὶ διαλόγους περὶ τῶν ἵππων δημοτικούς καὶ ἄττ' ἂν ποτε τούτῳ λέγειν ἐπέλθῃ. ἀλλὰ καὶ νῦν σε τοῖς ἵπποις ἀνακεισθαι φησι καὶ τοῖς τρέφειν δυναμένοις παρεδρεύειν αἰεὶ καὶ τέχνην σε κολάκων ἐπανηρῆσθαι τῇ γαστρὶ χαριζόμενον. οὐκ ἂν δυναίμην εἰς ἅπαξ εἰπεῖν ὅσα δὴ πολλάκις ταῖς ἐμαῖς ἀκοαῖς ἐπαντλεῖ. τὸ δὲ αἴτιον "1γυμνός"2 φησι "1τὸ τούτου μέρος ἐγώ"2. ἐν μόνον μοι ἱμάτιον ὑπελείπετο πρὸς ταφήν, καὶ διὰ τοῦτον ἀνάλωται. λίνον γὰρ φησιν "1εἰργασμένον λαβὼν, ὡς δὴ χερσὶ τῶν αὐτοῦ θεραπεινίδων ἀποδείξων ἱμάτιον, Ἴρου με παρεῖδε γυμνότερον· χρόνος πολὺς"2 φησι "1καὶ παρατέταμαι ταῖς ἐλπίσιν"2. εἰ τοίνυν σοὶ μέλει τὴν ἐκείνου γλώτταν πραοτέραν ἐργάσασθαι, καὶ τὰς ἐμὰς ἐλευθεροῦν ἀκοάς, ὡς τάχος πέμπε θοιμάτιον. εἰ δὲ μή ... ἀλλ' οὐ φέρω λέγειν ὅσα καὶ λέξειεν ὃς καὶ μηδὲν ἔχων ἐγκαλεῖν φλυαρίαν τὸν βίον πεποιήται. εἰ δὲ καὶ προσλάβοι τι δίκαιον, εἴποισ ἂν αὐτοῦ τῇ γλώττῃ τὸν θυμὸν ἐνοικεῖν. 100 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς Τοῦ ἀέρος ἡ τροπὴ τὴν ἐξ ἀνάγκης ἡμῖν ἀναφέρουσα σιγὴν, τὴν ἐκ προαιρέσεως διελέγχει λοιπόν. οὐκοῦν ἀμιλλᾶσθε ταῖς ἐπιστολαῖς, τοσαῦτα γράφοντες ὅποσα βουλόμεθα. βουλόμεθα δὲ μηδένα πρὸς ἡμᾶς ἰέναι μὴ κομίζοντα γράμματα. ὃς γὰρ ἂν ἐλθὼν εἴπῃ τὰ κοινὰ ταῦτα, ὡς "1ἠσχόληντο δὴ"2, ὡς "1γράφειν ἔμελλον"2, ὡς ἐξαίφνης ἀνέπλευσα"2, ἅπεισι παρ' ἐμοὶ κριτῆ ῥάθυμος περὶ φιλιάν κριθεῖς. εἰ δὲ ταῦτα τοὺς μὴ κομίζοντας μέμφομαι, πόσον οἴεσθε τοὺς μὴ διδόντας ὑμᾶς; 101 Ζαχαρία ἀδελφῶι Ὅσης με τῆς φιλοτιμίας ἐνέπλησας τὴν μικρὰν ἐξάρας ἐπιστολήν καὶ τὴν ὡς ἂν αὐτὸς εἴποισ Λακωνικὴν. ἰδοὺ δὴ σοὶ καὶ σοβαρὸν ὄρω καὶ Σπαρτιάτης αὐτόχρημα γεγένημα, καὶ μοι πάντα Λυκοῦργος, ὁ δὲ Σόλων οὐδέν. μικροῦ δεῖν καὶ Δωρικὴν ἀφήκα φωνήν, τῆς Ἀττικῆς ἐκείνης εἰς λήθην ἐλθὼν. λυπεῖ δέ με καὶ πατρὶς ἐκ μέρους τετειχισμένη, ὅτι δὴ μὴ τῆς ἀτειχίστου Σπάρτης [ἐστὶν] εἰκῶν. τοιαῦτα δύναται ῥήτῳ ἀγαθός, πρὸς πάθος ἔλκων οἶον καὶ βούλεται. εἰ δέ με πάλιν ὡς Ἀττικὸν ἐπαινέσεις, ὅρα μὴ τὴν Σπάρτην αὐθις ἀρνήσωμαι, οὕτῳ τῷ πόθῳ τῶν σῶν γραμμάτων μεθέλκομαι. ἀλλ' ὅπως μὴ παίζειν ἐθέλων ἐπαινέσης τὴν Αἴγυπτον, καὶ τῷ λόγῳ γενοίμην Αἰγύπτιος. οὐκοῦν φεῖσαι πρὸς Διός· οὐ γὰρ ἔχω μὴ θαυμάζειν ὅποσα καὶ σύ. 102 Γεσσίωι ἰατροσοφιστῆι Ἦσθην ὅτι τὸν καλὸν Δωρόθεον, ὃν ὑμῖν διὰ γραμμάτων συνέστησα πρότερον, τοῦτον ἐκ μεταβολῆς αὐτοῖ μοι συνιστῶντες ἐγράψατε. τί γὰρ ἂν εἴη μείζον τεκμήριον τοῦ κατ' ἐλπίδας ἡμῖν χωρῆσαι τὰ γράμματα; ἐλθὼν δὲ πρὸς ἡμᾶς οὐδὲν ἤθελε λέγειν ὅτι μὴ σέ, κάμοι χαριεῖσθαι θέλων καὶ τῇ μνήμῃ τῶν σῶν εὐφραίνόμενος, καὶ σε πολὺν ἐπὶ στόματος ἦγεν ὡς εὖνουν ὡς ἀγαθὸν ὡς γλώττῃ

καὶ χειρὶ τὸν Ἀσκληπιὸν περικείμενον, καὶ ὅτι δὴ τὸ τῆς ἰατρικῆς αὐστηρὸν αἰ τῆς ὑμετέρας γλώττης παρεμυθήσαντο χάριτες. ταῦτα λέγοντος προὔλαμβανον τοὺς ἐπαίνους ἐγὼ πρὶν ἀκούσαι τὰ σὰ διηγούμενος, καὶ "Ἰγλαῦκα φέρεις Ἀθήναζε"² πρὸς τοῦτον ἔλεγον μειδιῶν· ὁ δὲ φιλονεικότερος ἦν, καὶ δοκῶν τι καινὸν ἐπάγειν, πάλαι κείμενον εὔρισκε παρ' ἐμοί, καὶ μεθ' ἡδονῆς ἐσίγα λοιπόν, χάριν εἰπὼν ἔχειν τοῖς θεοῖς εἰ τοιοῦτον εὐτύχησε τὸν διδάσκαλον, περὶ οὗ καὶ πάντα λέγειν ἔστι καὶ καινὸν ἀπαγγέλλειν οὐδέν. ἀλλὰ σαυτὸν ὅλον φέρων ἐπίδος τῷ νέῳ, ὃς εἰ καὶ μηδὲν ἕτερον, μεμνησθαι γοῦν οἶδε τῶν εὖ ποιούντων. 103 Στεφάνῳ Ἦσθην δεξάμενος τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, ὃν ἡδόμην αἰεὶ τῇ μνήμῃ λαβών, τοῦτον διὰ τῶν γραμμάτων θεώμενος, εἶ γε τῆς ψυχῆς ὄντως εἰκόνες οἱ λόγοι. καὶ εἶ μοι δίδως εἰπεῖν μεῖζων ἢ κατ' ἐμαυτὸν ἐδόκουν γενέσθαι, σκοπῶν ὡς με φίλων ἐγκαταλέγεις χορῶ καὶ λόγος ἐμοῦ παρὰ σοὶ καὶ γραμμάτων ἄρχεις προκαλουμένων τὰ παραπλήσια. δι' ὧν δέ με θαυμάζειν ἐδόκεις, σαυτὸν ὄραν παρείχες τοῖς γράμμασι, δι' ἐμοῦ μέσου τὰ σαυτοῦ διηγούμενος. ὥστε με μειδιῶντα λέγειν πρὸς ἐμαυτόν· "Ὡς ἀληθεῖς οἱ λόγοι, νῆ τοὺς θεοὺς, εἰ περὶ τοῦ γεγραφότος ἐλέγοντο."² νυνὶ δὲ λέγων ἐλάνθανες οὐχ οἷος ἐγώ, ἀλλ' οἷον εἶναί με δεῖ τοιούτων ἐπαίνων τευξόμενον. πολλὰ δέ σοι κάγαθὰ γένοιτο καὶ σπουδῆς ἕνεκα καὶ τρόπων πραότητος καὶ μνήμης εὐνοίας, καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ὅτι καὶ μὴ παρῶν καθέστηκας παραπλήσιος. 104 Ἀντιόχῳ Ὅσης ἐπὶ σοὶ τῆς ἐλπίδος διήμαρτον. ὤμην γάρ σε μόλις ἰατρικῆς ὕλης ἀπηλλαγμένον πρὸς ἡμᾶς ἰέναι λοιπόν, εἴτε φιλοσοφήσοντα κατὰ τὰς πρὶν ὑποσχέσεις, εἴτε καὶ μόνον ὀψόμενον· σὺ δὲ κατατείνεις ἡμᾶς τὴν Ἀλεξάνδρου ποθῶν καὶ ὡσπερ Λωτοφάγων γῆς ἀντεχόμενος. ἀλλ' ἐμοῦ μὲν ἕνεκα νικάτω χάρισι πολλαῖς τοῦ Μακεδόνοσ ἢ πόλις, καὶ Νείλου καὶ θαλάττης ἐχέτω καλῶς. εἰ δὲ καὶ Μοῦσαι ταύτην οἰκοῦσιν, ἔχεις ἐπαινοῦντα κάμῃ. ἀλλὰ τί ταῦτα πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἡσυχίαν καὶ τὴν σὴν φιλοσοφίαν, ἣν πολλακίς ἠλπίκαμεν; οὐκοῦν ἄλλα καθάπερ τινὰ φλυαρίαν ἀποσεισάμενος μιμοῦ τὸν Ὀδυσσεᾶ πρὸς τὴν ὄντως Ἰθάκην ὄρων, καὶ μηδὲν σε κωλυέτω, μὴ λωτὸς μὴ Κίρκη μὴ Καλυψώ, ἀλλ' ὅσῳ περὶ μειζόνων ἐπέιγγη τῶν ἄθλων, τοσοῦτῳ τὸν Λαέρτου νικήσωμεν. 105 Στεφάνῳ Τὸν ὑμέτερον ἀδελφὸν θεασάμενος αὐτοὺς ὑμᾶς ἔχειν ἐδόκουν, καὶ τῷ συγγενεῖ τῆς θεᾶς ἀνηγόμην πρὸς σέ. οὕτω τις ἐρωτικὸς πανταχόθεν ἐγώ, κἄν τι προσῆκον ἴδω τοῖς παιδικοῖς, ἀρκεῖν τοῦτο πρὸς παραμυθίαν ἠγοῦμαι τοῦ πάθους. ἐδεξάμην δὲ καὶ τὸ βιβλίον τοῦμόν, ὅπερ ἔδει μὲν ἐκ πολλοῦ κεκομίσθαι, οὐ δὲ νῦν τοῦτο λαβών χειρὸν διετέθην ἢ εἰ κατ' ἀρχάς. δεόμενος μὲν τούτου πάσας ἀφήκα φωνὰς καὶ ὀχληρὸς ἴσως ἐδόκουν. ὡς δὲ μόλις ἀπέλαβον, ὅτι μὲν ἔλαβον. μέμνημαι, ὅτι δὲ μόλις οὐκέτι. ὥστε εἶ τί με λυπεῖσθαι νενόμικας ἢ τι πεπονθέναι δεινόν, τοῦτο δὴ καὶ φέροιεν αὔραι. 106 Στεφάνῳ Οὐδὲν ὡς ἔοικεν ὅ τι μὴ χρυσίον ὄρας, ἄγει δέ σε αὐτὸ καὶ ποιεῖ μετάρσιον, καὶ χρυσῶν εἰδώλων ἀνέπλησέ σου τὸν νοῦν. ἐμοῦ γάρ σοι περὶ σχολῆς γεγραφότος, ὡς οὐ πάντα δίδωσιν ἡμῖν ὁ καιρὸς, ἀλλ' ὅσα πρὸς τὴν χρεῖαν ἀνάγκη μετρεῖ, καὶ χρεῖαν εἰπόντος οὐ τὴν τῶν χρημάτων ἔνδειαν, ἀλλ' ἐφ' ὃ παρὰ τῆς τύχης ἀγόμεθα, σὺ πρὸς τὸ χρυσίον ὅλος ὠρμησας καὶ συνάχθεσθαί μοι ἐδόκεις ἠπορημένῳ, καὶ παραμυθίαν ἐζήτεις, τὴν φιλοσοφίαν ἀντιτάττων τοῖς χρήμασι, ὡς ἐμοῦ δὴ στένοντος ὅτι μὴ τοῖς Κροίσου ταλάντοις ἀβρύνομαι. οὕτω περιβομβεῖ σου τὰ ὦτα, καὶ πάντων δοκεῖς χρυσίον λεγόντων ἀκούειν. τί γάρ σε, πρὸς Διός, ἐπὶ ταύτην ἀπῆγε τὴν ἄνοιαν; ἢ πῶς ἂν ἀπελογοῦμην περὶ τοῦ μὴ γράφειν ἐπιστολὰς χρημάτων ἔνδειαν προβαλλόμενος, ὡς δέον πολλῶ καταρρεῖσθαι χρυσίῳ τὸν ἐπιστέλλοντα; καὶ μὴν εἶπερ τι καὶ ἄλλο, τὸ γράφειν αὐτόνομόν τέ ἐστι καὶ τῆς ἐκ τοῦ πλοῦτου δυναστείας ἐλεύθερον. οὕτω σοὶ τὰ τῆς διανοίας ὑπὸ τοῦ πάθους ἐλέγχεται· ῥέψασα γὰρ ἐνταῦθα πάντα πρὸς τοῦτο μεταποιεῖ, καὶ συναπατωμένην ἔχει τὴν ἀκοήν. καὶ δέδοικα μὴ, κἄν λύραν εἶπω κἄν ἵππον ὀνομάσω, πάλιν δόξης χρυσίον ἀκούειν, καὶ

τούς ἄλλους παραμυθούμενος αὐτὸς δεῖσθαι τοῦ θεραπεύοντος. ταῦτα παίζειν ὑπήχθην πρὸς σε καὶ τοῖς γράμμασιν ἐνθεῖναι τὸν γέλωτα ὃν ὑπέστην ἀναγινώσκων σου τὴν ἐπιστολήν. σὺ δὲ μικρὸν τοῦ πάθους ἐνδοῦς γράφε λοιπὸν σωφρονοῦσαν ἐπιστολήν. 107 Σωσιανῶι καὶ Ἰουλίω Οἰά μοι συνέβη δεξαμένῳ τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, οὐ χεῖρον πρὸς ὑμᾶς διηγῆσασθαι. πρώην γάρ τις τὰ οὐράνια σοφὸς εἶναι βουλόμενος καὶ τέχνην ἔχων, ὡς ἔλεγεν, ἐκ τῶν ἀστέρων προλέγειν τὰ μέλλοντα, περιτυχὼν ἐξαίφνης ἐμοὶ καὶ θεῖς ἐπὶ δακτύλων τὴν ψῆφον, "1ὡς εὐτυχῆς"2 φησιν "1ὑπάρχων ἐλάνθανες· μέγα τί σοι καὶ λαμπρὸν ὅσον οὐπω παρ' ἐλπίδα γενήσεται"2. ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούσας τὸν Πλοῦτον ἐφανταζόμενον αὐτόν, ἀξιωματῶν ἕγεμον τὴν διάνοιαν καὶ τῆς ἐν ἐλπίσι τύχης σοβαρωτέραν εἶχον τὴν γνώμην. ὡς οὖν οὕτως ἔχοντί μοι προσίων τις ἐπεδίδου τὰ ὑμέτερα γράμματα, "1τοῦτο"2 ἔφη "1ἐκεῖνο· προῆλθεν εἰς ἔργον ὁ λόγος· χρηστὰ γάρ μοι μαθόντες μηνύειν πρὸ τῶν ἄλλων ἐπείγονται. τί γὰρ ἂν καὶ παθόντες οὕτω νῦν παρ' ἐλπίδας ἐπέστελλον"2; ὡς δὲ τοῖς ἔνδον ἐντυχὼν κάλαμον ἀνέγνω ἀπόβλητον καὶ ἐμπορίαν ἀτιμοτάτην, "1ἰοῦ ἰοῦ"2 πρὸς ἑμαυτὸν ἔφη, "1παρ' ἐλπίδας εὐτύχηκα. τὸ δὴ λεγόμενον, "ἄφ' ἵππων ἐπ' ὄνους" μεταβεβήκαμεν. πάντα μὲν οἴμοι καινίζειν οἶδεν ἢ τύχη, ἀλλ' οὐποτ' ἂν ἤλπισα καλάμων γενέσθαι πρατῆρ ὑπὸ καλύβῃ καθήμενος. ταῦτά μοι Ζεὺς ὡς ἔοικεν ἀνατέλλων χαρίζεται."2 καὶ γέλως διὰ τῶν ἀκουόντων ἐπέτρεχεν ἐπ' ἐμοὶ καὶ "1δέχου τὸν ἄνδρα"2 φησὶ "1καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ"2. 108 Νηφαλίω Οὐ τὰς τυχοῦσας ἡμῖν φροντίδας ἐμπεποίηκας, μήτε παρὼν κατὰ τὰς πρὶν ὑποσχέσεις, μήτε τὴν αἰτίαν διὰ γραμμάτων μηνύσας, ὡς ἡμῶν λοιπὸν καὶ πρὸς ἀτόπους ἐννοίας χωρεῖς μή τι γέγονε τῶν ἀπευκταίων ὑμῖν. νυνὶ δὲ καὶ φήμη τις ἐπετάραξε λέγουσα μὲν ἂν δὴ καὶ λέγει. γένοιτο δὴ φήμη καὶ πλέον φέροι μηδέν. εἰ οὖν τί σοι μέλει πρὸς εὐθυμίαν ἄγειν ἡμᾶς, τὴν γοῦν ἐκ τῶν γραμμάτων παραμυθίαν ἀπόδος. 109 Σιλανῶι ... παρῆν ἀντὶ σωφροσύνης ἀσέλγεια, ἀντὶ παστάδος οἱ θρηνοὶ, ἀντὶ νομίμου πειθοῦς βία καὶ ξίφος αἰρόμενον. εἰ μὲν οὖν τῶν ἐπὶ πλούτῳ τις ἦ καὶ δυναστεία ... ἐτύγχανεν ὁ ταῦτα τολμῶν, δεινὸν μὲν καὶ τότε πῶς γὰρ οὐ δεινὸν ἐν πολιτείᾳ καὶ νόμοις αἰχμαλωσίας ἡμῶν ἀρχόντων, ὧ Ζεῦ; ἦν δ' ἂν τις ὅμως παραμυθία τῷ πράγματι. νυνὶ δὲ τῶν συμφορῶν ἐστὶ τὸ κεφάλαιον, ὁ γὰρ ταῦτα τολμήσας οὐδ' ὅθεν ἐστὶ ῥαδίως γιγνώσκειται, ἡμῖν δὲ τὸ πάθος καὶ μάλα κατέστησε γνώριμον. ἀλλὰ στήσον, ὧ σοφώτατε, τοῖς πεπονθόσι τὸν θρήνον· ἀπόδος κόλποις μητρὸς θυγατέρα, ἵνα γνῶσιν οἱ παροινούντες ὡς ἔστι Δίκη καὶ πλημμελοῦντας μετέρχεται. δεῖξον τοῖς σωφροσύνην τιμῶσιν ὡς ἐστὶ νόμων ὄφελος ἄνδρες ἐν ἀρχῇ κακίας στρατηγεῖν ἐπιστάμενοι. 110 Διοδώρω Σὺ μὲν ἡμῶν σκώπτεις τὴν σιωπὴν, ἐγὼ δέ σου τὴν ἀλαζονείαν φέρειν οὐκ ἔχω, δι' ἣν ἴσως οἶε τις εἶναι σεμνός, ἦν ἡμῖν διὰ πλείστου φανῆς, καὶ που λόγον πολλάκις ἐμβάλῃς ἡμῖν "1πότε πρὸς ἡμᾶς ὁ καλός, ὁ τὴν θεάν ἠδύς, ὁ τὰς Σειρήνας ἀποκρύπτων ταῖς ἡδοναῖς, ὁ τὴν πατρίδα παρορῶν ἵνα σώσῃ τὴν Καίσαρος;"2 τοιαῦτα λογοποιεῖν ἡμᾶς ἡγή τῆ μελλήσει κατα τείνων ἀεὶ, καὶ παρὰ σαυτῷ πάντως γνωμολογεῖς, ὡς τὸ σπάνιον ἀεὶ τοῖς ζητοῦσιν ἐπιτείνει τὸν πόθον. ὅθεν ἡμᾶς παρορᾷς. καὶ οὐ τοῦτο δεινόν, καίπερ ὃν τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὰς πατρίους πανηγύρεις ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆ. ἀλλὰ πολλάκις ἐμβάλῃς ἐλπίδας ὡς ἤξεις, εἶτα πάλιν ἀνέδυσ καὶ δι εἰψεύσαμεθα. ὥστε δέδοκται καὶ πρεσβείαν πέμπειν ἡμᾶς καὶ καλεῖν τὸν εὐεργέτην. οὕτω γὰρ χαίρεις λεγόμενος. ἀλλὰ φάνηθι μόλις, ὧ λῶστε, τὴν μεθ' ἡμῶν ἐπιτελέσων πανηγυριν. εἰ δὲ τὴν πρεσβείαν περιμένεις, ὥρα σοι κατα μένειν ἐκεῖ. τῶν γὰρ καλούντων οὐδεὶς. 111 Διοδώρω Τὸν εὐλαβέστατον Τιμόθεον τὸ μὲν σχῆμα πρὸς ἡσυχίαν καλεῖ, τὰ δὲ τῆς τύχης λυπηρὰ τὴν ἀνάγκην ἐπάγοντα καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἵεναι κελεύει. τούτῳ γὰρ ἐστὶ πατὴρ ἐκ μεταβολῆς ἀπορῶν, ἀδελφοὶ δὲ πλήθει καὶ χρόνῳ λυποῦντες· πολλοὶ γὰρ ὄντες καὶ τὴν ἡλικίαν βραχεῖς εἰς τὰς τοῦ πατρὸς χεῖρας ὀρώσιν. ἐντεῦθεν χρῆσται μὲν πολλοί, ἀλλὰ πλήν

ένος πάντες φιλάνθρωποι· οὗτος δὲ τῇ τύχῃ συνεπιτίθεται. ἦν γὰρ μόλις αὐτοῖς οἰκίαν ὁ δαίμων κατέλιπε, τοσοῦτοις χρήσταις ὑποκειμένην, ταύτην μόνος λαβεῖν ἄξιόι, νικῶσαν τούτου τὸ χρέος, δέον ἢ τὸν ὠνούμενον ἄγειν καὶ τοῦ παντὸς τιμήματος τὸ προσήκον λαβεῖν, ἢ δέχεσθαι ταύτης μέρος ὃ τοῦ χρέους ἀναπληρώσει τὸ μέτρον. ὁ δὲ τὴν τῶν ὠνουμένων πρὸς τὸ παρὸν ἀπορίαν ἔρμαιον ἠγεῖται καὶ τῆς τύχης [ἔστι] πικρότερος. ἀλλὰ δίδου τῷ δεομένῳ πρὸς συμμαχίαν τὴν γλῶτταν, τὸν δικαστὴν αὐτῷ παρασκευάζων φιλάνθρωπον. ὁ δὲ λυπῶν αὐτὸν πειράσθω δικαίας ἀνάγκης καὶ τῆς αὐτοῦ γνώμης ἡμερωτέρας, ἢ περιμένειν τὸν ὠνησόμενον ἢ τῆς οἰκίας μέρος ὅσον ἀπαιτεῖ τὸ χρέος λαβεῖν, ὅπως θαυμάσωμεν καὶ σὲ τῆς συμμαχίας καὶ τῆς ψήφου τὸν δικαστὴν. 112 Νόννῳ Σὺ μὲν ὑμῖν τὴν ἐρωμένην ἠρνήσω, τὰ μείζω ποθῶν καὶ πρὸς ἱερωσύνην κατεπειγόμενος· ἐγὼ δέ σου τὴν καλὴν κόμην θαυμάσας αἰεὶ, νῦν δέδοικα μὴ σου παρεμποδῶν γένηται τῇ προθυμίᾳ. ἐπειδὴν γὰρ ἴδης παρόντα τὸν καιρὸν καὶ τὰς ἀδομένας τρίχας μελλούσας πεσεῖν, δακρύσας, οἶμαι, τὸ πάθος οἰχήσῃ φυγῶν, καὶ ζητήσεις ἀνθ' ἱερέως νυμφίος ὀφθῆναι καλός. καὶ πάλιν, ἂν οὕτω τύχη, μνηστεύσεις κόρην, καὶ τοῦ γάμου παρόντος πρὸς ἱερωσύνην σχήσεις μεταπηδῶντα τὸν ἔρωτα. ἀλλὰ παῦσαί ποτε κύκλῳ φερόμενος, τὴν πείραν ἔχων διδάσκαλον, ἵνα μὴ πάλιν ἢ μὴ γνῶν ὑποβόλων καὶ σῶν σπαδίκων ἀκούσω καὶ ὅσα νῦν ἡμᾶς ἐξεπαίδευσεν. 113 Ἱερωνύμῳ καὶ Θεοδώρῳ Τὴν ὑμέτεραν σοφίαν ἔγνωμεν μὲν καὶ πάλαι πανταχοῦ τῷ λόγῳ προλάμπουσαν, καὶ ὃν ἡ θεὰ μὴ παρέσχεν, ἢ γε φήμη χαρίζεται, κοινῶ βοῶσα κηρύγματι τὸν πάππον ὑψηγήσει νόμων ἐπιγραφόμενον, τὸν πατέρα γλῶττῆς χάριτι πρὸς τὴν τῶν νόμων ἀσθηρίαν τὴν ἀκοὴν ὑποσύροντα, καὶ ἐκ τούτων ὑμᾶς πάντα φέροντας, ἅπερ ἐκεῖνοι προλαβόντες ἐκ μέρους ἐνεῖμαντο. ὃν οὖν ἔγνωμεν πρῶτον τῷ λόγῳ, νῦν τῇ πείρᾳ μαθῶν "1εὐδαίμων"2 ἔφη "1ἢ πόλις ἐν ἣ γένος οὕτω σεμνὸν καὶ παῖς ἐκ πατρὸς τὴν ἀρχὴν διαδέχεται· εὐδαιμόνων δὲ πατέρων παῖδες, ὅσοι τοῦ βίου τὰς ἐλπίδας ἐφ' ὑμῖν ἐποιήσαντο"2. ἀλλ' εἴθε πως ἐδυνάμην συνεῖναι καὶ τῆς σῆς ἐμπορεῖσθαι παιδεύσεως. ἀλλὰ μέγα τοῖς ἀνθρώποις εἰς πόθον ἐστὶν ἡ πατρίς, καὶ μάρτυς Ὀδυσσεὺς τὴν Καλυψὼ παριδῶν, ἵνα τὴν Ἰθάκην θεάσῃται· πρὸς δὲ οὐ θεμιτὸν εἶναί μοι δοκεῖ τόπον ἀλλότριον παρὰ τὸν τοῦ δικαίου σφετερίσασθαι λόγον. τοιγαροῦν σώζοισθέ μοι τὰ συνήθη παρ' ἐμοῦ προσκυνοῦμενοι. 114 Ἑρμείῳ Τὸ ὑμέτερον μέγεθος διὰ τῶν πρὸς ἐμὲ γραμμάτων ἰδὼν ὑμᾶς μὲν εἰκότως τῆς γνώμης ἐθαύμασα, τῇ δὲ Βηρυτίων συνήδομαι πόλει εἰ τοιοῦτον ἔχει προβεβλημένον, ὡς ἀρετῆς καὶ λόγων ποιεῖσθαι φροντίδα, καὶ ταῦτα τοῦ καιροῦ τὴν ἐναντίαν ἐλαύνοντος. ἀλλ' ὄναιο καὶ σὺ σαυτοῦ καὶ τῆς σῆς προνοίας ἡ πόλις. ἐμοὶ δὲ βαρὺ πατρίδος ὑπερορᾶν ἐξ ὑμῶν λαβόντι παράδειγμα. εἰ γὰρ ὑμεῖς πάντα μηχανᾶσθε κοσμεῖν τὴν ἐνεγκοῦσαν οἴόμενοι, πῶς ἂν ἔχοι καλῶς ἐμοὶ μὴ ταῦτα ποιεῖν ἐφ' οἷς ὑμᾶς ἐπήνεσα πράττοντας; ἀλλὰ καὶ εἰσποιεῖν ἐμαυτὸν εἰς τόπον ὃν εὐτύχησεν ἕτερος, τῆς λογικῆς καταστάσεως ἀλλότριον εἶναι δοκῶ. ἀλλ' εὐτυχοίης, ὦ ἄριστε, τῆς εἰς ἐμὲ καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν προαιρέσεως. 115 Ὀρίῳ Περιττὸν οἶμαι γράφειν πρὸς ἄνδρα τὴν πρὸς ἡμᾶς λοιπὸν ὄνειροπολοῦντα καταγωγὴν, ὅπως ἄσῃ τὸν ὑμέναιον καὶ γένηται νυμφίος παρθένου καλῆς· δίκαιον γὰρ ἐρῶντι χαρίσασθαι τῆς ἐρωμένης τὸν ἔπαινον, δι' ἣν ἀπὼν τῷ σώματι ἐρωτικὰ τῇ καρδίᾳ πηδᾶς καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀνεπτόησαι, καὶ τὰ παρ' ὄντα σοὶ μικρὰ τῆς παρ' ἀνθρώποις εὐδαιμονίας ὄντως γνωρίσματα, μόνη δέ σοι πόλις τὸ τῶν σῶν παιδιῶν χωρίον εἶναι δοκεῖ καὶ τοῦ Βυζαντίου τάχα σεμνότερον. καὶ δέδοικα μὴ τοῦ πόθου πολλοῦ ρέυσαντος μηδὲ τοῖς φίλοις χαίρειν εἰπὼν ἐξαίφνης στέλλῃ πρὸς ἡμᾶς, τοῦ πλοῦ τὸ μῆκος μεμφομένος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν παιζόντων· ἐπανήκοις δὲ ποτε σώφρονι λογισμῷ πρὸς παίδων γονὴν ἐπειγόμενος. 116 Ἀνατολίῳ Πολλά μοι καὶ λαμπρὰ τὰ συνιστῶντα τὸν νέον. πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας τὰ γράμματα, εἶτα πατὴρ ἀγαθός, ἐκ

πρώτης πείρας πρὸς εὐνοίαν ἐφελκόμενος. πρὸς δὲ τούτοις τῆς τέχνης ὁ νόμος, εὐθύνας ἀπειλῶν ἀκριβεῖς εἶ τι τῶν προσηκόντων παρίδοιμι· τάχα δὲ καὶ ἡ τοῦ νέου σπουδὴ μοῖράν μοι οὐκ ἐλαχίστην παρέξεται. λοιπὸν ἡμῖν αἰτεῖσθαι τὴν ἐκ τοῦ θείου ῥοπήν, μεθ' ἧς καὶ μόνης ἔστι πρὸς πέρας ἐλθεῖν τὴν προαίρεσιν. 117 Δωροθέωι Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα πτερὰ περιβάλλειν ὥπερ ἂν ἐθέλης, καὶ δεικνύναι μετάρσιον. σοῖς γὰρ γράμμασι πτερωθεὶς πανταχοῦ μὲν ἐδόκουν εἶναι, καθ' ἅπερ ἔφης, τῇ φήμῃ, περιεπόλουν δὲ πόλεις ὅποσας ἄνθρωποι νέμονται, καὶ μέχρι τῶν βαρβάρων διήειν κούφη διανοία φερόμενος, καὶ πᾶν ἔθνος ἐπὶ λόγοις ἐδόκει με στεφανοῦν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν διὰ τὴν σὴν ἐπιστολὴν ἠγνόουν ὅ τι καὶ φένωμαι, ἕως μέ τις θεῶν τῶν σῶν ἀνήρπασε πτερῶν. καὶ τῆς πλάνης μόλις παυσάμενος "1τί ταῦτα πάσχω;" 2 φημί, "1σκόπει τὸν γράψαντα καὶ λογίζου τὴν εὐνοίαν, καὶ θαυμάσεις ὅσα πείθειν οἶδε τῆς φιλίας ὁ πόθος. καὶ τὰ μὴ ὄντα γὰρ ἠγεῖσθαι ποιεῖ καὶ τὰ ψευδῆ τιμᾶν ὡς ἀλήθειαν." 2 ἐντεῦθεν, οἶμαι, τῶν ἐπαίνων ἀπλήστως ἔχεις, καὶ πάντα λέγων εὐχερῶς καὶ ταῦτα δοκεῖς τῶν ὑπαρχόντων ἐλάττωνα. μέτρον δέ σοι τῶν ἐπαίνων ἡ γνώμη, μηδὲν ἀρκεῖν ἠγουμένη πρὸς ἔπαινον. ἀλλ' ἐπίσχες, πρὸς Φιλίου, τοιαῦτα γράφων πρὸς ἄνδρα μικρὸν εἰς ἑαυτὸν ὀρῶντα καὶ τοῖς γράμμασιν αἰσχυρόμενον. 118 Διοδώρωι (?) Πάλιν εὐσεβείας καιρὸς καὶ πάλιν πρὸς τὴν ὑμετέραν σοφίαν ὁ δρόμος. ἀνὴρ γὰρ τις τῶν ἑαυτοῦς ἀναθέντων θεῷ καὶ ἐκ φιλοσοφίας γνωριζομένων ἐξ ἀδίκου συκοφαντίας ὡς ἔοικε τῷ τοῦ δικαστοῦ θυμῷ περιπέπτωκεν ὡς δεξιὰν ἀντάρας πολέμιον κατὰ τῶν ἐξυπηρετούμενων τοῖς νόμοις. οἱ δὲ ταῦτα μηνύσαντες τὰ παρὰ τῶν ἄλλων ὡς φασιν ἀδικήματα κατὰ τούτου μετέστησαν. καὶ πλήρης ὁ δικάζων θυμοῦ, καὶ πρὸς ἑαυτὸν καλεῖ καὶ πρὸς τιμωρίαν ἐπείγεται, καὶ πάρεστι καιρὸς εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν φιλανθρωπίαν ζητῶν. φάνηθι δὴ καὶ φθέγγξαι τι τῶν σῶν, καὶ τῆς ὀργῆς παραλύσεις τὸν δικαστήν. εἰ γὰρ τι καὶ πέπρακται δεινόν, ὅπερ οὐδὲ γέγονενεῖς συγγνώμην τρέψον τὸν ψηφιζόμενον, εἰ μηδὲν ἄλλο, τὸ περικείμενον αὐτῷ σχῆμα τιμήσαντα. φάνηθι μετὰ πολλῶν, οἱ πρὸς αἴτησιν τυγχάνουσιν εὐπρεπεῖς, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ τῶν ἄλλων, ὅπως οἰκεῖόν τι δόξης συνεισφέρειν. ἀλλ' οὖν αὐτὸς πάντων ἀναδέξῃ τὸν ἔπαινον ὡς καὶ πρῶτος καὶ λίαν αἰτήσας καὶ τῆς καλῆς φιλανθρωπίας γεγωνῶς τοῖς ἄλλοις παράδειγμα. 119 Παγκρατίωι Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος ἀλλ' εἶναι θέλει φησὶν Αἰσχύλος, ἐπαινεῖν τινα προελόμενος. τοιοῦτος ἡμῖν ἀνεφάνης, οὐ τοῦτο δὴ τὸ κοινὸν μέχρι τοῦ παρεῖναι φιλίαν ἐπιδεικνύς, οὐδὲ μετρῶν τῷ τόπῳ τὴν εὐνοίαν, ἀλλὰ κρεῖττων εἶναι καὶ σαυτὸν νικᾶν ἐπιειγόμενος. εἰκότως ἄρα σε τῆς ἐμῆς διανοίας οὐκ οἶδεν ὑποκλέπτειν ἢ λήθη, ἀλλ' ἔπεισέ τί μοι Σωκρατικὸν ἀεὶ λέγειν, ὡς "1εἰ ἐγὼ Παγκράτιον ἀγνοῶ, καὶ ἑμαυτοῦ ἐπιλέλησμαι" 2, οὗ χορεύει μὲν ἡ γλῶττα ταῖς Μούσαις, ἀρετὴ δὲ καθάπερ τέμενος ἄβατον κακία τὴν ἱεράν ψυχὴν ὤκειώσατο. τοιγαροῦν εὐδαίμων μὲν αὐτὸς τοιαῦτα φέρων γνωρίσματα, καὶ πόλιν οἰκεῖς τὴν κοινὴν τῶν λόγων μητέρα, ἣν ὦραι ποθοῦσαι κατὰ ταύτην ἀλλήλαις ἐσπέισαντο, ἣν προσκλύζει πράως ἡ θάλασσα, καὶ Νεῖλος ἐναγκαλίζεται καθάπερ ἐρωμένη περιχυθεὶς, καὶ πανταχοθεν ἄλση καὶ δένδρα καὶ λῆια, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ποικίλαι προσβάλλουσι χάριτες. ἀλλ' ὑμῖν μὲν τὴν εὐδαιμονίαν θεὸς ἐπαυξήσει, καὶ μισθὸν τῆς ἀρετῆς δωρεῖ σάμενος. "μετάδος δὲ φίλοισι σοῖσι σῆς εὐπραξίας", τοῖς ἐκ γλώττης ἀγαθοῖς εὐφραίνων ἡμᾶς, καὶ πέμπων οἴκοθεν οἴκαδε πρὸς ἡμᾶς τὰ ποιήματα. οὐ γὰρ δίκαιον λανθάνειν ἅ τοῖς ἄλλοις ἐπιδειχθέντα πλείστην οἶσει τὴν ὄνησιν. 120 Παγκρατίωι Οἱ τὰς Σειρήνας ποτε παραπλέοντες καὶ τὰ μέλη ταῖς ἀκοαῖς ἀρυόμενοι οὐ πατρίδας ἐπόθουν, οὐ παίδων ἀνεμιμνήσκοντο, πάντα δὲ πάσχειν αὐτοῖς ἐδόκει καλὸν ἢ τούτων ἀπαίρειν, ὧν τῆς ἡδονῆς ἐπειράθησαν. ἡμεῖς δὲ τῆς σῆς μούσης ἄκρω, φησί, δακτύλῳ γευσάμενοι οὕτως ὄλω πόθῳ πρὸς αὐτὴν ἐβακχεύσαμεν, ὡς μηδὲ μικρὸν ἀπεινὰ ταύτης αἰρεῖσθαι, κἂν ἀνάγκη διεστάναι τοῖς σώμασιν. ἀναγομένοις δὲ ὑμῖν τῇ διανοίᾳ συναναηγόμεθα καὶ

τὴν Ἀλεξάνδρου νῦν οἰκοῦμεν, τὸ σὺν ὑμῖν εἶναι τῇ φαντασίᾳ πλαττόμενοι. τοιαύτην μοι γνώμην ἐναποτίκτους Ἔρωτες, κἂν πρὸς ὀλίγον ἀνενεγκῶν ἐν ἑμαυτῷ πάλιν γένωμαι, τοῖς σοῖς ἐπεντρυφῶ διηγήμασι. καὶ πάντες ἀνά μέρος τὰ ὑμέτερα μνημονεύουσα, ὁ μὲν τοῦ λόγου τὸ ἡμερον, ὁ δὲ τῶν τρόπων τὸ σεμνόν. ἄλλοι γλυκὺν προσωνόμασαν, ὁ δὲ τῆς γνώμης λέγει τὸ μέτριον, ὁ δὲ σε φέρειν ἐπὶ τῆς γλώττης εἶπε τὰς Μούσας, καὶ πᾶς τις φιλο νεικεῖ φθάσαι τοὺς ἄλλους μόνος τὰ σὰ διηγούμενος. σὺ δὲ γράφε, τὴν ἀπουσίαν θεραπεύων τοῖς γράμμασι καὶ τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἠδέως ἰδεῖν καταξίωσον. 121 Νηφαλίῳ Ὅσον ἡμῖν πάλαι τὸν θυμὸν ἐπαφῆκας τοῖς γράμμασι, τοσοῦτον νῦν χρηστότητι τὰς ἡμετέρας ἐλπίδας ἐνίκησας. τὸ γὰρ διορθοῦσθαι τὰ φθάσαντα καὶ παραμυθεῖσθαι τὸν εἰς φιλίαν ἀδικεῖσθαι πειθόμενον πῶς οὐ σοφοῦ τὴν γνώμην ἀνδρὸς καὶ τὸ λυποῦν θεραπεύειν εἰδότος; ἐν με μόνον τῶν ὑμετέρων ἠνίασεν, εἰ τοσοῦτον ἐμὲ πεπονθέναι δοκεῖς, ὡς καὶ δῶρων δεῖσθαι μεταβαλόντων τὴν γνώμην, ὡς πού καὶ Ἀγαμέμνων τὸν Θετταλὸν στρατιώτην. πλὴν καὶ τὰ δῶρα δέδεγμαι προθύμως, οὐ ταῦτα ζηλώσας μᾶλλον ἢ τὴν τοῦ πεπομότος προαίρεσιν. ὁ δὲ φέρων τὴν ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας εὐνοίας δεόμενος τυγχανέτω ταύτης ἐν οἷς αἰτῶν οὐ λυπεῖ. 122 Γεσσίῳ ἰατροσοφιστῇ Ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδιδούς ὑπὸ μητρὶ χήρᾳ τραφεὶς καὶ τὴν τῶν ἀναγκαιῶν ἔνδειαν αἰτιώμενος, ὅμως οὐχ ὑπὸ νεότητος ἐπαρθεὶς οὐδ' ἐν ἐξουσίᾳ τοῦ πράττειν ὅτι θέλοι γενόμενος πρὸς ῥαθυμίαν ἀπέκλινεν, ἀλλ' ἐπανορθοῦσθαι τὴν τύχην ἐθέλων καὶ λόγων ἐρᾷ καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν γλώτταν ἐπιείγεται, ἀρκοῦσαν ἀφορμὴν πρὸς εὐσχήμονα βίον ἐξ αὐτῆς ἀρυσόμενος, ὡς ἀρκοῦν ἐς ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ τῶν λυπούμενων ἔχειν τὴν λύσιν, τῇ παρ' ὑμῶν διδασκαλίᾳ τὰς πρὸς τὸ μέλλον ἐλπίδας ἐπανορθούμενος. ὅθεν τὴν ὑμετέραν γνώμην εἰδὼς καὶ ὡς πρόκεισθε τοῖς εὖ παθεῖν δεόμενοις, θαρρῶν ὑμῖν προσάγω τὸν νέον, ἀντὶ μεγάλης δωρεᾶς ὑλὴν ὑμῖν χορηγῶν τοῦ πάλιν δύνασθαι γεωργῆσαι. 123 Φιλίππῳ ἀδελφῷ Μόλις ἡμᾶς ἀμηχανοῦντας μετέβαλες, γράψας ὡς ἄδειν ἐθέλεις ὑμέναιον. καὶ παῖδων γενέσθαι πατῆρ. πολλὴ γὰρ ἐπιδραμοῦσα φήμη ἄλλους ἄλλα χόθεν ἐπήγετο λόγους, καὶ πάντων διηγουμένων σιωπῶντες ἡμεῖς ἠκροώμεθα, τῶν ἡμετέρων ἀγνοοῦντες τὰ μέγιστα καὶ τοῖς πυθθανομένοις παίζειν δοκοῦντες, ὡς ἀγνοεῖν ἐπίτηδες προσποιούμενοι. νυνὶ δὲ τοῖς γραφεῖσιν ἠσθεῖς, ἠδέως ἂν εὐθύς Περσεὺς ἐγενόμενος ὑπόπτερος, καὶ τοῦ πελάγους ὑπερπτάς καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀφικόμενος παστάδα κατεῖδον ἱερὰν καὶ τὸ πάντων ἡδιστὸν θέαμα, νυμφίον ἐκ φιλοσοφίας ἐρωτικόν, κἂν ὑλικόν τις αὐτὸν ὄνομάζῃ, φιλοσόφως ἀποκρινόμενος ὡς κοσμεῖν ἔδει τὴν γένεσιν, ἔρανον ἀνθ' ἑαυτοῦ χορηγοῦντα καὶ τὰ εἰκότα πρὸς ταύτην ἀφοσιούμενον. ἐάλως δ' οὐδ' ὅμως, ὦ βέλτιστε, καὶ ὁψέ ποτε τὰ τῶν Ἐρώτων μανθάνεις τοξεύματα, ἢ τε νύμφη καλὴ φασί, νῆ τὰς Χάριτας, καὶ ἰκανὴ φιλοσοφίας παρατρέψαι τὸν ἔραστήν. πατῆρ μόνον γίνου "1παῖδων ἐπ' ἀρότῳ γνησίῳ"2, ἢ κωμῶν δία φησί, καὶ θᾶττον ἐξ ὑμῶν ἴδοιμι παῖδα διὰ τῆς θεᾶς τὸν πατέρα κηρῦτοντα, μᾶλλον δὲ πραότητι καὶ μεγαλοψυχίᾳ, καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς παραπλήσιον. 124 Ἰερωνύμῳ Ὡς μεγάλα τῷ Νεῖλῳ φρονεῖς, καὶ ἀντεξάγεις ἡμῖν εἰς μέσον ἄγων τὴν Αἴγυπτον, ὥσπερ Ἐλούσης τῆς φιλάτης εἰς λήθην ἐλθῶν. ὡς καὶ σοφιστικὰ δέ σου τὰ γράμματα, καὶ τὸν Γοργίου τύπον ἐδόκουν ὄραν. ὕειν γὰρ τὸν Νεῖλον ἔφης ἐκ γῆς, εἴ τί με μὴ τῶν ῥημάτων παρέλαθε, καὶ πλωτὴν ποιεῖν τὴν πάλαι βατήν. τί δέ γε τοῦτο πρὸς σέ τὴν Ἐρμού κατοικοῦντα, ἦν οὔτε Ζεὺς ὑέτιος ἐφορᾷ καὶ παρατρέχων ὁ Νεῖλος εἰς ἕτεραν ἐπιείγεται; τί δὲ καὶ ψευδῶς ὀπωρίζεσθαι φῆς; πλὴν εἰ μὴ τοὺς ὄφεις ὀπώραν καλεῖς καὶ σκορπίων ὅσον γε πλῆθος. ὑφ' ὧν τινος ὡς ἔοικε πάλαι πληγεῖς καὶ ἰοῦ ἰοῦ φασί κεκραγῶς, εἶτα μεταξὺ τράπεζαν τρυφῶσαν ἰδῶν, ὄλος ἐπ' αὐτὴν ἐφέρου, τῷ σκορπίῳ χαίρειν λέξας, τουτὶ τάχα πού τὸ κωμικὸν πρὸς τοῦτον εἰπῶν "1μηδὲ γὰρ θανῶν ποτε σοῦ χωρὶς εἶην"2. ταῦτα γράφειν ἐχρήν, οὐκ ἄλλο τρίοις ἀγαθοῖς

ώραίζεσθαι. ἀλλὰ καὶ σιωπῆς με γράφῃ, μηδὲν ἡμῖν τὸ παράπαν φθειγόμενος. ἦ γὰρ ἂν πλείω λέγοντας εὖρες, καὶ οὐκ ἂν ἡμῖν τὸν Κοθωκίδην ἔφης τὸ τῶν αὐλῶν πάθος τοῖς σοφισταῖς ἐπισκώπτοντα. ἔρρωσο, καὶ τὸ παιδίον, καὶ ἡ γυνή. καὶ τῷ παιδί Ἀλεξάνδρῳ μὴ βαρὺς ἐπίκεισο, νέαν ἡλικίαν ἐπὶ πολὺ βιαζόμενος. 125 Γεσσίῳ ἰατροσοφιστῇ Ὡς πικρὰ τὰ καθ' ἡμῶν τῆς τύχης βουλευόμενα καὶ πρὸς δεινῆς ἀρκοῦντα τραγωδίας ὑπόθεσιν. οὕτω παίδων οἰκτίστου τάφου πεπαύμεθα, καὶ τὴν τεκοῦσαν ἐξαίφνης ἐφέλκεται ἐκείνη μὲν ἴσως δρῶσα καθ' ἡδονήν, εἰ παισὶ φιλτάτοις προσέθηκεν, ἡμῖν δὲ πάθη συνάπτουσα πάθει καὶ τάφῳ τάφον ἐργαζομένη βαρύτερον καὶ τῆς μητρὸς ἀπεστέρησεν, οἴμοι, παιδάρια ἔτι τῆς μητρῶας ἐξηρητημένα θηλῆς. δακρύων ὄντως ταῦτα καὶ σκηνῆς ἐπέκεινα πάθη, καὶ οἷα βεβαιῶσαι μῦθον ὡς γυνὴ δυστυχῆς ἐξ ἀνθρώπου λίθος ἐγένετο. ἦν γὰρ, ὡς ἔοικε, Φρυγία καὶ βάρβαρος, καὶ πρὸς τὸ τῆς τύχης πῶμα τοῖς ἐκ φιλοσοφίας φαρμάκοις οὐ προκατείληπτο τὴν ψυχὴν. οἷα δὲ τὸν μέγαν ἐκείνον Ἀναξαγόραν λόγος, προσαγγείλαντος αὐτῷ τινὸς τοῦ παιδὸς τὴν ἄωρον τελευτήν, εἰπεῖν εὐθέως ὡς δὴ παρεσκευασμένον ἐκ πολὺ καὶ μηδὲν μέγα παθόντα πρὸς τῆς ἀκοῆς, ὡς "ἴηδεν κἀγὼ θνητὸν γενεὴ νήσας"². καὶ οἴμαί γε τοῖς εἰρημένοις τεκμαιρόμενος, ὡς, εἰ καὶ τὸ γύναιόν τις ἀπήγγειλεν ἐπὶ τῷ παιδί κείθαι, πάντως ἂν προσέθηκεν ὡς "ἴηδεν καὶ θνητῇ συνοικῶν"². ὅθεν ἐπαινῶ τοὺς πρώτους τραγωδίαν εὐρόντας, ὅτι καταμαθόντες τὴν τύχην ἄνω καὶ κάτω κυκᾶν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. τὴν σκηνὴν ἡμῖν ἐπενόησαν, ἄλλοτρίοις εὖ μάλα κακοῖς τὰς τῶν οἰκείων προκαταλαμβάνοντες συμφοράς. τί γὰρ δεινὸν ἐν ἡμῖν, ὃ μὴ φθάσας ὁ χρόνος ἀπέδειξε; τί δ' ἂν γένοιτο καινόν, ὃ μὴ πρὸς εἰκόνα παραπλησίαν ἀνάγεται; ἀλλ' εἴ γε φίλον ἡμῖν τῆς τύχης ὀφθῆναι κρείττοσι, πρὸς τὸν τῆς συνήθους φιλοσοφίας ὄρμον ὑποδραμούμεθα, τίνες τέ ἐσμεν σκοποῦντες καὶ πόθεν ἀφίγμεθα, καὶ τίνες ἄρα τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων οἱ λόγοι, καὶ ὡς δεθέντας λυθῆναι δεῖ πάντως, ὀπηνίκα δόξει τῷ δήσαντι, καὶ ἀποθέσθαι τὸ προσωπεῖον, ὅπερ ἡμῖν ὁ τοῦ μεγάλου δράματος περιτέθεικε ποιητής. τοῦτο γὰρ ὄντως ἢ τοῦ σαυτὸν γνῶθι παραίνεσις. τοῦτο σὸν ἔργον, ὃ σοφώτατε, καὶ τοὺς τῆς προνοίας ὡς οἴμαι λόγους συνεχῶς ἀνελίττοντος καὶ τοῖς σοφίας ἀμυήτοις καρτερίας σαυτὸν παρεχομένου παράδειγμα. ὅθεν εἰς ἑαυτοὺς ἐπανέλθωμεν, τὸ "ἰἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι"² λέγοντες, καὶ τὸ "ἰθεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ"². ταῦτα γὰρ σκοπῶν σαυτοῦ τε δράσεις ἄξια καὶ τὸ θεῖον παρασκευάσεις εὐμένεσι ποτὲ τὰ καθ' ἡμᾶς ἰδεῖν ὀφθαλμοῖς. 126 Ἰωάννη Δέδεγμαί σου τὴν φίλην καὶ γέμουσαν ὄντως ἀφροδίτης ἐπιστολὴν, τῆς μὲν μακρᾶς σιωπῆς σωματικῶς αἰτιωμένην ἡμῖν τὸ δαιμόνιον, τὸν δὲ χαμαὶ κείμενον ἐμὲ καὶ πρὸς ὕψος ἀρετῆς ἀναβλέπειν οὐκ ἔχοντα καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ σοφιστὴν, ὡς ἂν αὐτὸς ἐπισκώψειας; εἰς αὐτὴν φιλοσοφίαν τοῖς ἐπαίνοις ἀνάγουσαν, μᾶλλον δὲ τὴν ἀκοὴν ὑποσυρομένην, ὅπως κλαπεῖσα τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπαίνοις, ἀνάσχοιτο πράως κατηγορουμένης ῥητορικῆς καὶ φέροι τὰ συνήθη ταῦτα δὴ τερετίσματα, τὸ "ἰπολιτικῆς μορίου εἶδωλον"² καὶ τὸ "ἰδήμοις ὀμιλεῖν"² καὶ ὅσα δὲ παιζόντων ἐθέλουσι λόγοι· οὐ γὰρ εἴποιμι, φθονούντων αἰδοῖ, φιλοσοφίας καὶ Πλάτωνος. καὶ αὐτὸς δὲ οἴμαι περὶ τῆς τέχνης, ὃ σοφώτατε, τάναντία φρονῶν σκωμμάτων ὡς ἔοικε χάριν ὄνου φασὶ σκιὰν ἐγκαλεῖς, Θρασυμάχους ἡμῖν καὶ Πώλους ἐπεισκυκλῶν καὶ ὅσα δὲ Πλάτωνος ἀνεπλάσαντο χάριτες. ἀλλὰ παῦσαι λοιπόν, ὃ λῶστε, τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων ἀγορεύων κακῶς. εἰ δὲ μή ... ἀλλ' εἰς ἀμείνω καιρὸν ἐπέχω τὴν ἀπειλήν. 127 Διοδώρῳ Τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν ἐντυχῶν παλαιᾶς εὐδαιμονίας ἀφικόμενῃ εἰς μνήμην, τὸν Νεῖλον ἐκείνον καὶ τὴν παρ' αὐτῷ τῆς ὑμετέρας θεᾶς ἀπόλαυσιν τῆς διανοίας τυπούμενος, καί μοι δακρύειν ἐπῆλθε τὴν τῆς τύχης ῥοπὴν ὡς ἄνω καὶ κάτω στρεφομένην. νῦν μὲν συνάγει τοὺς ἀνθρώπους ὡς οὐκ ἂν τις ἐλπίσειε, νῦν δὲ πάλιν δίστησιν οὓς παρ' ἐλπίδα συνήγαγεν. ἀλλὰ σοφὸν τι πρὸς αὐτὴν ἐμηχανήσαντο

φάρμακον, ἐπιστολαῖς ἀνακοινοῦντες τὸν πόθον καὶ τὴν παρουσίαν τρόπον τινα τοῖς γράμμασι μηχανώμενοι. 128 Διοδώρωι Τὸ πολυθρύλητον δεξάμενος πρόσταγμα, περὶ οὗ πάλαι πάσας ἀφῆκα φωνάς, σιωπὴν ἤγον, οὐ μετὰ τὸ τυχεῖν ἀμνημονεύσας τῆς χάριτος, οὐδὲ τῆς Γεροντίου μούσης κληρονομῶν· μόνοις γὰρ ὑμῖν τὸ πλεονέκτημα παρέσχεν ἡ τύχη. καὶ τίς μὴ ἐκείνον ἰδὼν δι' ὑμῶν ἀποπληρώσει τὸν πόθον; ὡσπερ δι' ἀκριβοῦς εἰκόνοσ προὸς τὸ παράδειγμα καλῶς ἀναγόμενος; σιωπῆ τὴν χάριν ἐτίμων, ἵνα μὴ λέγων ἔλαττον οὗ βούλομαι τύχῃ φθεγξάμενος. καὶ σοι κείσεται χάρις ἀνάγραπτος παρ' ἐμοὶ μᾶλλον ἢ παρὰ Πέρση βασιλεῖ τιμᾶν εἰδοῦτι προδοσίαν καὶ Παυσανίαν μηδίζοντα, εἰ καὶ τὰ μάλιστα τυχεῖν πάντως ἐθέλων, ὧ βέλτιστε, καὶ προὸς ἔργον ἐνέγκας τὴν γνώμην, ἔλεεινήν ὑπὲρ ἡμῶν ἀφῆκας φωνὴν καὶ πόρρω λίαν ἡμετέρου φρονήματος· παρὰ γὰρ αὐτῷ τῷ δικαστῆι πτωχοὺς ἡμᾶς ἀπεκάλεις. ἐφ' οἷς ἡγανάκτησα μάλιστα, εἰ τοσοῦτον κέχηνας προὸς τὴν ὕλην, φιλοσοφίας ὕψους ἀποπεσῶν, ὡς χρημάτων χάριν ἀγεννῆ καὶ ταπεινὰ προσφέγγεσθαι ῥήματα, καὶ μήτε τὴν ἐμὴν ἀξίαν σκοπεῖν. μήτε τὸν σοφώτατον Διογένην, ὃς ἐν ψιλῇ τῇ πῆρᾳ τὸν μέγιστον πλοῦτον ὠρίζετο. ἀλλὰ γενοῦ μόλις ἐλεύθερος, σμικρὸν τι χρῆμα προὸς τὴν ἀρετὴν τὴν οἰκουμένην ἡγούμενος. 129 Διοδώρωι Τοῖς περὶ φιλίαν ἐσπουδακόσιν ἀρκεῖν ἡγοῦμαι τὴν εὐνοίαν καὶ τὸ ταῖς τῶν συνήθων χρεῖαις ὑπουργεῖν ἐτοιμότερον, τὸ δὲ καὶ προσαναλίσκειν οἴκοθεν οὐτ' ἄλλως δίκαιον οὐτε τῷ δεξαμένῳ τὴν χάριν καλόν. ὁ γὰρ ἅπαξ ζημιωθεὶς περὶ δευτέραν χρεῖαν καθέστηκεν ὀκνηρότερος. ὅπερ εἰ καὶ μὴ πάθοιτε, νόμῳ φιλίας ἀεὶ βεβαιούμενοι, ἀλλ' οὖν ἐγὼ τοῦ γράφειν ὑπὲρ τῶν δοκούντων ὑπ' αἰδοῦς ἀνακόπτομαι. ὅθεν εἴ με βούλεσθε τῇ προὸς ὑμᾶς παρρησίᾳ χαίρειν ἀεὶ, οὐκ ὀκνήσετε χρέος λαβεῖν ὀφειλόμενον. 130 Μαρκέλλωι Τῶν παρόντων γραμμάτων οὐ θράσος αἴτιον, οὐδὲ τὸ μὴ μένειν ἐπὶ τῶν οἰκείων ὄρων εἰδέναί, ἀλλ' ἀνήρ θεῶ τε φίλος καὶ πάσης ἀνάπλευς ἀρετῆς, ὃν οὐ πέπεικε τὰς προὸς ὑμᾶς ὑποσχέσεις ὑπερορᾶν οὐ τὸ νῦν ἐξ Αἰγύπτου μόλις ἐλθεῖν, οὐ φροντιστήριον εὐπρεπές, οὐ χειμῶν ἀπειλούμενος, οὐ πέλα γος ἐμποδῶν, οὐχ ὁδοιπορία μακρά, ἀρετὴν δὲ μίαν εἰδῶς τὸ πληροῦν ἔργῳ τὰς ὑποσχέσεις καὶ προὸς ἅπαντας ὁμοίως γίνεσθαι παραπλήσιον, ὅλος ὄρᾳ προὸς ὑμᾶς. ἀλλὰ καὶ θάττον ἰέναι παρ' ἡμᾶς καταγγέλλεται, καὶ πέπεισμαι ῥαδίως, ἐκ τῶν προὸς ὑμᾶς ὑποσχέσεων τὴν πείραν λαβῶν. ὑπόλοιπον τοίνυν ὑμῖν κρατεῖσθαι, καὶ πρέπον ἂν εἴη μὴ κρατεῖν ἐθέλιν ἀνδρα μὴδὲν οὕτω δεινὸν ἡγούμενον, ὡς τὴν τοῦ παραβαίνειν ἀνάγκην ἅπερ ἐπήγγελοι. πέμπε τοίνυν τάχος τὸν ἀνδρα τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν προὸς ἡμᾶς ἀφηγούμενον. 131 Σαβίνωι Σὺ μὲν ὡς ἐπ' ὀνειδὶ πενίαν προφέρεις ἐμοί, καὶ θηρίον ἐξωλέστατον εἶναί σοι τὸ χρῆμα δοκεῖ, καί, τὸ δὴ μέγιστον, Ἴρος ἐγὼ παρὰ σοὶ καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἴσως ἐπιδείης· καὶ τί γὰρ οὐκ ἂν εἴποις ἀρετῆς ὁμοῦ καὶ φιλοσοφίας ἐκπεπτωκῶς, ἐλεῶν μὲν ἅ γε θαυμάζειν ἐχρῆν, μεγάλων δὲ τινῶν ἐστερησθαι νομίζων τὸν ὑψηλὸν τε καὶ κοῦφον καὶ μὴ τῷ βάρει τῆς ὕλης προὸς τὰ κάτω φερόμενον; τῇ γαστρὶ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν καὶ δόξαις ἀνθρώπων προσκείμενος ἐκμισθοῖς μὲν εἰς ἅ μὴ θέμις τὴν γλῶτταν, κυκᾶς δὲ τὰ δικαστήρια, πάρεργον δὲ σου τῆς ἀπάτης οἱ δήμιοι. πλουσίων δὲ θύρας ἀράττεις, κᾶν τις ἐστιᾶν οἶδε καλῶς, ἀπεῖπεν ὑπὸ σοῦ θαυμαζόμενος. ἐορτὴ δὲ σου λαμπρὰ ἐσθῆς ποικίλη καὶ βάδισμα σοβαρὸν καὶ βλέμμα τῆδε κάκεῖσε χεόμενον, καὶ πανταχοῦ σοι τὰ ὦτα, καθάπερ ὁ Μίδαο, εἴ πού τι φθέγγαιτο γύναιον τὴν σὴν σκηνὴν ἐκπληττόμενον. ἀλλὰ μέχρι δὴ τίνος ὑπνω μακρῷ πεδῆ θεὶς οἶα τις Ἐνδυμίων προὸς ἀρετὴν οὐκ ἀνίστασαι; παῦσαι λοιπὸν προὸς τὸ σωματίον κεχηνῶς καὶ κατὰ σαυτοῦ τρέφων τὸ δεσμοτήριον. παῦσαι χρυσίον ὀνειροπολῶν καὶ ἀργύρου πληθος ἀεὶ φανταζόμενος καὶ πολλὰς ἀρχὰς τῇ διανοίᾳ περινοστών. τὰ ἔνδον οἶα μὴδενὶ τῶν φίλων. ἀλλ' αὐτομόλησον προὸς ἡμᾶς εἰ δοκεῖ, καὶ τὴν κοινὴν θεὸν τὴν Πενίαν προσκύνει καὶ φιλοῦσαν ἐπίγνωθι. καὶ γὰρ σὲ περιέπει μᾶλλον ἢ περ ἡμᾶς, καὶ

φιλήσειν ἔτι κατεπήγγελται. 132 Δωροθέωι Ὅσον ἐλύπεις ἀπαίρων οὐκ ἂν ἤλπισα προλαβών, εἰ μὴ τὴν πείραν ἔσχον διδάσκαλον. ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς ὥχου καταλιπών, οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ σοῦ τῇ διανοίᾳ περινοστών καὶ λιμένας καὶ θάλατταν διαγράφων ἐν ἑαυτῷ. καὶ "1κλυθι, Ποσειδάον γαιήοχε"2 πολλάκις εἰπὼν ἠξίου ἐύμενῆ σοι παρέχειν τὴν θάλατταν, καὶ τοῦ πλοῦ τὰς ἡμέρας ἐπὶ τῶν δακτύλων ἐτίθουν, καὶ οὕτως ὄλος ἐτύγχανον παρὰ σοί, ὡς καὶ καλέσαι τινὰ πειραθεὶς ἔλαθον πολλάκις Δωρόθεον προσειπών. καὶ ὁ μὲν ἐγέλα, ἐγὼ δὲ διαμαρτάνων ἠχθόμην. σὺ δὲ ἴσως, ἠγνόεις ὅποσον ἡμῖν ἐναπέθου φίλτρον. πολλάκις δὲ προσιόντα τινὰ πόρρωθεν θεασάμενος, σέ, μὰ τοὺς θεοὺς, ἐδόκουν ὄραν, πρὸς τὸ τῆς διανοίας βούλημα τῶν ὀφθαλμῶν ῥαδίως ἀπατωμένων. τῆς δὲ πλάνης μόλις ἀπήλ λαγμαί, γράμματα δεξάμενος παρὰ σοῦ καὶ θεραπεύσας τὸν ἔρωτα. 133 Διοδώρωι Δέδεγμαί σου τὰς καλὰς ἰσχάδας καὶ κρείττους, οἶμαι, τῶν Ἀττικῶν, δι' ἃς φασιν ὁ μέγας κεκίνητο πόλεμος, ὅτε βασιλεὺς ἐπήει γῆν ἐπεμβάλλων θαλάττη καὶ διατέμνων ὄρος εἰς θάλατταν· δέδεγμαί δὲ καὶ ὑποδήματα καὶ λίαν καλά. πλὴν "1ἀλλ' οὐ συμβλήτ' ἐστὶ κυνόςβατος οὐδ' ἀνεμῶναι πρὸς ῥόδα"2· ἀσταφίς γὰρ μακρὰ καὶ συμμέτρω στύψει τὴν ἔμφυτον παραμυθου μένη γλυκύτητα ποίων μὲν ἰσχάδων Ἀττικῶν ποίων δὲ πλακούντων, ἐφ' οὓς αἰεὶ τὴν γλῶτταν προτείνεις, οὐ κρείττων καθέστηκε; πέπομφα δὲ καὶ στρουθοὺς ἐξ ἄλμης, ἀδηφάγου γαστρὸς παραμύθιον. ἄρ' οὐ κρείττω πολλῷ τὰ ἡμέτερα; πᾶς ἂν τις, οἶμαι, τένθης φήσειε δικαστής. πλὴν ἴσως τὰς μελλούσας βλαύτας ἐρεῖς. ἐγὼ δὲ κέχηνα μὲν πρὸς αὐτάς· ἐπειδὰν δὲ πέμψης ... ἀλλ' οὐ βούλομαι λέγειν οἷα δὴ καὶ σκώπτειν πειράσομαι. 134 Στεφάνωι Τὴν ὑμετέραν λαμπρότητα κηρύττει μὲν ὅσα τοὺς ἀγαθοὺς γνωρίζειν ἄνδρας ἐπίσταται. ὡς δὲ τῶν πειραθέντων ἢ μαρτυρία, νικᾶται τοῖς ἔργοις ὁ λόγος καὶ τῶν πραγμάτων κατόπιν εἶναι δοκεῖ. τὴν δὲ περὶ ἐμὲ σπουδὴν αἰεὶ μεγίστῳ παραδεδωκῶς θαύματι, νῦν οὐχ ἦκιστα τοῦτο ποιῶ, ὅτεπερ ἄνδρα μοι τοσοῦτον ἔπεισεν ἐπὶ μικρότατον μῆκος ὁδοῦ θεῖναι, ὡς εἰ καὶ ψιλοῖς ἐχρήσατο γράμμασιν, οὐκ ἂν ἔσχον ἀντιλέγειν κελεύοντι. οὕτω δὲ μοι βαρὺ φορτίον ἐπέθηκεν αἰδουμένῳ τὴν ἄφιξιν καὶ τοῦ παντὸς βίου τὴν ἀρετὴν καὶ ὅσα προλαβοῦσα κηρύττει φήμη βεβαιωθεῖσα τῇ πείρᾳ, ὥστε μικροῦ δεῖν ὡς εἶχον σχήματος εἰπόμεν, μηδὲ τοῖς οἰκείοις χαίρειν εἰπών. ἀλλὰ μέ τις ἔννοια μόλις ἐπέσχευ ὀρμῶντα, λογιζόμενον τὸ μηδὲν ὑπερορᾶν πατρίδος ἐν ἧ πρώτον εἶδον τὸν ἥλιον, καὶ ὡς καλὸν τὰ πρὸς ταύτην δίκαια φυλάττειν ἢ πολὺν κεκτηῖσθαι χρυσίον, καὶ ξένους τοσοῦτους δι' ἐμὲ παρόντας ὑπεριδεῖν. 135 Πέτρωι Ὁ καλὸς Ἐπιφάνιος τοῖς ὑμετέροις γράμμασι πλείστην ἐπαγόμενος εὐνοίαν συνέστη μὲν οὕτως ἐμοί, σπουδὴν δὲ πᾶσαν ἐπεδείξατο λογικὴν, μηδὲν τῶν ὅσα φέρει νεότης ἐπιδεικνύμενος, ἀλλ' ὄλον αὐτὸν τοῖς λόγοις διδοὺς καὶ τῇ μελέτῃ προσκαρτερῶν. ὁ δὴ καὶ τεκμήριον εἶναι δοκεῖ τοῦ τὴν κατηγορίαν πεπλάσθαι καὶ ψευδὲς εἶναί που τὸ πάλαι θρυλούμενον. ἀργούντων γὰρ ἐκεῖνα καὶ διανοίας ἐξ ἀλόγου σχολῆς ἐφ' ἃ μὴ δεῖ φερομένης. Ἰσοκράτει δὲ τις πειθόμενος καὶ καταναλίσκων "1τὴν τοῦ βίου σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοῖαν"2, οὐ δίδωσι τῷ συκοφάντῃ λόγον ὡς εἰκότως ἄρα κατηγορεῖ. κἂν γὰρ αὐτὸς σιγᾷ, τὸν βίον ἔχει πρὸς ἀπολογίαν ἀρκοῦντα. γένοιτο δὲ καὶ τὸν νέον μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ μὴ διαμαρτάνειν ἐλπίδος. 136 Ζαχαρία καὶ Φιλίππωι ἀδελφοῖς Ὁ θαυμαστὸς Τιμόθεος ὁ ταύτην φέρων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μὲν ἀλλήλοισ γράφειν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐστὶν ἀρχή, πατρὸς δὲ τυγχάνων ἐπεικούς καὶ λίαν ἀπράγμονος ἐν ἑαυτῷ περιφέρει τὸν φύσαντα, τὴν τῶν τρόπων εὐ γένειαν ἐπὶ τοῦ προσώπου δεικνύς· ἐρυθριᾷ γοῦν ἐτοίμως, κἂν τις αὐτὸν ἐπαινῇ κἂν ἀποβλέπειν μόνον ἐθέλῃ. οὗτος ὅτου δὴ χάριν τὴν βασιλίδα πόλιν κατείληφε, καὶ δεῖται τῆς ὑμετέρας ῥοπῆς, ἐν οἷς ἂν δύνησθε συμμαχίαν ἄλυπον χορηγοῦσης. τοῦτο δὲ ποιοῦντες ἀνδράσιν ἔσεσθε κεχαρισμένοι χρηστοῖς, οὗ μείζον οὐδὲν τοῖς τιμᾶν ἐγνωκόσι τὴν ἀρετὴν. 137 Ζαχαρία καὶ Φιλίππωι ἀδελφοῖς Τὸ παρὸν ὡς ἔοικεν ἔτος

δείσεις παρ' ἡμῶν διακομίσει πυκνάς, πλὴν οὖν δικαίας καὶ πρόφασιν ἐχούσας ἐπαινουμένην, ὑπὲρ ὧν τις εὐγνώμων καὶ τὸν τρόπον Ἑλληνικὸς χάριν ἂν ἠσθεῖη διδοὺς ἢ παρ' ἐτέρων δεχόμενος. τοιαύτη δὲ τις τῶν παρόντων ἢ χρειαί. Νείλος ὁ λογιώτατος θεῶ τὸν βίον ἀναθείς πόλιν μὲν οἰκεῖ, μητρὸς ἐπ' αὐτῷ σαλευούσης, γῆρας ὁμοῦ θεραπεύων καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀσθένειαν, οὐδὲν δὲ ἤττον πολλῶν ἴσως ἐπ' ἐρημίας οἰκούντων ἐπ' εὐσεβείᾳ γνωρίζεται. οἰκίαν δὲ κεκτημένος τόπον ψιλὸν ἐχούσης τὸν παρακείμενον, γείτονος ἀπέλαυσε πονηροῦ, ὃς θυρίδας κατὰ τοῦ μὴ προσήκοντος ψιλοῦ νεωτερίσας τινάς, πρὸς μὲν τὸ παρὸν ὠμολόγει μηδὲν ἔμπο δὼν ἔσεσθαι ταύτας οἰκοδομεῖν βουλομένῳ. ὡς δὲ νῦν εἰς ἔργον ἤλθεν ὁ λόγος, κώλυμα τὰς θυρίδας προβάλλεται, ὥσπερ δίκην ἀπαιτῶν ὅτι παρείδε καινοτομούμενος. ὁρῶν δὲ τοῖς δικαίοις πανταχόθεν ἑαυτὸν ἐξωθούμενον, παρείσδυσιν ἑαυτῷ δυναστείας ἐπινοεῖ καί, τὸ μέγιστον, ἀνδρὸς τοῖς δικαίοις χαίρειν ἐγνωκότος ἀεὶ. εἰς γὰρ τὸν πολὺν ἐκείνον ὠθεῖται Νεστόριον, τῷ μὴ παρῆναι τὸν ἄνδρα θαρρῶν. τοῖς γὰρ αὐτῷ προσήκουσιν εἰς συμμαχίαν χρησάμενος, ὠνήν εἰς αὐτόν τινα πρὸς κακουργίαν ἐπλάσατο τὸ δίκαιον ὄνομα, καὶ πρὸς ἀδικίαν ὕλην λαβῶν καὶ τοὺς κατ' αὐτοῦ πανταχόθεν ἐπαίνους διαβάλλειν πειρώμενος. ἀλλὰ ταῦτα μαθὼν δι' ὑμῶν κωλύσει ταῖς ἀπειλαῖς τὸν ἀδικοῦντα δι' ἄνδρὸς τιμῶντος τὰ δίκαια. 138 Δωροθέω Ἦν ἄρα τοῖς ποθοῦσιν ἔαρ οὐ καιροῦ μεταβολὴ καὶ ὥρας λαμπρότης καὶ χελιδόνες ἄδουσαι καὶ γῆ ποικιλλομένη τοῖς ἀνθεσιν, ἀλλὰ παιδικῶν φωνῆ χειμῶνα σιγῆς τῇ τῶν ἐρώντων ψυχῇ παρενοχλοῦντα πρὸς εὐδίων ἀκοὴν μεταβάλλουσα. τοιοῦτός τις πέφηνας κρείττω πάσης ἡδονῆς τὰ γράμματα χαρισάμενος. ὡς ὁ γε παριππεύσας χειμῶν ἐπήλθε μὲν τῇ φύσει πολὺς, σοῦ δὲ σιγῶντος ἔδοξε δυσχερέστερος. 139 Ὀρίωνι Ὁ μὲν ὑμέτερος θεῖος οἶεται τι μέγα χαριεῖσθαι τῇ παιδεύσει τῇ σῆ, εἴ γε δεῖ γράμματα κομίσει παρ' ἐμοῦ καὶ ταῦτα δήπου λέγων ἐπὶ τὸ γράφειν ἀνάγεται. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν εἰς ὑμᾶς εὐνοίας τὸν ἄνδρα τεθαύμακα μηδὲ τῶν σμικροτάτων φειδόμενον ἐξ ὧν οἶδεν ὑμῖν χαριούμενος, τὴν δὲ σιωπὴν ἠγάπων ἑμαυτὸν ἐρυθριῶν καὶ σοφὸν ἔχων ἐπιστεῖλαι μηδέν. ὡς γὰρ καὶ Πλάτωνι τῷ σοφωτάτῳ δοκεῖ, οὐκ ἔστιν ἀρετὴν εἰδέναι τί, μὴ τοῖς ἔργοις πρὸς ἀρετὴν ἐπειγόμενον. ὁ δὲ μὴ ἔστιν εἰδέναι, κἂν ἐρυθριάσαιμι περὶ τούτου φθεγγόμενος καὶ ταῦτα ποιῶν ὥσπερ ἂν εἴ τις μουσικὴν μῆδ' ὄναρ εἰδῶς εἰτά τις Ὀρφεὺς εἶναι λέγοι τὰ θηρία τῇ λύρα χειρούμενος. ἀλλ' εἰ δέοι τῶν κρουμάτων ἐφάσασθαι, γέλωσ εὐθύς ὁ κόμπος, καὶ πάντα δὴ ῥαδίως ἐλέγχεται. πόθεν οὖν ὁ μὴ πέφυκα παρὰ τῷ σῶ θείῳ νομίζομαι; ἔφης τι πρὸς αὐτὸν πολλακίς νόμῳ δὴ φιλίας ἀποσεμνύνων ἐμέ, ὁ δὲ τὸν πόθον οὐ σκοπῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων εἶναι τοὺς λόγους οἰόμενος, ἀπαιτεῖ γενέσθαι με τοιοῦτον οἷόν με τοῖς λόγοις ἀνέπλυσας, καὶ τοῦ σοῦ ψεύδους νῦν εὐθύνας εἰσπράττομαι καὶ διελέγχω σου τοὺς λόγους, οὐκ ἔχων ἀρετῆς γενέσθαι διδάσκαλος; πλὴν ἐπειδὴ πρὸς σέ μοι τὰ γράμματα, δόκει δὴ πάλιν θαυμάζειν, ἵνα μὴ σαυτὸν ἐλέγχῃς ψευδόμενον. 140 Διοδώρῳ Ὁβολοῖν τῶν Εὐριπίδου ῥακίων τὴν ἐμὴν οἰκίαν ἀνέπλησας, ἀδωνάρια πέμψας ἄρρυθμα, καθά σοι φίλον καλεῖν, καὶ βλαύτας ἀμούσους καὶ ἱφικράτι δας, ἐφ' αἷς ἢ κε μέγ' οἰμώξειεν ὁ στρατηγὸς Ἴφικράτης οὐδὲν τῆς Ἀττικῆς φερούσαις τεκμήριον. οὐδὲ γὰρ χάριν τινὰ καὶ πείραν μελίττης Ὑμηττίου παρέχονται, οὐδὲ βοῶσι τῇ θεᾷ τὴν Ἀττικὴν, ἐν ἣ Μαραθῶν καὶ Σαλαμῖς καὶ ἄνδρες ἐλευθερίας καὶ φρονήματος ἐρασταὶ οὐ μὰ Δία τῇ παρ' ὑμῖν Μούσῃ τετελεσμένοι· τὰ γὰρ ὑμέτερα ... ἀλλ' εὖστομα κείσθω, μὴ τι καὶ λάθω φθεγξάμενος. 141 [Κυριακῶι] Τὰ μὲν σὰ δῶρα τοιαῦτα· τὰ δὲ ἡμέτερα κἂν αὐτὸς ἐπαινέσειας οὕτω τῇ γαστρὶ χαριζόμενος. λίχνος γὰρ τις ὧν καὶ τὸ γαστρίζεσθαι μελέτην πεποιημένος καὶ βρώμασι τὴν μεγάλην εὐδαιμονίαν μετρῶν, εἴ πού τι θηράσαις ἠδύ, προτείνεις εὐθέως τὴν γλῶτταν, καθάπερ τις Αἴας τὴν μεγάλην ἀσπίδα. καὶ μάρτυς ὁ καιρὸς ἐν ᾧ τὸν πλακοῦντα παρ' ἐτέρων ὑφήρπασας, ὄλον εὐθύς παραπέμψας τῷ στόματι. 142

Κυριακῶι Ὅσον οἱ παῖδες τοῖς πατράσιν ὀφείλουσι χάριτας οὐκ ἔστιν εἰδέναι πρὸς ἀξίαν, εἰ μὴ τις καὶ αὐτὸς παίδων ὑπάρχει πατήρ. τότε γὰρ ἔξ ἧς ἔχει πρὸς τοὺς παῖδας στοργῆς εἴσεται πάντως ὁποῖοι πρὸς αὐτὸν ὑπῆρξαν οἱ φύσαντες. πλὴν ὅσοι ταῖς Μούσαις ἀνάκεινται καὶ πρὸ τῆς πείρας λόγῳ τάληθῆ διακρίνουσιν. ὅθεν σε τοιοῦτον περὶ τοὺς τεκόντας προσήκει γενέσθαι, οἱ τάχα τῶν ἄλλων πλέον εἰς εὖνοιαν συνεισφέρουσι. διό με καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν κεκινήκασι, μισθὸν αἰτοῦντές σε πατρικὸν τὸ μὴ κατασιχῶναί σε, τοιοῦτον γενόμενον οἶον αὐτοῖ τε βούλονται καὶ θεὸς εἰς πέρας ἐνέγκοι. τότε γὰρ αὐτοῖς καὶ θάνατος ῥάων, ἐπισταμένοις οἶον διὰ δοχὸν τοῦ γένους ἀπέλιπον. 143 Ζαχαρία καὶ Φιλίππῳ ἀδελφοῖς Ὁ ταύτην πρὸς ὑμᾶς λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν πατρὸς Ἀγαθοῦ πέφυκε, τοῦ τὰ χρηστὰ τιμῶντος καὶ ἐν πᾶσι δικαίοις γνωριζομένου. εἰς ἐμοῦ δὲ φοιτήσας ὁ νέος φύσεώς τε ῥώμην ἐπεδείξατο καὶ προθυμίαν ἀοκνοτάτην. καὶ νῦν πρὸς βασιλέως ἀνήχθη, προσλαβεῖν τοὺς νόμους βουλόμενος, ὅπως προέλθῃ ῥήτωρ, τὴν πολιτείαν φέρων τῷ σώματι καὶ τῇ γλώττῃ τοὺς λόγους προβεβλημένος. οὐ δὴ δίκαιον τὴν τούτου πρὸς ὑμᾶς ἄφιξιν παραδοῦναι σιγῇ, οἱ τοὺς παρ' ἐμοῦ τετελεσμένους ἴσα ποῦ καὶ παῖδας νομίζοντες καὶ εἰς τοῦ τον εὖνοιαν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐνδείξεσθε. 144 Ὁρίωνι Τοὺς ἀγαθοὺς τῶν φίλων ἀπόντας μᾶλλον ἐλέγχειν οἶδεν ἢ πείρα. κρίσις γὰρ εὐνοίας οὐ τὰ παρόντα τιμᾶν· τοῦτο γὰρ ἔσθ' ὅτε ποιήσειεν ἄν τις, καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς ὁ τῶν ἀγαθῶν τὸ πρόσωπον περικείμενος ὃ μὴ πέφυκεν ὑποκρίνεται. εἰ δὲ τις τῷ τόπῳ διεστῶς εἰς ἕν χωρεῖ τῇ σπουδῇ καὶ τῇ γνώμῃ συνάπτεται, οὗτος ἐκεῖνος ὁ φιλίας νόμον περιστέλλειν εἰδώς. τοιοῦτος ἡμῖν προήλθες, ἀρετῇ τῶν δευτέρων τὰ φθάσαντα παρελθών. εἰ δὲ καὶ πατέρων εἰκόνες οἱ παῖδες, εἰκότως ἄρα με καὶ φήμη κομίζει μετάρσιον διὰ παιδὸς ἀγαθοῦ σμικρὸν πατέρα μείζω ποιούσα δοκεῖν καὶ πανταχοῦ, καθάπερ ἔφησ, ταῖς πόλεσι παραπέμπουσα. ἀλλὰ μοι περιέποις τὴν ἀρετὴν, ἣν παρ' ἐμοῖ τῶν λόγων, ταύτην ἔχειν περὶ τοὺς νόμους σπουδὴν καὶ φύσιν ἐπιδεικνύμενος. 145 Εὐδαίμονι Τὸν λογιώτατον Ἰέριον τὸν τῆς Ἰταλῶν παρ' ἡμῖν προβεβλημένον φωνῆς καὶ τρόποις ἀγαθοῖς μᾶλλον ἢ παιδείᾳ κοσμούμενον οὐκ ὠήθη δεῖν τὴν πρὸς ὑμᾶς ἰόντα παραπέμψαι σιγῇ. καλὸν μὲν γὰρ ἂν παρόντων ὑμῶν ἀπο λαύειν ἀεὶ· δεύτερος δὲ φασὶ πλοῦς τοῖς ἀποῦσι διὰ γραμμάτων προσομιλεῖν. πλὴν εὐδαίμονες ὄντως οἷς διέπεις τὰ δίκαια, καθάπερ τινὸς τρίποδος τῆς σῆς ἐξηρημένοι φωνῆς καὶ καινὸν ὄντως θέαμα τὴν Δίκην αὐτοῖς ἐπανελθοῦσαν ὀρώντες, ἣν προλαβὼν ὁ χρόνος ἡμαύρωσε. περιττὸν δὲ λέγειν ὡς εὖ ποιήσεις ἐν οἷς ὑμῶν δεῖται καὶ τὸν τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν κοιμισάμενον. ὧ γὰρ βίος οἱ λόγοι, πῶς οὐ τιμήσει τοὺς τῶν λόγων πατέρας ἰδών; ἡκέτω τοίνυν ἀγγέλλων ἄπερ ἀκούειν εὐχόμεθα, ὡς νικᾷς τῇ πείρᾳ τὴν φήμην, καὶ μείζω δίδως ἢ περ οἱ λαμβάνοντες βούλονται. 146 Νηφαλίω Σὺ μὲν ἐν πλήθει χρημάτων τὴν ἀπορίαν θρηνεῖς, ἐγὼ δὲ τὰ χρήματα καὶ τοὺς πλουτοῦντας περιφρονῶ, καίτοι πενία θαυμαστῇ συνεχόμενος. οὕτως ἄρα τὸ πένεσθαι καὶ πλουτεῖν ἢ γνώμη ποιεῖ, οὐ χρήματα παρὰ τῆς τύχης τῆδε κάκεῖσε πλανώμενα. τοιγαροῦν παῦσαι μικροψύχως ἡμῖν ὀδυρόμενος, μηδὲν μέγα νομίζων, πλὴν εἰ μὴ τι φέροι πρὸς ἀρετὴν. ὅ τι γὰρ μὴ τοιοῦτον, ἀλλότριόν τέ ἐστι καὶ πρὸς ἀπάτην ἐφέλκεται. ὅθεν οἱ φρονεῖν εἰδότες ὥσπερ τινὰ μέθην καὶ φλυαρίαν ταῦτα ἀποσεισάμενοι, τὴν γῆν καταλιπόντες τῇ γῆ, μεταρσίῳ γνώμῃ περιπολοῦσι τὸν οὐρανόν, τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν ὕλην καὶ τὸ τῆς πλάνης χωρίον ὥσπερ τινὰ χαλεπὴν διανηζάμενοι θάλατταν. 147 Μουσαίω Δέδεγμαί τὴν βίβλον, ποθεινοτέραν μοι γενομένην, ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀναληφθεῖσα χερσὶ τάχα τι καὶ μουσικὸν ἐπεσπάσατο, ὡς τὸν κεκρημένον λοιπὸν ὀξυτέρας οἶμαι τῆς διανοίας αἰσθάνεσθαι, οὐχ ἥττον ἢ Σωκράτης, ἠνίκα δὴ παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἐκαθέζετο, ἔνθα καὶ Νυμφῶν ἱερὸν καὶ Πανὸς ἐνδιαίτημα. ἀλλ' εἴθε μὴν καὶ τὰς ἄλλας βίβλους λαβὼν τοιαύτας ἐργάσαι, ὥστε με κατὰ μέρος ἐκάστη προσβάλλοντα

θειότερας ἀεὶ τῆς ἐπιπνοίας αἰσθάνεσθαι. 148 Ἐπιφανίωι Καλῶς ἄρα ἤδει τὸ τῶν ἐρώντων πάθος ἢ παροιμία· κἄν ἐπιορκεῖν ἐθέλω σιν, συγγνώμην αὐτοῖς ἐκ θεῶν ἐπαγγέλλεται. ἰδοὺ γάρ σοι γέγραφα, καίτοι μὴ γράφειν ὑπεσχημένος. οὕτως ἀγόμεθα τῷ πόθῳ καὶ γίνομαι ψεῦς τῆς ἐρωτικῆς. ἀλλὰ γράφε πολλὰ καὶ δίδου τύπον γοῦν εἰκόνας ἀντὶ θέας τοῖς ἔρασταίς. 149 Ἰωάννηι Ἐζήλωκά σε τῆς γονῆς, εἰ τοιαῦτα τίκτειν ἐπίστασαι· εὐδαιμόνων γὰρ πατέρων παῖδας ἀποφαίνεις εὐδαιμόνας, μουσικῶ τινι νόματι τὰ θεῖα σοφῶς προφερόμενος. τοιοῦτος ἡμῖν ὁ λογιώτατος ἀφῖκται Μουσήλιος, ὃν ἐπαινεῖν ἐθέλων καὶ τὰ προσόντα μὴ λέγειν δυνάμενος μόνην τὴν σιωπὴν ἀρκεῖν ἡγοῦμαι πρὸς ἔπαινον. ἀλλ' εἴ μοι τι πίθοιο, τὴν Ἀγαμέμνονος ἐπὶ σοὶ μεθαρμόσω φωνήν, "ἰβάλλ' οὕτω"2 φίλε Τεῦκρε, καὶ μὴ φείσῃ φθεγγόμενος. 150 Νεστορίωι Ἔτι σιγᾶς; ἔτι τῆς τύχης γίνῃ βαρύτερος; ἢ μὲν γὰρ τῆς θέας εἰς τὸ νῦν ἀπεστέρησε, σὺ δὲ καὶ μικρῶν ἡμῖν ἐφθόνησας συλλαβῶν, μηδὲ τὸ κοινὸν δὴ τοῦτο τὸ τῶν φίλων μιμούμενος. ἀλλ' ἐγὼ μὲν σε καὶ μὴ παρόντα ποθῶ, καὶ μεμνημένος εὐφραίνομαι, καὶ νῦν καιρὸν εὐρῶν οὐκ οἶδα τιμῆσαι σιγῆν, ἡνίκα δὴ σε προσερεῖν ἐπιτήδειον. σὺ δὲ εἴ τι μὴ καὶ τοῦτο τῆς πατρίδος ἀπέλαυσας, τὸ μὴ μένειν ἐφ' οἷς δὴ σε πρῶτην ἐπαίδευσας, μάλιστα μὲν ποθοῦ σιν ἐπίστασο. εἰ δὲ μή, μιμοῦ τὴν θέαν τοῖς γράμμασι, καὶ πείσεις ὡς τὴν ἐμὴν διδασκαλίαν τὸ τῆς χώρας οὐδαμῶς ἐνίκησε βάραθρον. οὕτως ἐπαίρομαι πρὸς ἄνδρα, διδασκάλου φρονήματος ἀντεχόμενος. 151 Σωζομένωι Οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡμῖν ἡδονὴν ἐνεποίησεν ὁ σοφὸς Καισάρειος τὴν σὴν σπουδὴν ἀφηγοῦμενος. οἷα γὰρ χρηστὸς ἀνὴρ καὶ τοῖς λόγοις συντετραμμένος ἀνεπίφθονον ἡμῖν καὶ καθαρὸν ἐδίδου τὸν ἔπαινον, μειδιῶν τε ἅμα καὶ συνηδόμενος ἐμοὶ τῆς γονῆς. ἐγὼ δὲ σὲ μὲν ἐμακάρισα τῶν ἐπαίνων, ἐκείνον δὲ τῆς προαιρέσεως, ἐμαυτὸν δὲ τῆς τύχης, εἰ τοὺς παρ' ἡμᾶς φοιτῶντας εὐδοκίμειν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐμαρτύρησεν. ἀλλ' ἐπιδίδου πρὸς ἀρετὴν τῇ σωφροσύνῃ κοσμούμενος καὶ μειζόνων ἐπαίνων ὑποθέσεις δίδου τοῖς ἀπαγγέλλουσιν. 152 Παγκρατίωι Οὕτω παρορᾶς τοὺς ποθοῦντας; οὕτω τῆς γλώττης ἐπέχεις τὰ νόματα; ἀλλ' ἐμοὶ καὶ διαγράφει τὴν ὑμετέραν θέαν ὁ πόθος, καὶ νῦν ἔγνω ὄνειρο πολεῖν ἐγρηγορότος τοῦ σώματος, ἀλλὰ δίδου σαυτὸν μέχρι γοῦν γραμμὰ τῶν ἡμῖν· τοῖς γὰρ ποθοῦσι παραμυθία τὸ καὶ μικρὸν τι σύμβολον τῶν ἐρωμένων ἰδεῖν. μέμνησο δὲ καὶ τῶν λόγων ἐκείνων, ἐν οἷς ὑποσχέσεις ἦσαν ἢ θᾶττον ἐλθεῖν εἰς ἡμᾶς ἢ γράμμασι πυκνοῖς ἀνεπαίσθητον τὴν ἀπουσίαν ποιεῖν. νυνὶ δὲ κινδυνεύω γράφεσθαι σε παρὰ ταῖς Μούσαις, ὡς ὁ σοφὸς Παγκράτιος δεινὸς ἦν λέγειν ἂ μὴ ποιεῖν ἐλογίζετο. 153 Ζωσίωι καὶ Μακαρίωι Οἱ περὶ τὸν σοφώτατον Βαβύλαν ἀφικόμενοι διηγήσαντό μοι προθύμως ἅπερ ἀκούειν μὲν εὐχομαι, πρὶν δὲ λέγειν αὐτοὺς ἠπιστάμην. ἐξ ὧν γὰρ ἐμοὶ φοιτῶντες τὴν περὶ λόγους σπουδὴν σωφροσύνην τρόπων καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς ἐκοσμήσατε, δῆλον ἦν δῆπουθεν, ὡς καὶ πρὸς νόμων χάριν ἀπαίροντες μενεῖτε πάλιν αὐτοί, καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον ἀναδραμεῖν γένοισθε που φιλονεικότεροι. εἰ δὲ ταῦτά μοι παρασκευάζει τὴν ἡδονήν, τί χρὴ λέγεινσὺν θεῶ δ' εἰρήσθωδτε δικαστηρίων προβεβλημένων καὶ σώφρονι γλώττῃ τὴν εὐνομίαν προχέοντες τοὺς μὲν παρόντας χειροῦσθε τῇ πείρᾳ, τοὺς δὲ μακρὰν ἀπόντας τῇ φήμῃ; τούτων γὰρ θρυλουμένων, μικρὸν μὲν Πολυκράτης εἰς εὐτυχίαν ἐμοί, οὐδὲν δὲ μοι δόξει μετὰ τῶν πολλῶν ταλάντων ὁ Κροῖσος. 154 Ζαχαρίαι ἀδελφῶι Τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπιστολὴν οἵτινες μὲν εἰσιν ἀγνοῶ, ὅτι δὲ σε θαυμάζου σιν οἰκείους ἄγαν ὀρίζομαι. οὗτοι γὰρ ἰδόντες ἐμὲ καὶ συγγενοῦς χαρακτῆρος ἐλθόντες εἰς ἔννοιαν τοῦθ' ὅπερ ἦν ἐμαντεύοντο, καὶ τι πρὸς ἑαυτοὺς εἰπόντες καὶ κριτὰς ἀλλήλους πεποιημένοι τοῦ πράγματος ὡς ἀδελφὸς τοῦ φιλάτου καθέστηκα. ἐπεὶ δὲ πρὸς μίαν γνώμην ἐφέροντο, προσδραμόντες ὁμοῦ προσεῖπόν τε ἅμα καὶ εὐμενέσιν ὀφθαλμοῖς ὑπεβλέποντο, καὶ σε διὰ παντὸς ἐποίησαντο θαύματος, δικαστὴν ὀρθὸν καὶ ἄρχοντα δίκαιον καὶ ὃ τι σεμνὸν ὀνομάζοντες, τῆς μὲν ἀξίας ἴσως ἐλάττονα,

δῆλοι δ' οὖν ἦσαν πλείω λέγειν ἐθέλοντες ὧν ἀπαγγέλλειν ἠδύναντο, τὴν περὶ σὲ γνώμην τῆς γλώττης ἀποφαίνοντες κρείττονα. ἐγὼ δὲ πολλοῖς ἐπαίνοις ἐξ αὐτῶν στεφανούμενος οἰκεία γὰρ τὰ καθ' ὑμῶν ἐποιούμην ἐγκώμια[καί] μισθὸν αἰτοῦσιν ἐδίδουν τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν. 155 Ὡρίωνι Οὐκ ἂν ὦμην παρ' ὑμῶν τοιαύτην ὑποστῆναι γραφὴν οὐδὲ σιωπῆς ὑπάρχειν ὑπεύθυνος τοῖς ἀγνοουμένοις ὅποι δὴ γῆς ἢ θαλάττης ἀφίκοντο. ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸ μέλλον ἐγκλημα φεύγων εἴλου κατηγορεῖν μάλλον ἢπερ εὐθύνας ὑπέχειν ἐμοί. σὲ γὰρ ἔδει πρῶτα μηνύειν ὡς "1τὴν Βηρυτίων ἀπέλι πον"2 ὡς "1πολὺ διεμέτρησα πέλαγος"2, ὡς "1τὰς νήσους παραπλεύσας τὸν Ἑλλησποντον εἶδον, τοῖς ἐξ ἑκατέρας ἠπείρου δορυφορούμενον θαύμασι, καὶ παρελθὼν τὴν Προποντίδα πρὸς αὐτὸν ἀφίγμαι τὸν Βόσπορον. ἔνθα πόλιν εἶδον παραδόξῳ θεᾷ προαπαντῶσαν τοῖς καταπλέουσιν. ἐπ' αὐχένι γὰρ κειμένη τῆς γῆς τὴν Ἀσίαν ἐφορᾷ τῆς Εὐρώπης προβεβλημένην, καὶ τὸν Πόντον ὀρίζουσα τῇ λοιπῇ θαλάττῃ παραπέμπει τὰ θαύματα"2 καὶ ὅσα φλυαρεῖν ἀπειροκάλως εἰώθασιν οἱ τὰκεῖ θεασάμενοι, τὴν ἡμετέραν ἀκοὴν καταπλήττοντες. εἰ τὰ τοιαῦτα γράψαντος ἐσιγήσαμεν, τότε ἂν εἰκότως ὑπεκείμεθα τοῖς ἐγκλήμασι. νυνὶ δὲ σιωπήσας καὶ τὸν τῶν πλεόντων νόμον ὑπεριδὼν, ἐξ ἐμοῦ τῆς τέχνης ἄρχη, δικανικῶς τὴν γλώτταν κινῶν. πλὴν ἐπίστελλε μόνον· κὰν ἐγκλήματα γράφης ὑποίσομεν. 156 Ἰωάννη Σοφὸς ἦν ὄντως ὁ ταῦτα δήπου φθεγξάμενος, ὡς ἄρα τὸν σοφὸν ... κὰν ἐκάς ναίη χθονός, κὰν μήποτ' ὅσοις εἰσίδω, κρίνω φίλον. τοιοῦτόν τί με πάθος, ὦ λῶστε, κατείληφε, τὴν μὲν θεᾶν ἀγνοοῦντα τὴν σὴν, τῷ δὲ πόθῳ δεινῶς κατεχόμενον. ἀλλ' εὖγε τῆς φήμης, δι' ἣν καὶ τὰ διεστῶτα συνάπτεται καὶ τὰ πόρρω που παρεῖναι δοκεῖ. ταύτη γὰρ ὑμᾶς πολλάκις ἰδὼν καὶ τῆς περὶ τὰ κρείττω μακαρίας σπουδῆς γυμνῇ τῇ διανοίᾳ περιχυθεὶς καὶ ἀσωμάτῳ συναπτόμενος ἔρωτι, οὐδέν τι λίαν σωματικῶν προσδέομαι γνωρισμάτων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου πεμφθεῖσαν λαβὼν αὐτοὺς ὑμᾶς ἔχειν ἐδόκουν. τὸ γὰρ τῶν λόγων ἦθος καὶ τὸ δεινὸν κρίνειν τὸ μὴ τὰ θεῖα ποιῆσθαι πρὸς ἐμὲ φιλίας τεκμήριον τὴν προλαβοῦσαν οὐκ ἤλεγξε φήμην, ἀλλ' ἔδειξε τοιοῦτον ὅποιον ἰδεῖν προσεδόκησα, καὶ ταῦτα δικαστηρίοις ὀμιλοῦντα νόμῳ τῆς τέχνης, κὰν τῇ μέθῃ τῶν πραγμάτων ἀνανήφειν οὕτω δυνάμενον. ἀλλὰ καὶ πρὸς πέρας ἔλθοις ὧν τυχεῖν προσεδόκησας. τοῦτο γὰρ τοῖς εὖ φρονοῦσι τέλος, ἢ πρὸς τὴν οἰκείαν ἀρχὴν ἀναχώρησις. δεινὸν γὰρ τὸν ἐν ἡμῖν δῆμον ἀφέν τας πρὸς τὸ ἐπανελθεῖν καλῶς ἐξ οὗ κακῶς ἀπερρεύσαμεν. 157 Σοσιανῶι Ὁ θεοσεβέστατος ὁ δεῖνα ἀφίκετο πρὸς ἡμᾶς πλεῖστα μὲν ἐξ ἀδελφοῦ πονηροτάτου παθῶν, δίκην δὲ μετρίαν ἠγούμενος εἰ τυχεῖν δυνηθεῖν μόλις ὧν ἀπεστέρηται. ὅθεν δι' ἐμοῦ πρὸς τὴν ὑμετέραν καταφεύγει ῥοπήν καὶ συστήσαι δυναμένην τῷ δικαστῇ καὶ τοὺς μέγα δυναμένους πρὸς συμμαχίαν αὐτῷ παρασχεῖν καὶ τὰς ἐκ τοῦ δικαστηρίου περικόψαι δαπάνας. μόλις γὰρ ἐξ ἐράνων ἀρκεῖ πρὸς τὴν ἰδίαν τροφήν. ἀλλὰ καὶ σύντομον αὐτῷ τὴν ψῆφον ἐνεχθῆναι παρασκευάσατε. ἀπλᾶ γὰρ αἰτεῖ, τὸν ἀντίδικον ὄρκω διαλύσαι τὰ περὶ τῶν ἐπαγομένων ἐγκλήματα. πρὸς ταύτην τὴν πολλὴν ὑμῶν σπουδὴν καὶ χαριστάτην γλώσσαν καὶ ῥέουσιν ἐπὶ δικαίους ἀκωλύτῳ φορᾷ πρὸς συμμαχίαν ἱκανὴν ἀντ' ἐράνου τινὸς εἰσενέγκατε, θεῶ τε φίλην καὶ τοῖς αἰτοῦσι κεχαρισμένην καὶ τοῖς δεομένοις ἀρκοῦσαν. 158 Ἰωάννη Ὁ τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν ἐπαγόμενος, ἀνὴρ ὧν ἀγαθός, ἐξ ἀδικίας ἀδελφοῦ τὴν ἀπορίαν ὀδύρεται. ὅθεν καταλαμβάνει τὴν Καίσαρος, ἄνπερ οἶός τε ἦ, τὰ προσήκοντα κομιούμενος. ἀλλὰ συλλαβεῖν καταξίωσον, τοὺς παρ' ὑμῖν δυνατοὺς εἰς συμμαχίαν αὐτῷ παρασκευάζων ἀρκοῦσαν. μίαν γὰρ ἔχει παραμυθίας ἐλπίδα, τῆς ἐκ τῶν νόμων ἐπικουρίας τυχεῖν, ἧς πλεῖ στον ἄγαν ἐστέρηται χρόνον, πονηρότατον ἔχων τὸν ἀδελφὸν καὶ καινοτέρας διαδύσεις ἀεὶ μηχανώμενον. ὅθεν αὐτῷ τὴν ἀπορίαν παραμυθήσαθε, τὰς τῶν δικαστηρίων δαπάνας ὡς δυνατὸν περικόπτοντες. 159 Ἡλίαι ἐπισκόπῳ Πολλῶν ὄντων εἰπεῖν ἐξ ὧν ἂν τις τὰ τῆς τύχης τραγωδήσειε

παίγνια, μεταποιούσης ἀεὶ πρὸς τὸ δοκοῦν τὰ ἡμέτερα καὶ μηδὲν ἐστάναι συγχωροῦ
σης ἐπὶ τοῦ σχήματος, ταῦτα μὲν σιωπήσω πρὸς ἄνδρα πάλαι κατεγνωκότα τῶν ἐπὶ
γῆς καὶ τὴν τύχην νικῶντα δι' ὧν ὑπερορᾶ, μηδὲν ἐκείνης θαυμάζειν ἐθέλων·
τοσοῦτον δὲ μόνον ὑπομνήσω, ὡς οὐδὲν οὕτως ἡμέτερον ὡς ἡμεῖς ἑαυτῶν. τί δὲ
ἡμεῖς; οὐ σῶμα δήπου τοῦτό γε τὸ ρευστόν, οὐδὲ χρημάτων ὕθλος, οὐδ' ὅσα τὴν
ἰσχὺν παρασκευάζει τῇ τύχῃ, ἀλλὰ ψυχὴ λογικὴ δι' οὐστυνας δὴ λόγους πεπεδημένη
τῷ σώματι. ὅθεν οἱ φρονεῖν ἐγνωκότες τὰ δέοντα πᾶν ὅτιοῦν παρὰ ταύτην
ἀπεσκευάζοντο ὡσπερ ἄχθος ἀλλότριον, μηδὲν πρὸς ἰδίαν οὐσίαν ταῦτα τείνειν
ἠγούμενοι, καὶ οὐδὲν ἐποιοῦντο τῆς γνώμης ἐμπόδιον, οὐ σώματος αἰκισμὸν, οὐ
χρημάτων ἀποβολήν, οὐ καιροῦ δυσκολίαν, ἀλλ' εἰς ἑαυτοὺς ἀνατρέχοντες
ἐλεύθεροί τε ἦσαν καὶ μίαν ἠύλα βούντο ζημίαν τῆς ἀρετῆς ἐκπεσεῖν καὶ χρημάτων
πόθῳ καὶ φειδοῖ τοῦ σώματος ἐν ἀνδραπόδου λόγῳ τετάχθαι, τὸ κρεῖττον ἀναξίως
ὑποβαλόντες τῷ χείρονι καὶ θαυμάζοντες ἄνδρας ὑβριστὰς πάντα μᾶλλον
πλουτοῦντας ἢ περ αὐτούς. ὅθεν ὁ μὲν ὡς ἀλλοτρίῳ κεχρημένος τῷ σώματι τὴν
ἐλευθέραν ἐκείνην φωνὴν "ἰπίσσε"2 λέγων "ἰπίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον,
αὐτὸν γὰρ Ἀναξάρχον οὐποτε πίσισεις"2· ὁ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐκβολὴν αὐθαί
ρετον ποιησάμενος "ἰκράτης"2 ἔλεγε "ἰκράτητα ἐλευθεροῖ"2. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα
γενναίας ὄντως ψυχῆς, ἥτις ἑαυτῆς ἐστὶ πατοῦσα τὰς ἡδονὰς καὶ τοῖς καιροῖς οὐκ
οἶδε συμετατίθεσθαι. μέμνησο τοίνυν, ὡς Ἐπικτήτῳ δοκεῖ, ὅτι ὑποκριτῆς εἶ
δράματος οὗ ἂν ἐθέλῃ ὁ ποιητής· καὶ Πλάτωνι δὲ που δοκεῖ, ὡς ὁ σοφὸς εὐδαίμων,
κἂν πάντα δὴ τὰ μὴ ἐπὶ τούτῳ πράττη κακῶς. ἠνίκα γὰρ τὰ ἐφ' ἡμῖν εὐπραγῆ, τῶν
ἔξωθεν δήπουθεν ὀλίγη φροντίς. ἐτέρῳ γὰρ ἐκεῖνα φέρεται ρεύματι. 160 Φιλίππῳ
ἀδελφῷ Τὸν ταύτην ὑμῖν κομίζοντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἄλλως μὲν ἐπόθουν, οὐχ
ἠκιστα δὲ ὅτι περ ὑμῶν ἐπ' ἀγαθοῖς ἀεὶ μεμνημένος τέλος καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς
ἐπιστολῆς ἐμοὶ γέγονεν αἴτιος, δεινὸν εἶναι φάσκων εἰ τῶν ἐξ ἐμοῦ γραμμάτων
ἔρημος ὑμῖν ἐπιφαίνοιτο. σὺ δὲ γοῦν μίαν ἡμῖν ἀντεπίθεσ ἐπιστολὴν, καὶ λῦσον ἔτει
πέμπτῳ μετὰ τῶν Πυθαγορείων τὴν σιωπήν. ὡς ἡμεῖς καὶ Δωδώνης χαλκεῖον
γεγόναμεν, κινήσαί σε πρὸς λόγους βουλόμενοι. 161 Εὐαγγίῳ Ὡς ποθοῦντος ἄγαν οἱ
λόγοι καὶ τῇ κατὰ πάντων νίκη στεφανοῦν ἐγνωκότες τὰ παιδικά. ὡς γὰρ ἐν τοῖς
σοῖς γράμμασιν οὐ τοὺς νῦν μόνον ἐνίκων, ἀλλὰ καί, ὃ μὴ θέμις εἰπεῖν, καὶ
Δημοσθένους ἦττητο, καὶ Θουκυδίδου εἶχε τὰ δεύτερα, καὶ ὁ γλυκὺς Ἡρόδοτος μετὰ
τούτων ἐτάττετο, ὡς οὖν τοιοῦτος ἦν ἐν τοῖς λόγοις, μειδιάσας πρὸς ἑαυτὸν
"ἰοῦδέν"2 ἔφην "ἰτῆς Ἐρωτος δυναστείας σφοδρότερον. τῆς γὰρ περὶ ἡμᾶς εὐνοίας
κάτοχος ὁ φίλτατος γεγονὼς ἠγνόησέ μου τὰ πράγματα, καὶ πάσχει τι παραπλήσιον
ὡσπερ ἂν εἴ τις τὸν φοξὸν παρ' Ὀμήρῳ καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ Θερσίτην πρῶτον
Ἑλλήνων εἰς θεῶν ἀπέφηνε, κρεῖττονα καὶ αὐτοῦ τάχα τοῦ Νιρέως, ὃς "κάλλιστος
ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν". ἐμοὶ δὲ μέγιστος ἔπαινος εἰ τούτους ἐγνωκέναι δοκοῖν, οὐς
παρὰ σοὶ κριτῆ νενικήκαμεν. ὅθεν σου θαυμάσας τὴν εὐνοιαν τοὺς λόγους ἀνετίθη
τοῖς Ἐρωσι, τοὺς ἀμφὶ τὸν Παιανιέα παραιτησάμενος εἰ πόθος ἀνθρώπους ἀναπέθει
λέγειν ὅποσα καὶ λέγειν ἐθέλουσι, καὶ μάλιστα δὴ τούτους ὅποσοι λόγων
ἐναβρύνονται ῥώμῃ. ἀλλὰ πρὸς εὐχὴν καὶ ταύτην μετρίαν τραπήσομαι
"ἰεὺτυχοῖς"2 λέγων "ἰὼ φίλτατε, καὶ νικῶς τοῖς νόμοις ὅποσα τοῖς λόγοις
νενίκηκας"2. 162 Νεῖλῳ Δεινὸς ἄρα τις ἦσθα τὰ σμικρὰ μεγάλα ποιεῖν καὶ γλῶτταν
ἄμαχον ἐν οἷς ἐθέλεις ἐνδείκνυσθαι. τοσοῦτους γὰρ ἐπαίνους ἀνέπλασας κατ' ἐμοῦ,
καὶ οὕτως εὐκόλως ἀπήγγειλας ὡς οὐκ ἂν τις εἶπε ῥαδίως ἐξ ἀληθείας ὀρμώμενος.
καί μοι δοκεῖς τοσαύτη χυθῆναι τῇ γλώττῃ, δεῖξαι τάχα βουλευθεῖς οἷος ὑπάρχων
ἐλάνθανες. οἶε γὰρ ἴσως ἠγνοῆσθαι παρῶν ὀπόσῃ ἀνεθρέψω Μοῦσαν ἐκ ῥητόρων
ὀρμώμενος. ἐγὼ δὲ σε καὶ παρόντα καλῶς ἠπιστάμην, ἀλλ' οὐχ ὅσον ἐχρῆν ἐπὶ ἡμῶν
παρ' ἐμοὶ γυμναζόμενον, τοῦ μὴ τοὺς ἐπαίνοους τὴν προθυμίαν ἐκλύσαντας

ἀνακόψαι δρόμον ἐπὶ μεῖζον αἰεὶ χωροῦντα καὶ πρὸς ἀκμὴν ἐπειγόμενον. νυνὶ δέ σου καὶ λίαν ἦσθην τοῖς γράμμασιν, οὐ τοὺς ἐπαίνους σκοπῶν ἡ γὰρ ἀνέπτην μετέωρος τοῖς σοῖς λόγοις πανταχοῦ μεθιπτάμενος ἄλλ' ὅτι παῖδα καλεῖν ἐκ τῶν Μουσῶν εὐτυχῆκαμεν. καὶ γὰρ οὕτως ἐπὶ ψευδῇ τὴν γλῶτταν κινῶν τίς ἂν γένοιτο τῆς ἀληθείας ἐπειλημμένος; ἦσθην δέ σοι καὶ σαυτὸν ἐπισκώπτουσι διότι χρημάτων ἀπλήστως ἔρων καὶ μέχρι τῶν ἐμῶν λόγων τὴν ἐμπορίαν ἐξέτεινας. ἀλλὰ πλήρου τὴν δεξιάν, εὐτυχέστατε, καὶ μετρίως οἶσω τοὺς λόγους ὠνίους θεώμενος. πλὴν ὅρα μὴ καὶ δίκην ὑπόσχης, προαπαιτήσας οἴκοθεν, ὅτι μοι παῖδας ἀπρεπεῖς δημοσιεύειν ἐτόλμησας. 163 Κληδονίωι Εὐγε τῆς ἐν τοῖς γράμμασι χάριτος καὶ γλώττης ἀκωλύτως ῥεούσης καὶ λέγειν δυναμένης ὅσα καὶ βούλεται. ὅπου γὰρ ἐμὲ τὸν μικρὸν ἐν λόγοις καὶ τὴν τέχνην μέχρι τοῦ σχήματος περικείμενον τοσοῦτον ἦρας ἄνω, ὡς ἀπορεῖν με λοιπὸν μὴ ποτε πρὸς ἄλλους γράφων εἶτά σου κατὰ λήθην προσηγορίαν ἐπέγραψας, τί οὐκ ἂν ῥαδίως εἴποις βουλόμενος; καὶ μοι δοκεῖς τοσοῦτον κεκινηκέναι τὴν γλῶτταν, δηλῶσαι θέλων ὡς ἀπαιτήσεις παρ'

ἐμοῦ τὸ παιδίον οὕτω λέγειν δυνάμενον. ὅθεν μοι καὶ τοσοῦτον ἀγῶνα πεποίηκας, ὥστε μικροῦ δεῖν καὶ τὴν τοῦ διδάξαι αὐτὸν ἀνεδύομην ὑπὸ σχεσιν, εἰ μὴ με λογισμὸς εἰσῆλθεν, ὡς τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν λαχὼν ἐκ τῶν εἰκότων ὁ νέος νικήσει τὴν ἐμὴν διδασκαλίαν, τὸ λεῖπον ἐκ ταύτης οἴκοθεν παρεχόμενος. ὥστε σοι καιρὸς μὴ παρ' ἐμοῦ τὸ πᾶν ζητεῖν, ἵνα μὴ πρὸς τὰς εὐθύνας ἀπορῶν σιωπήσωμαι. τὴν δὲ πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τοσαύτην κατ' ἐπαγγέλλομαι, ὅσην ἂν αὐτὸς παρέσχες, εἰ διδάσκων ἐτύχχανες; προσεφέλκεται γὰρ με πρὸς ταύτην ὁ νέος, τῇ φύσει τὴν σπουδὴν ἐφάμιλλον παρ' ἐχόμενος. 164 Γεσσίωι Τῆς μέχρι νῦν, ὧ λῶστε, πρὸς τὸ γράφειν ὀρμῆς Σωκρατικῶς εἰπεῖν δαιμόνιον τι πέφηνεν ἐναντίωμά, νοσήμασιν ἡμᾶς ἐξ ἄλλων ἄλλοις περιβάλλον, οἷα δὴ συμβαίνει τῆς παρούσης ἡμᾶς ἀπολαύειν ζωῆς. μυρίων γὰρ ὄχλος κακῶν τὸν τῶν ἀνθρώπων οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκκληρώσατο βίον· καὶ τὸν μὲν πενία παρενοχλεῖ, τὸν δὲ πάθη παρατείνει ψυχῆς, ἄλλω δὲ διάκειται τὸ σῶμα κακῶς, ἕτερος παιδίον οὐκ ἔχων θρηνηεῖ, ὁ δὲ τοὺς ὄντας ὀδύρεται. καὶ τί δεῖ λέγειν γυναικῶν καὶ παιδῶν ἀποβολὴν, ἅπερ ὑμῖν οὐχ ὡς ἔδει γινῶναι τῇ πείρᾳ παρέσχεν ἡ πείρα; καὶ μακρὸν ἂν εἴη τῷ λόγῳ περινοστεῖν ἃ πρόκειται τῇ θεᾷ καὶ δείκνυσιν ἡμῖν ἐπὶ τῶν ἔργων ὁ βίος, οὕτως ἄγοντος τοῦ θεοῦ τὰ ἡμέτερα, ἐμοὶ δοκεῖν, ὅπως ἀβουλήτων πλήθει περιπεσόντες τῶν ἐπὶ γῆς μηδαμῶς ἀντεχόμεθα μηδὲν ἐχόντων ἐστηκὸς καὶ ἀκίνητον, ἀλλὰ καταλιπόντες τῶν συμφορῶν τὸ χωρίον πρὸς ἑτέραν ζωὴν ἐπειγόμεθα, ἐπ' αὐτὸν ἀναπτάντες τῇ διανοίᾳ τὸν οὐρανόν, εἰ καὶ μένειν ἔτι τὸ σῶμα βιάζεται, μηδὲ θρηνώμεν τὸν ἀπελθόντα τῶν ἐντεῦθεν δεσμῶν φανέντα μόγις ἐλεύθερον. ἐπαινώ γὰρ τὸν εἰπόντα, ὅστις ποτὲ ἦν ὁ τοῦ λόγου τούτου πατήρ, ὡς "1ἀρχῆθεν μὴ φῦναι τοῖς ἐπὶ γῆς ἄριστον, φύντα δ' ὅτι τάχιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι"2. ὅπερ ἡ σκηνὴ παρασπάσασα δεῖν ἡμᾶς φησὶν ἐπὶ σὺλ λογονίοντας "1τὸν φύντα θρηνηεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά"2. τί οὖν ἔτι θρηνοῦμεν ἐκ τῆς τοῦ βίου ζάλης ἀσφαλῶς τοὺς φιλότατους προπέμψαντες, πρὶν ἐν πείρᾳ γενέσθαι τῶν ἐντεῦθεν κακῶν, τί δὲ πρὸς τὸ δοκοῦν ἡμῖν τὸ θεῖον εἶναι βουλόμεθα, δέον τοῦτο κρίνειν καλόν, ὅπερ ἂν ἐκείνῳ δοκῆ; τοιοῦτος ἦν ὄντως ὁ τὸν πολὺν ἐκεῖνον Πυθαγόραν ἐζηλωκῶς, ὅστις γε δὴ πρὸς τὸν ἐν εὐχῆς εἰπόντα μέρει "1δῶή σοι ὁ θεὸς ἅπερ ἂν τύχης βουλόμενος"2, "1εὐφήμει"2 φησὶν, "1ἀλλὰ βουλοίμην ἅ γε δίδωσι"2. πολλὰ γὰρ ἡμῖν γενέσθαι πολλάκις εὐξάμενοι, εἶτα μὴ τυχόντες, ἔγνωμεν ἐκ τῶν ἔργων ὡς δεόντως οὐ γέγονε, πολλῶν δὲ καὶ κατὰ γνώμην δῆθεν τυχῶν μικρὸν ὕστερον ἐμεμψάμην τὴν τύχην ὅτι καὶ γέγονεν. οὕτως ἄρα πρὸς μικρὰ βλέποντες ἄνθρωποι τὴν φύσιν οὐκ ἔχουσι διαρκῆ, καὶ ἅπερ ἂν μέλλῃ καθάπαξ λυσιτελεῖν ἠγνοήκαμεν. τοιγαροῦν παραχωρεῖν ἀνάγκη τῷ κρείττονι σοφῶς ἄγοντι τὰ ἡμέτερα, κἂν ἡμῖν ἀγνοῖται τὰ δόγματα. 165 Μουσαίωι Ὁ λογιώτατος Παλλάδιος χρυσὸν

ὄλον ἦκεν ἄγων τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν, καὶ εἶγε μοι τὰ Κροίσου κεκόμικε
τάλαντα, οὐκ ἂν οὕτως εὐμενέσιν εἶδον αὐτὸν ὀφθαλμοῖς. ἄλλοις μὲν γὰρ ἄλλος
μέγα φρονεῖ, ὁ Λυδὸς χρυσῶ ὁ Σπαρτιάτης τῶ δόρατι, χορδαῖς Ἀρίων καὶ
κρούσμασιν, ἐμοὶ δὲ σεμνολόγημα σὴ τε θεὰ καὶ γράμματα σὰ καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ὑμῶν
ἀπολαύειν ἐξῆ· ὥστε τῶ νέῳ καὶ μισθὸν ἡμεῖς ἐκ τῶν δικαίων ὀφείλομεν, ὃν οὐκ
ἀποδιδόντες εἰκότως ἂν αἰσχυνοίμεθα. ὁ δὲ μισθὸς οὐ μὰ Δία χρυσὸς οὐδὲ λίθοι τινὲς
Ἰνδικαίουτε γὰρ τούτων πλουτῶ, οὔτε τούτων θηρεύσων ὁ νέος ἀφίικται ἀλλ' οὐδὲ
λόγων κάλλος γὰρ Μουσῶν εὐφορος ἐγώ, οὐδὲ τοῖς ἐξ Ἀττικῆς ἐναβρύνομαι,
ταῦτα γὰρ εὐδαιμόνων εὐτύχησαν παῖδες ἀλλ' εἰ τὴν ἐμὴν δόσιν ἥτις ἐστὶν ἐθέλεις
σκοπεῖν, εὐνοιά τε καὶ προθυμία· τούτων γὰρ κύριος ἐγώ, Δημοσθένης φησὶν, τῶν δὲ
ἄλλων τύχη καὶ Μοῦσαι πρὸς τὸ δοκοῦν αὐταῖς τὴν δωρεὰν πρυτανεύουσαι. 166
Μεγέθιος Προκοπίωι Ὅτε πρῶτον εἰς μέσους ἡμᾶς τὸν ἐπιτάφιον λόγον παρήγες,
τοσοῦτον ἦσθην ταῖς Ἀττικαῖς σου μελίτταις, ὥστε καὶ ἡγούμενη τὸν Μουσηγέτην
αὐτὸν συνεργάσασθαι σοι μετὰ τῶν Χαρίτων τὸν λόγον. ἐφ' ἐκάστῳ μὲν οὖν τῶν
ὀνομάτων ἐγώ τε καὶ ὅσοι τῶν ἀκρωμένων ἐνέπλησα τότε κροτῶν τὸ θέατρον
βοῶντες ἕκαστοι τὸ Στεντόρειον. ὡς δὲ κατὰ τὴν πόλιν γεγόνα μὲν, ἐντεῦθεν
μᾶλλον ἐπετείνετό σοι τὸ θαῦμα, καὶ ἦν ἐν τοῖς ἀπάντων στόμασι τὰ χρυσᾶ σου
γεννήματα, κρινόντων μὲν ταῦτα πρὸς ἄλληλα, τῶ μή τι παραπλήσιον εἶναι,
ἀπορουμένων δὲ ποῖα δεῖ μᾶλλον τῶν ἄλλων στεφανῶσαι τοῦ κάλλους. ἴσαι γὰρ
προσέβαλλον Χάριτες. ἐπεὶ οὖν ὅσοις δι' ἀσχολίαν ἀνηκόοις γενέσθαι τοῦ λόγου
συμβέβηκεν, ἰκέτευον ἀπογεύσασθαι δι' ἐμοῦ τῆς Ἀττικῆς σου μελίττης, πέμπε τὸν
λόγον, εὖ εἰδὼς ὡς μυρίοις αὔθις αὐτὸν καταστέψαντες τοῖς ἐγκωμίοις εἰς τάχος
ἀποστελοῦμεν.